

Dostluk, barış ve dayanışma içinde

İyi bayramlar

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 21 / Sayı: 1040

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

22 - 28 MAYIS 2020

Evlerde 19 MAYIS COŞKUSU

Kadıköy Belediyesi, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamalarını evlere taşıdı. Kadıköy'ün 21 mahallesinde marş ve şarkılar çalarak dolaşan araç ve bando ekipleri cadde ve sokakları turladı. Kadıköylüler balkon ve pencerelerinden bayraklarla kutlamalara katıldı. Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı da, tırdan Kadıköylüleri selamladı • Sayfa 2'de

Burası bedava, hadi ekip biçin bakalım

BETÜL MEMİŞ 7'de

Gördüklerimiz Göremediklerimiz (115)

MARIO LEVİ 10'da

Bu şarkılar olmasa o diziler bitmezdi

MELİS DANIŞMEND 11'de

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 72

JOSE MAURO DE VASCONCELOS 5'te

Haydarpaşa'nın yüzü yuvadan koparılıyor

Haydarpaşa Garı'nda 32 yıldır hizmet veren ve tarihi garın korunması için uzun yıllardır mücadele eden Tugay Kartal, TCDD'nin aldığı kararla İzmit Garı'na görevlendirildi. Kartal ile hem bu kararı hem de ömrünün yarısından fazlasını geçirdiği demiryolunu ve Haydarpaşa'yı konuştuk • Sayfa 10'da

"Kanatsız kuşlar gibiyiz"

Bir haftalık aranın ardından altı saatliğine yeniden sokağa çıkan 65 yaş ve üzeri vatandaşlara ne düşündüklerini, nasıl hissettiklerini sorduk. Kimi kendilerini "kanatsız kuşlara" benzetti, kimi "bu böyle gitmez" dedi. Kent politikalarının yaşlılarla olan ilişkisi üzerine araştırmalar yapan Prof. Dr. Hatice Kurtuluş ise toplumun en kırılgan kesiminin yaşlılar olduğunu ve buna göre politikalar üretilmesi gerektiğini söylüyor • Sayfa 8'de

Gençler güvencesiz ve kaygılı

» Salgın nedeniyle sınav tarihleri değişen gençler, geleceklerini belirleyecek önemli sınavlar öncesi bu tür kararların kaygılarını arttırdığını söylüyor. İstanbul İstatistik Ofisi de genç işsizlik oranının arttığını duyurdu • Sayfa 9'da

Kadıköy'de evlenmek ücretsiz!

» İstanbul'un en gözde nikah salonlarından Kadıköy Evlendirme Dairesi, son bir buçuk aydır kıydığı nikahlardan ücret almıyor. Merkez sorumlusu İrep Korkmaz, 50 günde 250 acil nikahın kıyıldığını söylüyor • Sayfa 9'da

Rexx'in İzleri - I

1962 yılında perdelerini açan Rexx Sineması kapandı. Rexx Sineması'nın hafızamızdaki yerini hatırlatmak için bir yazı dizisine başlıyoruz. İlk konduğumuz sinema yazarı Kaan Karsan • Sayfa 6'da

Çini mürekkebiyle hikayeler resmediyor

Adalı ressam Pınar Tınç, çini mürekkebiyle yaptığı dev tablolarıyla dikkat çekiyor. Şu an alanında ilk ve tek olan ressamla, eserlerindeki renkli hikayeleri ve pandeminin resme etkilerini konuştuk • Sayfa 7'de

UNESCO, dayanışma mutfağını örnek gösterdi

Kadıköy Belediyesi'nin, 65 yaş üstü ihtiyaç sahibi yaşlılar için, Türkiye'nin ünlü şef ve aşçılarıyla birlikte hazırladığı sıcak yemek hizmeti UNESCO tarafından korona virüsüyle mücadele sürecinde başarılı kampanyalar arasında gösterildi

UNESCO, korona virüsüyle mücadele sürecinde Kadıköy Belediyesi'nin 65 yaş üstü ihtiyaç sahibi yurttaşlara yönelik yürüttüğü 'Komşuluk Gibisi Yok' kampanyasını örnek gösterdi. UNESCO'nun web sitesinde, Kadıköy Belediyesi'nin 'Sen Güvende Kal' adıyla bir araya gelerek Türkiye'nin ünlü şef ve aşçılarıyla yürüttüğü dayanışma mutfağı da yer aldı. Dünya Sağlık Örgütü'nün Covid 19'dan en fazla etkilenme oranının 60 yaş üstü kişilerin olduğunun belirtildiği haberde, pandemi sürecinde virüsle mücadelede en fazla desteğe yaşlıların ihtiyaç olduğunun altı çizildi. Kadıköy Belediyesi'nin 65 yaş üstü yurttaşlara yönelik kampanyasına ilişkin detaylara yer verilen haberde 'Türkiye'de COVID-19 sürecinin başlamasından bu yana, Kadıköy Belediyesi'nin 'kimseyi arkada bırakmayacak' önlemler almayı hedeflediği vurgulandı. Kampanyanın hedef kitlesini

evde yalnız yaşayan ve ihtiyaç sahibi yaşlı vatandaşlar oluşturdu. Belediye korona ile mücadele sürecinde evde kalan yurttaşların ihtiyaçlarını gidermeye yönelik Korona Kriz Masası'nı oluşturdu. Bu süreçte evde kalan yaşlılara sıcak yemek dağıtımını yaptı. Beslenme Uzmanı Dilara Koçak tarafından hazırlanan gerekli tüm besin ihtiyacını karşılayan menüler Belediye'nin mutfağında 'Sen Güvende Kal' adıyla bir araya gelen ünlü şef ve aşçılar tarafından pişirildi. Sosyal mesafe kurallarını ve sağlık koşullarını gözetilen belediye çalışanları tarafından yok-sul, engelli, kronik rahatsızlığı olan yaşlılara sıcak yemek götürüldü. 'Komşuluk Gibisi Yok' sloganı ile yürütülen kampanya için kamu ve özel sektörde işbirliği yapıldı. Bu kampanya sadece belli bir grubun ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik değil insanlara zor zamanlarda moral olmayı da amaçlıyor." ifadelerine yer verildi.

"DAYANIŞMAK ÖNEMLİ"

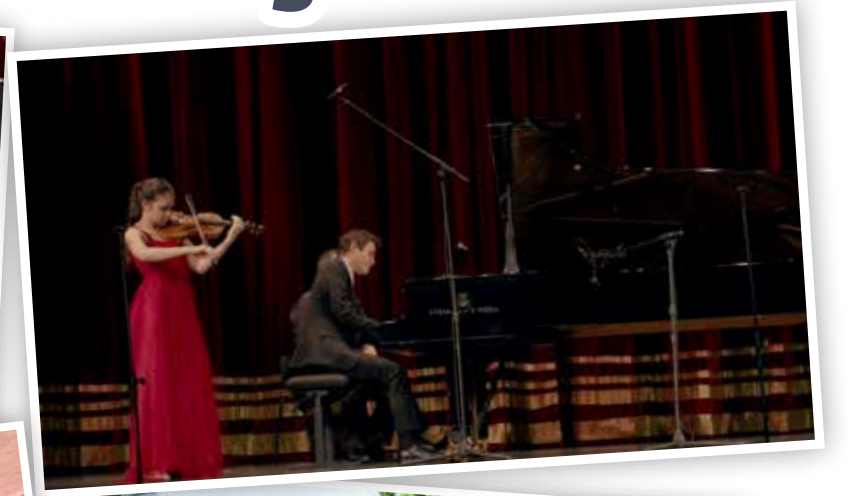
Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, UNESCO'nun Kadıköy Belediyesi'nin faaliyetlerine yer vermesi üzerine şunları söyledi: "Kadıköy Belediyesi'nin, 65 yaş üstü ihtiyaç sahibi komşularımız için hazırladığı sıcak yemek hizmeti Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO tarafından yeni korona virüsüyle mücadele sürecinde başarılı kampanyalar arasında gösterildi. Kadıköy'de 65 yaş üstü komşularımıza yönelik bu çalışmamız UNESCO'nun bile dikkatini çekti, takdir gördü. Türkiye'de korona ile mücadelede yaptıklarımıza ne kadar gözlerini kaparlarsa kapasınlar, yapılan doğru işlerin karşılık bulacağını, fark edileceğini biliyoruz. Önemli olan dayanışma ile hareket etmek, gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşabilmek. Her zaman dediğimiz gibi kimseyi geride bırakmayacağız."

Kadıköy Belediyesi, 19 Mayıs kutlamalarını korona virüsü önlemleri kapsamında uygulanan sokağa çıkma kısıtlaması nedeniyle, bando ve ses sistemli araçlarla Kadıköy'ün sokaklarına taşıdı. Ayrıca genç sanatçılar Süreyya Operası'nda "19 Mayıs Gençlik Konseri" verdi

Kadıköy'de 19 Mayıs coşkusu evlere taşındı

Kadıköy Belediyesi, korona virüsü (Covid-19) salgını tedbirleri kapsamında etkinliklerin dışarıda ve kalabalık alanlarda yapılamaması nedeniyle, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamalarını evlere taşıdı. Kadıköy'ün 21 mahallesinde marş ve şarkılar çalarak dolaşan araç ve bando ekipleri cadde ve sokakları turladı. Sosyal mesafe kuralına uygun olarak müzik yapan bando ekibi sevilen marş ve şarkılarla Kadıköy sokaklarını renklendirdi. Kadıköylüler balkon ve pencerelerinden bayraklarla kutlamalara katıldı. Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı da, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı tırından Kadıköylüleri selamladı.

balkon ve pencerelerden İstiklal Marşı okundu. Saat 19:19'a geldiğinde, Kadıköy Belediyesi'nin tır ve araçları Kadıköy'ün farklı mahallelerinde İstiklal Marşı'nı çaldı. Pencere ve balkonlarını dolduran Kadıköylüler hep bir ağızdan İstiklal Marşı'nı söyledi.

SÜREYYA OPERASI'NDA GENÇLİK KONSERİ

Piyanist Güher ve Süher Pekinel'in Türkiye'deki üstün yetenekli çocuklar için hayata geçirdiği "Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler" projesi kapsamında eğitimlerine devam eden keman sanatçısı Naz İrem Türkmen ve piyanist Eren Aydoğan, Süreyya Operası'nda 19 Mayıs için özel bir konser verdi. Dünyanın önemli müzik yarışmalarından ödüllerle dönen genç sanatçılar Naz İrem Türkmen ile Eren Aydoğan keman ve piyano repertuarının seçkin eserlerini seslendirdi.

İSTİKLAL MARŞI BALKONLARDAN OKUNDU
19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda Kadıköy'ün dört bir yanında

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

**Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak**

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

İSTANBUL'DA GENÇ İŞSİZLERİN SAYISI YÜKSELİYOR

Türkiye'deki genç nüfusun yaklaşık yüzde 18'inin yaşadığı İstanbul'da işsizlik giderek artıyor. Genç nüfusun yüzde 25'i ne istihdamda ne de eğitimde yer alıyor. Kentte yaşayan bin 259 genç okuma yazma bilmiyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul İstatistik Ofisi, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle İstanbul'daki gençlere yönelik bir rapor hazırladı. Rapora göre, Türkiye'deki 15-24 yaş arası genç nüfusun yaklaşık yüzde 18'i İstanbul'da yaşıyor. Genç işsizlik yüzde 24,8'e, geniş tanımlı genç işsizlik yüzde 27'ye yükseldi. İşgücüne dâhil olmayan gençlerin yüzde 74'ü eğitimde yer alırken; ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı yüzde 25. İstanbul'da yaşayan bin 259 genç okuma yazma bilmiyor.

NÜFUSUN YÜZDE 15'İ GENÇ

Rapordaki çarpıcı sonuçlar şöyle:

- ◆ Türkiye'de 15-24 yaş aralığındaki 12 milyon 900 bin genç nüfusun, 2 milyon 300 bini İstanbul'da yaşıyor. Kentte 15-19 yaş arasında 1 milyon 89 bin 505, 20-24 yaş arasında ise 1 milyon 217 bin 874 genç yaşıyor. İstanbul nüfusunun yüzde 15'ini gençler oluşturuyor.

- ◆ Kente 2019 yılında il dışından gelen genç sayısı, 147 bin 396 iken, il dışına giden gençlerin sayısı ise 105 bin 39.

BİN 259 GENÇ OKUMA-YAZMA BİLMİYOR

- ◆ İstanbul'da 14-24 yaş arasındaki gençler içinde bin 259 genç okuma yazma bilmiyor.
- ◆ Kentte ortaöğretim (lise) net okullaşma oranı yüzde 88,8.
- ◆ En fazla genç Esenyurt'ta yaşıyor.
- ◆ İstanbul'da 15-24 yaş grubundaki genç nüfusunun en fazla olduğu mahalle Zümrütevler (Maltepe).

GENÇ İŞSİZLİK YÜZDE 27

- ◆ İstanbul'da 15-24 yaş arasında olup işgücü olarak kaydedilen kişi sayısı, 1 milyon 200 bin. Bu yaş grubundaki erkeklerin yüzde 62'si işgücüne dâhil iken, kadınların oranı ise yüzde 39.

- ◆ 15-24 yaş arasında olup işgücüne dâhil olan gençlerin 291 bini işsiz iken, genç işsizlik oranı yüzde 24,8. İş bulma ümidi olmayan ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar da dâhil edildiğinde İstanbul'da geniş tanımlı genç işsizlik oranı yüzde 27'ye yükseliyor.

- ◆ Kente yaşayan 15-24 yaş arasında gençlerden 579 bini yani yüzde 25'i ne eğitimden ne de istihdamdan yararlanıyor.

- ◆ 15-24 yaş arasındaki gençlerden 178 bin 846'sı evli. Bu gençlerin yüzde 81'ini kadınlar oluşturuyor. 16-19 yaş arasında evlenen kadınların oranı yüzde 91.

- ◆ 15-19 arasında 4 bin 935 kadın doğum yaptı.

Gençlerin sınav kaygısı büyüdü

Milyonlarca öğrencinin geleceğini etkileyen sınavlar, bu sene korona virüsü engeline takıldı. Yeni düzenlemeyle beraber sınav takvimi değişti, müfredat güncellendi. Gençler, içinde buldukları zor durumun görmezden geldiğini söylüyor

● Simge KANSU

Tüm dünyayı etkisi altına alan korona virüsü, toplum hayatını büyük ölçüde etkilemeye devam ediyor. Ülkemizde ilk vakaların görülmesiyle beraber eğitime ara verilmiş, kısa bir süre sonra da dersler online platforma taşınmıştı. Öğrencilerin bir kısmı yeni eğitim düzenine ayak uydurabilirken, bir kısmı materyallere ulaşma konusunda hâlâ güçlük çekiyor. Fakat bu eğitim sürecinden en fazla etkilenen kesim hiç şüphesiz sınava girecek olan öğrenciler oldu. Bu sene LGS (Liseye Geçiş Sınavı) ve YKS (Yükseköğretim Kurumları Sınavı)'ye girecek olan öğrenciler birçok zorlukla mücadele ediyor. Yeni alınan kararlar doğrultusunda LGS 20 Haziran, YKS ise 27-28 Haziran tarihlerinde yapılacak. Sınav tarihlerinin değişmesi, sınavların nasıl yapılacağı konusundaki belirsizlik, sunulan eğitim imkânlarından her öğrencinin eşit derecede faydalanamaması gibi sorunlarla karşı karşıya kalan öğrenciler, düşüncelerini Gazete Kadıköy'e anlattı.

“AVUNTUMUZ TARİHLERİN KESİNLEŞMİŞ OLMASI”

Hamit Kocaman: İçinde bulunduğumuz zor günlerde, bir zorluğu da öğrencilerin sırtına yüklediler. Sokağa çıkma yasağının bizler için genişletilmeye başlandığı şu günlerde ne yazık ki fazla sevinemiyoruz. Kısa bir süre sonra LGS'ye girmek zorundayız. Her sene değişen sınav sistemi yetmezmiş gibi şimdi de ailemi ve beni zorlu bir maratona bekliyor. Okulların kapatılması, derslerin internet ve televizyon üzerinden anlatılması bizleri pek olumlu yönde etkilemedi. Daha bu sisteme bile alışamamışken sistemde oluşan hatalar, sınav tarihlerinin değişmesi bizi karamsar bir havaya soktu. Geldiğimiz son noktada kendimizi avutduğumuz tek şey ise artık kesin sınav tarihini biliyor olmamız.

“HERKES GÖRMEZDEN GELİYOR”

Zeliha Mert: Ülke ve dünya genelinde bu kadar sıkıntı varken, ülkemizin sınava yönelik aldığı kararları acele buluyorum. Öğrencilerin duygularını görmezden

gelecek alınan bu kararlar, bütün arkadaşlarımızın çalışma takviminde belirli eksiklikler meydana getirdi. Çeşitli imza kampanyaları oluştursak da nafile... Herkes görmezden geliyor. Aslında bu zor durumda ailelerimizin bizden beklentileri değişmeyen tek şey diyebiliriz. Onlara bu psikolojide ne verebiliriz bilmiyorum. Bu belirsizlik bizi ders takibi ve çalışmalarını noktasında negatife itiyor. Bu ortamda LGS'ye girmek hayallerimize zarar verecek.

“KONULARI YETİŞTİRMEKTE ZORLANIYORUZ”

Tayfun Kara: Bu kadar stres altında YKS'ye hazırlanmamız yetmiyormuş gibi, bir de tarih sorunuyla karşı karşıyayız. İki kere sınav tarihi değiştirildi ve tüm programımız bozuldu. Konuları yetiştirmekte zorlanıyoruz. Hangi derse çalışacağımızı şaşırmış durumdayız. Elimizden ne gelirse yapmaya çalışıyoruz. Geleceğimizi bu kadar ilgilendiren bir konuda acele kararlar alındığını düşünüyorum.

“OKUL BİZİ ORTAK PAYDADA BULUŞTURUYORDU”

Helin Dinçel: Bu süreç, ben ve arkadaşlarımı fazlasıyla etkiledi. Uzaktan eğitim sisteminden kimi öğrenciler verim aldıkları, kimileri alamadı. Ne kadar çabalasak da okulda aldığımız eğitimi almamız olanaksız. Sınavların tarihleriyle süregelen oynanması, konu değişiklikleri, sınav esnasında yaşanacak durumlar ve içinde bulunduğumuz salgın ortamı gibi bir sürü dezavantajımız var. Bizler bazı imkânlarla sahibiz ve elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Fakat bu imkânlarla sahip olmayan arkadaşlarımız da var. Herkes online eğitime ulaşmak konusunda eşit şartlara sahip değil. Okul bizi ortak paydada buluşturuyordu ama şimdi öyle bir şansımız yok. YKS'ye ve diğer sınavlara girecek tüm arkadaşlarımıza başarılar diliyorum. Umarım bu süreci en az hasarla atlattırız.

Evden dışarı adımını atmak çok güzelmiş

Korona virüsü vaka sayılarının azalmaya başlamasıyla birlikte normalleşme sürecine geçildi. Bu kapsamda bir günlüğüne sokağa çıkan gençler, sokak sokak her yeri gezmek, denizi izlemek ve temiz havayı solumak istediklerini dile getirdi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Dünyayı etkisi altına alan korona virüsünün ülkemizde olduğuna dair bilgi, 11 Mart'ta açıklanan ilk vakayla kamuoyu ile paylaşıldı. Daha sonra vaka sayılarının artmaya başlaması üzerine virüsün yayılımını engellemek adına bir dizi önlem alındı. Bu önlemler kapsamında birçok işyeri ve okullar kapatıldı; 60 yaş üstüne ve daha sonra da 20 yaş altına sokağa çıkma yasağı getirildi. Vaka sayılarının azalmaya başlamasının ardından Mayıs ayının ilk haftasında normalleşme adımları kapsamında bir dizi kuralın yer aldığı takvim açıklandı. Bu takvim kapsamında neredeyse iki ay evde kalan 15-20 yaş grubu arasındaki kişiler, 15 Mayıs Cuma günü 11.00 ile 15.00 saatleri arasında sokağa çıktılar. Biz de Gazete Kadıköy olarak uzun bir sürenin ardından sokağa çıkan gençlerin duygu ve düşüncelerini öğrenmek için onlarla söyleştik.

“YÜRÜMEK VE DENİZİ İZLEMEN İSTİYORUM”

Üniversite birinci sınıf öğrencisi **Osman Taşkın**, “Evde kaldığım süre içerisinde ders çalıştım, spor yaptım ve bilgisayar oyunu oynadım. Her gün balkondan dışarıya çıkanları izliyordum ve çok üzülüyordum. Çünkü dışarıda yaptıklarımı aklıma geliyordu. 2 aydan daha fazla evde kalsaydık sanırım çıldırırdım. Bu aranın verilmesi iyi oldu. Bugün bol bol yürümeyi düşünüyorum. Fenerbahçe sahilinde denizi izlemek istiyorum. Temiz

havayı iyice içime çekicem” derken lise son sınıf öğrencisi **Zeynep Nacar** ise şunları söyledi; “Evde spor yaptım, ders çalıştım, kitap okudum, bilgisayar oyunu oynadım ve dizi izledim. Dışarıda olmayı çok seviyorum. Onun için evde kalmak bana hiç iyi gelmedi. Kendimi çok kötü hissettim. Dışarıda olmanın kıymetini daha iyi anladım. Bugün saat 15.00'e kadar yürümek ve arkadaşlarıma neler yaptığımı anlatmak istiyorum.”

“UMARIM HAFTAYA YİNE ÇIKARIZ”

“Evde günlerim gündem takip etmek ve ders çalışmakla geçti. Ailem ile birlikte zaman geçirmenin değerini daha iyi anladım” diyen **Beyza Deniz** de konuşmasını şöyle sürdürdü; “İlk vaka çıktığı zaman okuldaydık. Çok korkmuştum ve sürekli sıramı siliyordum. Sevdiklerime bir şey olur mu tedirginliğini çok yaşadım. Vaka sayılarının azalmaya başlamasıyla birlikte kendimi daha iyi hissetmeye başladım. Bugün sokak sokak heryeri gezicem. Denizi izleyerek özlem gidereceğim. Umarım haftaya cuma yine çıkarız. Evden adımını dışarı atmak bile çok güzelmiş. O yüzden çok mutluyum.”

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tımak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriyatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

“MOBBİNG İNSAN HAKLARININ İHLALİDİR”

● Evin ARSLAN

İş yerinde baskıya maruz kalmak çoğu kişi için kanıksanmış bir durum haline geldi. Salgın döneminde evde çalışanlar “her an ulaşılabilir” olmak; evden çalışamayanlar ise uzun saatler iş yerinde çalışmak zorunda kalıyor. Mobbingin ne olduğu ve mobbinge maruz kalınca neler yapılması gerektiği ise pek çok çalışan tarafından bilinmiyor.

Mobbing ile Mücadele Derneği Engellilik Genel Koordinatörü ve Sosyal Hizmet Uzmanı Ayşe Sarı, mobbingi iş yerinde psikolojik taciz, yıldırma, bezdiri, çalışanın vücut bütünlüğünü bozma, işkence ve eziyete kadar varan geniş bir yelpaze içinde tanımlamanın mümkün olduğunu söylüyor. Ancak Sarı mobbing için Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) belgelerine bakmak gerektiğini dile getiriyor. ILO'nun Sağlık Sektöründe İş Yeri Şiddeti Raporu'nda mobbingi nasıl tanımladığına kısaca bakalım: “Bir çalışana ya da bir grup çalışana intikamcı, acımasız veya kötü niyetli girişimlerle adaletsiz ve sürekli negatif tavrı ve eleştiriler, sosyal ortamından izole etme, hakkında dedikodu yapmak veya yanlış söylentiler yayma yoluyla zayıflatmak ya da aşağılamak amacıyla güden eziyet edilme”yi içeren psikolojik taciz.”

Mobbing sayılması için baskının sistematik olmasına ve uzun sürmesine gerek olmadığını söyleyen Sarı şöyle anlatıyor: “Söz konusu bir insanın onurunu zedelenmesi ya da vücut bütünlüğünün bozulma-

İş yerinde mobbinge maruz kalanların sayısı gittikçe artıyor. Çalışanlar ise işsiz kalma korkusuyla ses çıkaramıyor. Sosyal Hizmet Uzmanı Ayşe Sarı mobbing yasasının çıkması gerektiğini söylüyor

sı ise, bir davranışın mobbing sayılıp sayılmayacağına ya da belirli bir süre o davranışa maruz kalırsa mobbing sayılacağına yönelik kesin sınırların çizilmesi yersizdir. Her şeyden önce mobbing insan hakları sorunudur ve insan hakları bağlamı, mobbingin insan hakları ihlali olduğunu kabul etmeyi gerektirir. Hak ihlalinin bahsedildiği yerde, bir zaman sınırlaması yapmak ya da davranışın niteliğinin tanımlanmasını yapmaya kalkmak, hak ihlalinin daha da ağırlaştırıcıdır.”

“MOBBİNG ARTTI”

Korona virüsü sürecinde mobbingin arttığını dile getiren Sarı, evde çalışanlar için mesai saatlerinin ve dinlenme zamanlarının dikkate alınması gerektiğini söylüyor. Kurum idarecilerinin “her an ulaşılabilir” çalışan istediklerini ifade eden Sarı, “Bu istek, tüm sözleşmelere ve bizim iç hukukumuza aykırıdır. Bu istek karşısında zorluk yaşayanlar, çoğunlukla özel sektör çalışanları. Sözleşmelerinin feshi ile tehdit edilen çalışanlar var. İşte burada ‘iyi idare ilkeleri’ öne çıkıyor. İşverenlerin ve kurum idarecilerinin, çalışana işten atılmakla korkutmadan çalışandan iş beklentisi içinde olması gerekir. Anayasamıza göre dinlenmek haktır. Onurlu çalışma hakkının, taraf olduğumuz Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartının en değerli maddesi olduğunu söyleyebiliriz. Her durumda idarecilerin ve çalışanın, haklarını ve sorumluluklarını biliyor olması bu süreçte daha az mobbing yaşanmasını sağlayacaktır.” diyor.

Engelliler de çalışma ortamında çokça mobbinge maruz kalıyor. Sarı, engelli bir çalışanın surf engelli olmasından ötürü ayrımcılığa uğramasının ve bu yolla iş yerinden uzaklaşmasını hedeflemenin mobbing olduğunu aktarıyor. Sarı “Engellilik üzerinden şakalar yaparak kişinin onurunu zedelemek, engelliliğinden dolayı sürekli olarak onun yetersiz olduğunu söylemek de dahildir buna. Engellilerin iş yerinde ihtiyaç duyduğu önlemleri almamak suretiyle, onun çalışma koşullarını ağırlaştırmak; engel durumunu artıracak gibi ek engel getirici etkisi de olabilir. Engelli bir doktora ‘sen engellisiz, akademik kariyer yapmayı unut’ diyen idareciler var. Sonuçta, engelli çalışana engelliliğine uygun iş vermek, çalışmada makul düzenlemeler yapmak, idarenin sorumluluğundadır. Biz, bu konuda tüm engelli çalışanlara danışmanlık vermekteteyiz.” diyor.

“KAYIT ALTINA ALIN”

Mobbing ile mücadele etmenin önemli olduğunu belirten Sarı, mobbinge maruz kalmış kişinin çalıştığı kuruma idari başvuru yaparak şikayet sürecini başlatabileceğini söylüyor. Başvuru yaparak idare karşısında zor duruma düşmekten, işten atılmaktan ya da zorla tayin edilmekten korkan çalışanların olduğunu aktaran Sarı, böyle bir ayrımcılığın suç olduğunu söylüyor. Başvuru yapmanın anayasal hak olduğunu belirten Sarı “Bir kişinin dilekçe vermesine engel olmak Türk Ceza Kanunu’na göre suçtur. Yasal olarak korumaya alınmış durumda iken şikayet hakkından

kaçınmak daha fazla eziyet görmemize neden olur. Ve bu durum zorbalara için kazanılmış bir zafer olacaktır.” diye ifade ediyor.

Mobbinge maruz kalan kişinin yaşadığı olayları ve durumları kayıt altına alması gerektiğini söyleyen Sarı şöyle anlatıyor: “Yaşadığı bir olayın tarihi, yeri, olay yaşanırken kimlerin tanık olduğu; bu olayın iş hayatına, sosyal yaşamına, aile hayatına, temelde insanlarla kurduğu ilişkilere nasıl yansıdığını, duygu ve düşüncelerini kayıt etmeli. Bir tür günlük diyebiliriz buna. Eğer fiziksel ya da ruhsal sağlığı bozulduysa bunu mutlaka raporlamalı ve belgelemeli. Mobbingin sağlık üzerine ciddi etkileri olduğunu biliyoruz. Ve mağdur, yaşadıklarını güvendiği arkadaşları ile paylaşmalı ki tanıklık edileceğinde, onlarla yaptığı görüşmeler de dikkate alınabilsin.”

Dernek olarak mobbingin görünür olması adına çalıştıklarını belirten Sarı, mobbinge maruz kalanların korkmadan sesini çıkarması gerektiğini ve mobbing ile etkin bir mücadele için mobbing yasasının çıkması gerektiğini söylüyor.

MOBBİNGE MARUZ KALINCA NE YAPILABİLİR?

Ayşe Sarı, çalışanların ALO 170'i arayarak yaşadıklarını kayıt altına alabileceklerini ve şikayet bildiriminde bulunabileceklerini ifade ediyor. Ayrıca, idareye yaptıkları şikayet başvurusundan sonuç alamayan çalışanların Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru yapabileceklerini söylüyor. Çalışanlara, Mobbing ile Mücadele Derneği'nin mobbing.org.tr sitesinde bulunan mahkeme kararlarını okumasını öneren Sarı hangi davranışların mobbing sayıldığını, ispat etmek ve tazminat hakkı için nelerin delil kabul edildiğini daha net görebileceklerini dile getiriyor.

Korunun bir kısmı belediyeye tahsis edildi

Validebağ Korusu'nun 261 bin metrekarelik bölümü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından Üsküdar Belediyesi'ne tahsis edildi. Validebağ Gönüllüleri kararın iptali için imza kampanyası başlattı

● Erhan DEMİRTAŞ

Uzun yıllardır yapılaşma tehdidi altında çeşitli projelerle gündeme gelen Validebağ Korusu yine gündemde. Mülkiyeti hazineye ait 354 bin metrekarelik Validebağ Korusu'nun Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'na tahsis edilmiş kısımları dışında kalan 261 bin metrekarelik bölümü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından Üsküdar Belediyesi'ne tahsis edildi. Karar metninde, tahsis işlemine konu olan 261 bin metrekarelik alanın bakımsız olduğu ve güvenlik sorunu yaşandığı belirtilirken, bu alanda bakım ve onarım çalışmalarının da yapılacağı belirtildi.

“RANT ELDE ETME ÇABASI”

Karara tepki gösteren Validebağ Gönüllüleri, hukuki yollara başvuracaklarını açıkladı. Tahsis işleminin iptal edilmesi için change.org üzerinden imza kampanyası başlatan Validebağ Gönüllüleri, karara neden karşı çıktıklarını şöyle ifade ettiler: Validebağ Korusu'nun bakım ve temizlik ihtiyacı vardır. Ama bunun için Üsküdar Belediyesi'ne veya başka bir makama tahsis edilmesine gerek yoktur. Üsküdar Belediyesi'nin kendi üzerine düşen görevi yerine getirerek koruyu temiz tutması yeterlidir. Ağaçların bakımını ise şimdiye kadar zaman zaman yaptığı gibi İBB veya Üsküdar Belediyesi gerçekleştirebilir. Bunun dışındaki her türlü girişimi, koru üzerinden rant elde etme çabası olarak görüyoruz ve engellemeye kararlıyız. Çünkü biz gönüllüler ve çevre sakinleri koruda planların koruma amaçlı olmasını savunurken, Üsküdar Belediyesi sadece kullanıma yönelik projeler üretiyor. Bu projeler korunun doğal halinin bozulmasına ve yapılaşmaya yol açacaktır.”

100 METREKARE KABUL EDİLMİŞTİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) İmar ve Bayındırlık Komisyonu'nun 2016 yılında aldığı kararla, 1'inci Derece Doğal Sıt Alanı olan Validebağ Korusu'nda 100 metrekareyi geçmeyecek yapıların yapılmasına izin verilmişti. 2018 yılında ise korunun millet bahçesi yapılmak istenmesi gündeme gelmişti. Geçtiğimiz şubat ayında İBB Meclisi'nde yapılan toplantıda, koruda 100 metrekareyi geçmeyen takılabilir-sökülebilir müstemilat türü 1 katlı yapılar yapılması AKP'li üyelerin oylarıyla kabul edilmişti.

DOĞAL SİT ALANI

Validebağ Korusu Anadolu yakasının ikinci büyük yeşil alanı ve birinci derece doğal sit alanı. Korusu'nda 354 bin metrekare alana kurulu olan Validebağ Korusu'nun mülkiyeti Hazine'ye, kullanımı Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) ait. İçinde çok sayıda anıt ağaç bulunan kuru 1999 yılında 1. Derece Doğal Sit Alanı ilan edildi. Koru içinde, koruma altına alınan Adile Sultan Kasrı, Abdülaziz Köşkü ve ek olarak Validebağ Sanatoryumu, Mustafa Necati Bey Öğretmen Huzurevi, Çamlı Köşk ve Kuş Evi mevcut. Çoğunluğu göçmen 100'ün üzerinde kuş türüne ev sahipliği yapan kuru dünyanın başlıca kuş göç yollarından biri üzerinde ve doğal yaşamın denge noktalarından birini teşkil ediyor.

İçişleri Bakanlığı'nın Yayınladığı Sokağa Çıkma Kısıtlaması Süresince

22 Mayıs 24.00-26 Mayıs 24.00 arasında 4 gün sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacaktır.

Öne Çıkan Bilgiler

Perşembe ve Cuma günleri bakkal, market, manav, kasap ve kuruyemişçiler 23.00'e kadar açık olacak.

Cumartesi günü bakkal, market, manav, kasap ve kuruyemişçiler 10.00-17.00 saatleri arasında açık olacak ve bu saatlerde paket servis de yapabilecekler. Araç kullanmamak şartıyla (engelli vatandaşlarımız hariç) zorunlu ihtiyaçları için alışveriş yapılabilir. (65 yaş ve üzeri ile 20 yaş ve altında bulunanlar hariç olmak üzere)

4 gün boyunca lokantalar ve tatlıcılar evlere paket servis yapabilirler.

24 Mayıs Pazar günü, 14.00-20.00 saatleri arasında yürüme mesafesiyle sınırlı olmak, sosyal mesafe kuralına riayet etmek ve maske takmak kaydıyla 65 yaş ve üzeri ile kronik rahatsızlığı olan vatandaşlarımız ve ihtiyaç duyulan hallerde bu kişilerin refakatçileri dışarı çıkabilirler.

24 Mayıs Pazar günü aziz şehitlerimizin kabirlerini ziyaret edecek anne, baba, eş, çocuk ve kardeşleri ile ihtiyaç halinde refakatçileri dışarı çıkabilirler.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

Hüseyin KALAYCI
0532 613 3158

KALAYCIOĞLU ÇATI UYGULAMA

- Ahşap Çatı
- Celik
- Konstrüksiyon
- Kenet Çatı
- Kaplama
- Sandviç Panel
- Atermit
- Kiremit
- Metal
- Kiremit
- Galveniz
- Çinko
- Bakır
- Kurşun
- Pimaş
- Osib
- Isı Yalıtım
- Fileskobit
- Membran
- Sürme
- İzolasyon
- Temel
- Bohçalama

kalayciogluhati@gmail.com

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 72 *Gazete Kadıköy okuyucularına ülkemizden ve dünyadan usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılarla oluşan bir "köşe" açtı. Amacımız bir edebi seçki hazırlamak ya da edebi değerlendirmelerde bulunmak değil. Bir gazete köşesi ölçeğinde edebiyat hayatından bazı ilginç satırları hatırlayıp bellek tazelemek ve yazıların yer aldığı kitapları okuyucularımıza hatırlatmak... Keyifli okumalar diliyoruz.*

SEVGİYİ OLUŞTURAN UFAK TEFEK ŞEYLER

"Ve hiçbiri konuşmuyordu, hem de üstlerine bile binemiyordun demek, Portuga?"
"Evet."
"Oysa çocuktu, değil mi?"
"Evet. Ama bütün çocuklarda sendeki gibi ağaçları anlama talih yoktur. Hem bütün ağaçlar da konuşmayı sevmez."

Sevgiyle güldü ve devam etti:
"Gerçek ağaç değil bunlar, asmaydı. Sen sormadan anlatayım bari: Asmalar, üzüm ağaçlarıdır. Sarmaşık gibi tırmanan bir çeşit büyük bağıdır bunlar. Bağbozumu zamanı çok güzel olurlar (nasıl olduğunu bana anlat) ve üzümü ezerek yapılan şarap (yeneden anlattı)..."

Konuştukça, bana pek çok şeyi en iyi biçimde anlatmayı başarıyordu. Edmundo Dayı kadar iyiydi.

"Daha çok anlat," dedim.
"Hoşuna gidiyor mu?"
"Çok. Elimden gelse, seninle seviz yüz elli iki bin kilometre hiç durmadan konuşurdum."

"Bu kadar yola nasıl benzin yetiştiririz?"

"Gider gibi yaparız."

Sonra bana, kışın kuruyup samana dönüşen otları ve peynirin nasıl yapıldığını anlattı. "Piyir" diyor. Sözcükleri değiştiriyordu konuşurken, ama bunu daha da güzel buluyordum. Sustu, derinden bir iç çekti.

"Yakın gelecekte oraya dönmek isterim. Sakin, tatlı bir yerde yaşlılığımı beklemek isterim. Monre-al yakınında, Folhadela'da, o güzelim Trás-os-Montes'imde."

Geniş yüzü daha gergin ve hep pır pır olduğu halde, Portuga'nın babamdan daha yaşlı olduğunu o güne kadar fark etmemiştim. Garip bir şey oldu duygularında.

"Ciddi mi konuşuyorsun?"

O zaman sezdi hayal kırıklığı.
"Aptal, buna daha çok zaman var. Belki oraya hayatımda bir daha dönemeyeceğim."

"Ya ben?.. İstediyim gibi olmam için o kadar uğraştım!"

Elimde olmadan, gözlerim yaşlarla dolmuştu.

"Bazen benim de hayal kurabileceğimi kabul etmelisin."

"Ama hayalinde bana yer vermedin."

Keyifle güldü.

"Ben sana bütün hayallerimde yer veriyordum, Portuga. Tom Mix ve Fred Thompson'la yemyeşil geniş çayırlara doğru yola çıktığımda, fazla yorulmadan yolculuk edebilmek için sana bir posta arabası tuttum. Gittiğim bütün yerlerde sen de varsın. Zaman zaman, okulda kapıya bakıyorum ve senin görünüp bana günaydın diyeceğini düşünüyorum..."

"Tanrım! Hiç bu kadar sevgiye susamış bir küçük yürek görmedim... Ama biliyor musun, bana bu kadar

bağlanman doğru değil. Minguinho'ya anlattıklarım bunlardı işte. Minguinho benden de beter bir gevezeydi.

"Doğru bu. Xururuca, babam olduğundan beri çocuklarına kanat geren bir ana kuş gibi. Bütün yaptıklarını beğeniyor. Ama kendine göre beğeniyor. Bu çocuk çok yükselecek, diyen ötekiler gibi değil. Yükseleceğim, ama Bangu'dan hiç çıktığım yok."

Minguinho'ya sevgiyle bakıyordum. Sevginin ne olduğunu gerçekten keşfedeli beri, bütün sevdiğlerimi sevgiye boğuyordum.

"Biliyor musun, Minguinho; on iki çocuğum ve ardından bir on iki çocuğum daha olsun istiyordum, anladın mı? İlk on ikisi hep çocuk kalacak; kimse de onları dövmeyecek. Ötekiler büyük insanlar olacaklar. Onlara soracağım: Ne iş tutmak istiyorsun, yavrum? Oduncu mu olmak istiyorsun? Peki, işte sana baltayla kareli gömlek. Sen bir sirkte hayvan eğitici mi olmak istiyorsun? Peki, işte sana kırbaç ve giysi..."

"İyi ama, Noel'de bu kadar çocukla ne yapacaksın?"

Ah şu Minguinho! Böyle bir anda hiç insanın sözü kesilir mi?..

"Noel'de çok param olacak. Bir kamyon dolusu kestane ve fındık alacağım. Bol bol ceviz, incir ve kuru üzüm. O kadar çok oyuncakları olacak ki, başkalarına verecekler; yoksul komşu çocuklarına dağıtacaklar... Şimdiden sonra zengin olacağım; piyangoda kazanmak istediğim büyük ikramiyeden de çok param olacak."

Minguinho'ya meydan okurcasına baktım, böylece sözümü kesmesini başına kakmış oluyordum.

"Bırak da arkasını anlatayım.

Daha çok çocuk var. Peki, sen kovboy olmak mı istiyorsun oğlum? İşte sana eyer ve kement. Mangaritiba'nın makinisti mi olmak istiyorsun? İşte sana kasketle düdük..."

"Düdük niçin, Zezé? Tek başına konuşmaktan kafayı üşütüyorsun."

Totoca gelmiş yanıma oturmuştu. Dostça bir gülümsemeyle, şeritler ve bira kapaklarıyla süslü şeker portakalı fidanımı seyrediyordu. Bir istediği vardı.

"Zezé, bana dört yüz reis borç verir misin?"

"Hayır."

Jose Mauro De Vasconcelos (6 şubat 1920 - 24 temmuz 1984)

José Mauro de Vasconcelos, 26 Şubat 1920'de Brezilya'da Rio de Janeiro yakınlarındaki Bangu bucağında doğdu. Yarı Kızılderili yarı Portekizli, yoksul bir ailede doğan Vasconcelos iki ayrı kültürün de izlerini taşıdı. Oldukça yoksul olan ailesi, onu öğrenimini devam ettirmesi amacıyla Natal kasabasındaki amcasının yanına gönderdi. Liseyi Natal'da bitirdikten sonra 2 yıl tıp öğrenimi gördü ve öğrenimini yarıda bırakıp yeni hayaller peşinde Rio de Janeiro'ya gitti. Tarım işçiliğinin yanı sıra balıkçılık da yapan yazar, yaşamı boyunca çeşitli

işlerde çalıştı. Bu durum, ona yazdığı roman ve hikâyeler için önemli kaynak sağladı.

Genellikle romanlarında, roman karakterlerinin yaşamlarındaki zorlu yaşam koşullarını, yoksulluğu ve şiddeti tüm çıplaklığıyla anlatan yazarın ilk eseri Yaban Muzu (1942)'dir. Kaygım Rosinha (1961) ile ününün doruğuna çıkan yazarı dünya çapında tanıtan eseri Zézé'nin maceralarını anlatan üçleme romanın ilk kitabı olan Şeker Portakalı olmuştur.

Vasconcelos'un Can Yayınları tarafından yayımlanan Şeker Portakalı kitabından bir bölümü okurlarımıza paylaşıyoruz.

"Ama bu kadar paran var, değil mi?"

"Var."

"Nedenini bile sormadan bana bu parayı borç vermeyeceğini söylüyorsun, değil mi?"

"Trás-os-Montes'e gidebilmek için çok zengin olmak istiyordum."

"Bu da nesi şimdi?"

"Söylemem."

"Öyleyse kendine sakla."

"Kendime saklıyorum ve sana dört yüz reis borç vermiyorum."

"Sen sıçan gibi beceriklisin, iyi nişanlarsın. Yarın bilye oynar satabileceğin kadarını kazanırsın. Birkaç dakikada da dört yüz reis'ini geri alabilirsin."

"Yine de sana dört yüz reis borç vermememe engel değil bu. Benimle kavga etmeye de kalkma. Uslu uslu oturmak istiyordum, kimseyle ilgilenmediğim yok."

"Kavga etmek istemiyordum. Ama sen benim en sevdiğim kardeşimsin. Ve şimdi kalpsiz bir canavar olmuştun..."

"Ben canavar değilim. Kalpsiz bir mağara adamıyım."

"Ne?.."

"Bir mağara adamı... Edmundo Dayı bana bir dergideki fotoğrafını gösterdi. Elinde kalın bir sopasıyla kılı bir adamı fotoğrafı. Mağara adamı, dünyanın ilk çağlarında yaşayan, mağaralarda oturan, şey mağaralarında, Nem... Nem... Nem bilmem ne işte. Adım ezberleyemedim, çünkü yabancı ve çok karışık bir addi."

"Edmundo Dayı'nın, kafana bu kadar saçmalık sokmaması gerekir. Hadi, veriyor musun parayı?"

"Bilmem bu kadar param var mı? Pışışış!.. Pabuç boyamaya çıktığı-

mızda sen bir şey kazanamadığın zaman, ben kazancımı ikiye bölmüyorum muym, Zezé? Yorulduğün zaman sandığını taşıyor muyum?"

Doğruydum. Totoca bana çok seyreker kötü davranırdı. Sonunda bu parayı ona borç vereceğimi biliyordum.

"Verirsen, sana iki harika şey anlattırırım," dedi.

Ses çıkarmadım.

"Portakal fidanının, benim demirhindi ağacımdan çok daha güzel olduğuna da söylerim."

"Söyle misin bunu?"

"Söyledim bile."

Elimi cebime attım ve bozuklukları salladım.

"Ya öbür iki şey?"

"Biliyor musun, Zezé, yoksulluğumuz artık sona erecek. Babam, Sanao Aleixo fabrikasında idare amirliği buldu. Yeniden zengin olacağız. Sevmedin mi?"

"Elbette. Babam adına sevindim. Ama Bangu'dan ayrılmak istemiyordum. Dindinha'yla kalırım. Buradan ancak Trás-os-Montes'e gitmek için ayrılırım..."

"Anlıyorum. Bizimle gelmekten se Dindinha'yla kalmayı ve her ay bir mülşil almayı yeğliyorsun, öyle mi?"

"Evet, ama nedenini hiçbir zaman öğrenemeyeceksin... Peki, ikincisi?"

"Burada söyleyemem. Duymaması gereken 'biri' var."

Onunla 'kulübe'nin yanına kadar gittim. Bu önleme karşın alçak sesle konuştu:

"Seni uyarmam gerek, Zezé; alışman için... Belediye, yolları genişletecek. İçim aktan bütün hendekler kapatılacak, bahçenin bu ucu da gidecek."

"Ne önemi var?"

"Sen ki çok zekisin, anlamadın mı?.. Yolu genişletmek için burada ne varsa ortadan kaldıracaklar."

Bana şekerportakalı fidanımın yerini gösterdi.

Ağlamak üzereydim.

"Yalan söylüyorsun, değil mi Totoca?"

"Böyle üzülmene gerek yok. Daha çok za-

man var."

Parmaklarım cebindeki paraları sinirli sinirli sayıyordum.

"Doğru söylemedin, değil mi Totoca?"

"Söyledim. Gerçek bu. Erkek değil misin sen canım?"

"Öyle..."

Ama gözyaşları yanaklarıma utanmasızca akıyordu. Yalvararak kardeşimin karnına yapışıyordum.

"Benimle birlik olursun, değil mi Totoca? Savaşmak için bir sürü insan bulurum. Kimse küçük portakal fidanı kesemez..."

"Tamam. Onlara engel oluruz. Şimdi parayı veriyor musun?"

"Ne yapacaksın?"

"Bangu Sineması'na giremeyeceğine göre... Bir Tarzan filmi oynuyor. Ben gider, görürüm, sana sonra anlatırım."

Gözlerimi gömleğimin eteğiyle silerek cebimden beş yüz reis çıkarıp verdim.

"Üstü kalsın. Şekerleme alırsın..."

Şekerportakalı fidanımın yanına döndüm. Canım konuşmak istemiyordu. Tarzan filmi düşünüyordum. Önceki gün görmüştüm filmi. Daha önce Portuga'ya sözünü etmiştim filmi.

"Gitmek mi istiyorsun?"

"Gitmek isterdim ama, Bangu Sineması'na giremem."

Nedenini anımsadı. Güldü.

"Küçük kafanda kötü şeyler kurmuyorsun ya?"

"Yemin ederim, Portuga. Ama bir büyük benimle gelirse bir şey söylemeyeceklerini sanıyorum."

"Ya o büyük ben olursam... Bunu mu istiyorsun?"

Yüzüm sevinçle aydınlandı.

"Ama çalışmam gerek, yavrum," dedi.

"Bu saatte hiçbir yerde, hiç kimse olmaz. Oturup gevezelik edeceğine ya da otomobilinde uyuklayacağına gel; Tarzan'ın leoparlarla, timsahlarla, gorillerle nasıl boğuştuğunu gör. Kim oynuyor, biliyor musun? Frank Merrill."

Hâlâ kararını verememişti.

"Sen küçük bir şeytansın. Her şeye bir kulp buluyorsun."

"Saat daha iki. Nasılsa çok zenginsin, Portuga. Bugün de çalışma."

"Peki, gidelim. Ama yürüyerek gideceğiz. Arabayı olduğu yerde bırakacağım."

Ve sinemaya gittik. Ama gişedeki genç kız beni yıl süreyle sinemaya sokmamak için kesin emir aldığını söyledi.

"Sorumluluğunu ben üstleniyordum. Eskidendi o, şimdi uslandı," dedi Portuga.

Kız bana baktı, gülümsedim. Parmaklarım ucuna bir öpücük kondurdum ve ona doğru üfledim.

"Bana bak, Zezé, yaramazlık yaparsan şimdiden olurum," dedi.

Minguinho'ya anlattık istemediğim buydu. Ama fazla dayanamadım ve sonunda ona anlattım.

KİTAP PAZARI BÜYÜDÜ

Türkiye Yayıncılar Birliği, 2019 Türkiye Kitap Pazarı Raporu'nu açıkladı. Rapora göre 2019 yılında 423 milyon 602 bin 825 kitap üretilerek satışa sunuldu. Türkiye 68 bin 554 kitap çeşidiyle, dünya sıralamasında 6. sırada yer alıyor

pazarının büyüklüğü yüzde 27,09 artarak, 8 bin 852 milyon TL oldu. 2018 yılında 6 bin 135 adet üretilen yeni başlık sayısı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı ISBN Ajansı'ndan alınan bilgilere göre 2019 yılında genel toplamda yüzde 2,11'lik artış gösterecek 68 bin 554 oldu. Toplam başlık sayısının 61 bin 512'si basılı kitap formatında, 6 bin 487 adedi e-kitap ve 1000'e yakın da sesli kitap başlığı bulunuyor. Bu rakamlara göre Türkiye, IPA (Uluslararası Yayıncılar Birliği) verilerine göre dünya sıralamasında 6. sıradaki yerini korumaya devam ediyor.

KİŞİ BAŞINA 6,9 KİTAP

TÜİK'in verilerine göre nüfusun 83 milyon 154 bin 997 olduğu Türkiye'de, kişi başına düşen üretilen kitap sayısı 2019'da 6,9 oldu.

2019 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın özel sektörden satın aldığı ve kendi matbaasında bastığı kitapların toplam adedi 153 milyon 446 bin 132 iken, dijital eğitime geçilmesi sebebiyle bu sene açık öğretim için kitap üretilmedi. MEB'in bastığı kitaplarla birlikte toplam kitap üretimi 577 milyon 48 bin 957 adet oldu.

Rapor sonuçlarına göre eğitim yayıncılığı, 2019 yılında da hem üretim artışıyla hem de ciro artışıyla sektördeki lokomotif özelliğini koruyor. Yardımcı kaynak ve sınavlara hazırlık kitapları 228 milyon 559 bin 913 adetlik üretimle geçen yıla göre yüzde 6,12 artan eğitim yayıncılığı, toplam kitap üretiminde yüzde 53,96'lık payla sektördeki liderliğini elinde tutuyor.

DİNİ YAYINLARIN ÜRETİMİ AZALDI

Araştırma-inceleme, edebiyat ve çocuk yayıncılığı alanlarının oluşturduğu kültür yayıncılığı, 2019 yılında 147 milyon 961 bin 782 adet kitap üretimiyle

toplam üretimin yüzde 34,93'ünü oluştururken 2018 yılına göre bu alanda yüzde 5,33'lük artış yaşandı. Bunun yanı sıra dini yayınların üretimi bu yıl 36 milyon 899 bin 907 adet olarak gerçekleşerek 2018 yılına göre yüzde 16,95 bir düşüş yaşadı. Bu kategori, yayıncılığın en fazla düşüş gösteren segmenti olup üretimin yüzde 8,71'ini oluşturdu. Rapordaki diğer sonuçlar şöyle:

◆ Araştırma-inceleme kitapları 79 milyon 387 bin 610 adet bandrolle, geçen yıla göre yüzde 6,58 oranında artarken, toplam kitap üretiminin yüzde 18,74'ünü oluşturdu.

◆ Edebiyat kitapları 27 milyon 303 bin 62 adet kitapla bir önceki seneye göre yüzde 10,45'lik artış yaşadı.

◆ 41 milyon 271 bin 110 adet bandrolle yüzde 0,01'lik düşüş gösteren çocuk ve ilk gençlik kitapları, toplam üretimin yüzde 9,74'ünü oluşturdu.

◆ İthal yayımlar 5 milyon 290 bin 731 adet kitapla yüzde 10,35'lik düşüşle toplam üretimde yüzde 1,25'lik paya sahip olurken; akademik yayımlar 4 milyon 890 bin 495 adet bandrolle 2018 yılı üretimine göre yüzde 9,63 oranında artış yaşadı ve toplam kitap üretiminin yüzde 1,15'ini oluşturdu.

13 Aralık 1935 - 18 Mayıs 2009

PROF. DR. TÜRKAN SAYLAN'I SAYGI VE SEVGİYLE ANIYORUZ.

Av. Şerifil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı

KADIKÖY
BELEDİYESİ

Türkiye Yayıncılar Birliği her sene düzenli olarak hazırladığı Kitap Pazarı Raporu'nu açıkladı. Kategorilere göre hazırlanan ve sektör verilerini içeren rapora göre 2019 yılında 423 milyon 602 bin 825 adet kitap üretilerek satışa sunuldu. 2019 perakende kitap

Rexx'in İzleri (1)

"Rexx benim için sevgilim, ailem, çocukluğum demek"

Kadıköy'ün simge adreslerinden Rexx Sineması kapandı. Gazete Kadıköy olarak Rexx'in İzleri adıyla bir seriye başlıyoruz ve sinemacılardan, yazarlara, müzisyenlerden tüm Kadıköylülere Rexx ile ilgili anılarını ve düşüncelerini soruyoruz. İlk konuğumuz sinema yazarı Kaan Karsan. Karsan, "Rexx, benim için arkadaş, sevgili, ailem ve çocukluğum demek" diyor

● Fırat FİSTİK

yemiyorum sanırım. Zira Rexx benim için pek çok şey demek; arkadaşlar, sevgililer, ailem, çocukluğum... Bir salonda birlikte film izlediğin insanları sanki bir yerlerden tanyor olma hissi...Sinemalar, hayatımda dönem dönem ikinci evim haline geldiyse, bunun en kucaklayıcı sebeplerinden biri de Rexx'ti."

Rexx'in kapanmasını ve diğer sinemaların da kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalmasını kültürel ve ekonomik erozyonun bir uzantısı olarak gören Karsan, Emek Sineması'nın yıkılmasıyla başlayan süreci özetliyor: "Emek'in yıkımı politik bir süreçti ve o sinema yıkıldıktan sonra hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı da besbelli ortadaydı. Şimdi geldiğimiz noktada salgının da bir katalizör etkisi yaratmasıyla Rexx, Beyoğlu ve Atlas başta olmak üzere nicedir zaten günü çıkarmaya çalışan bütün bağımsız sinemalar tehdit altında. Dünyada da benzer durumda olan birçok salon var. Bu süreç bizi nereye götürecektik bilmiyorum fakat sokakların bizi artık sinemalara götürmeyeceğine, sinemanın yavaş yavaş bir nostalji nesnesine dönüşebileceğine dair korkularım oluşmaya başladı."

SİNEMA VE KENT İLİŞKİSİ

"Rexx ve kentin anıt mekanları haline gelen, sonra da kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalan bütün salonlar aslında içinde yaşadığımız şehri tanımlayan mekanlar" diyor Karsan,

kentle sinemanın ilişkisini değerlendiriyor: "Şehirler, onları birer yaşam alanı haline getiren bu mekanlar sayesinde var oldular. Bu sinemalara çok şey borçlular. Fakat yirmi yıla yakın bir süredir öyle bir yok oluşun içindeyiz ki sanki bölündük ve parçalandık. Hayatımızı sürdürme tarzımıza, özgürlüğümüze dair çok temel şeyleri savunmak zorunda kaldık; şehirlerimizi, parklarımızı, sinemalarımızı kaybettik ve kaybetmeye devam ediyoruz. Rexx'in önemi, tarihi sinemaların, kafelerin önemi, içinde yaşadığımız şehrin kendisi kadar büyük bence. Hatırlamadığımız, tanyamadığımız bir şehirde kendimizi yabancı gibi hissediyoruz. Bütün bu süreçler içerisinde günden güne yabancılaşıyoruz sanki, içinde yaşadığımız şehre ve topluma. Karantina sürecinde sokaklarımız askıya alındı ve her birimiz planlı yalnızlığımıza mahkum kaldık; bütün bunlar bitince tekrar biraraya geldiğimiz ve rehabilitasyon sürecimiz başladığında böyle mekanlar büyük bir katkı sağlayacaktır."

bilirlerdi bize. Şehrin şehir olmasını sağlayan her şeyi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum."

Karsan, Rexx'in tüm projelere karşı kentin otantik havasını kaybetmeden korunması gerektiğini düşünüyor. Buna ek olarak salonlardaki projeksiyonu ve salonları onararak Rexx'i restore etmenin yararı olacağını söylüyor. "Kültür-sanat hayatının teşvik edildiği bir ülkede yaşıyor olsaydık hükümeti bunun için iş başına çağırabiliriz zira bu tip salonlar yasalarla, devlet regülasyonlarıyla korunmalı ve desteklenmeli. Fakat şu an içinde bulunduğumuz durumda vakıfların Rexx'i koruması elbette ki en makul çözümdür." diyor Karsan, bu alanda rantın oluşmamasını sağlamak gerektiğini düşünüyor: "Sadecce Kadıköy'ün en gözde yerinde bulunan bu sinemanın üzerinde bulunduğu arazi etrafından rantı öncelik haline getiren bir proje üretmek, mekanın tarihselliğini ve şehrin hafızasındaki yerini her daim göz önünde bulundurmak gerekiyor bence."

KARANTİNADA İÇERİK ÜRETMEK...

Kaan Karsan'ı yakalamışken Hasan Cömert, Utku Ögetürk ve Zeynep Ocak ile birlikte YouTube'dan içerik ürettikleri ve yayınlarına devam ettikleri Kutsal Motor hakkında da bir şeyler soruyoruz. Evlerden içerik üretmenin dezavantajları da avantajları da olduğunu söyleyen Karsan, "Bir arada olmayınca sohbetlerimiz olumsuz etkileniyor, akışkanlığımız azalıyor, internet nedeniyle yaşadığımız sorunlar da cabası. Fakat öteki yandan daha fazla içerik üretebiliyoruz, daha hızlı karar alıp uygulayabiliyoruz ve daha çok çalışabiliyoruz. Bizim adımıza bu konularda herhangi bir şikayette bulunmak bana doğru gelmiyor. Zira birçok kişi evden çalışabile lüksüne sahip değil ve bu lüks sahibi olmayanların büyük bir çoğunlu-

ğu da korkunç koşullarda bu günleri de atlattırmaya çalışıyorlar. Biz işimizi evlerimizden yapabildiğimiz için şanslıyız. Birbirimizi, ekibimizi çok özlemiyoruz fakat beklemek dışında yapabileceğimiz hiçbir şey yok" diyor.

Karsan, online platformların salgın günlerinde daha fazla öne çıkmasına dair Dardenne Kardeşler'in görüşünü örnek gösterirken, söyleşimiz umutla bitiyor: "Geçtiğimiz günlerde New York Times'ın sorduğu 'Favori Cannes Film Festivali Anınız' sorusuna cevap veren Dardenne Kardeşler'in görüşü bence hem çok doğru hem de çok özetleyici. Dardenne Kardeşler gönderdikleri yazıda hakim görüşe, yani, bütün bu sürecin online platformların büyük bir zaferiyle sonuçlanacağı, stream'in yeni jenerasyonun ana sinema tecrübesi olduğu fikrine eleştirel bir yaklaşım getirdiler. Online platformların ancak salgın dönemleri gibi olağanüstü hallerde, neredeyse şizofrenik ve paranoyak bir toplumun bir uzantısı olarak hayatlarımızda yer edebileceğini, yaşadığımız bu süreçte en azından bunu anlamamız gerektiğini, yöneticilerimizden de sosyal hayatlarımızı koruyabilmemiz adına taleplerde bulunmamızın şart olduğunu dile getirdiler. Şunu da ekleyebiliriz ki Marvel formlerinden Netflix'in üretim alışkanlıklarına, zincir sinemalardan televizyonun yükselişine kadar pek çok sebeple filmlere verdiğimiz değer de azaldı. Sanatsal üretimlerin büyük çoğunluğuna bizi meşgul tutacak görevli gibi bakıyoruz. Fakat gerçek bu, neredeyse hepimiz bu rüzgara kapıldık ve romantik yaklaşımlarda bulunmanın da hiçbir anlamı yok. Tek umudum, Dardenne Kardeşlerin de belirttiği gibi, bütün bu paranoya süreci sonrasında sinema salonlarının hayatımızda nasıl bir önem teşkil ettiğini kitlesel olarak hatırlamamız. Birbirimizi yeterince özlersek sinemaları da özleriz ve belki onları yaşatabiliriz bile..."

Özel tiyatrolar destek bekliyor

Tiyatro Kooperatifi, Covid-19 salgını nedeniyle iki aydır kapalı olan ve bütün gelirleri kesilen özel tiyatrolara destek için "#BizdeYerinAyrı" sloganıyla bir kampanya başlattı

Korona virüsü salgını nedeniyle seyircisinden uzak kalan özel tiyatrolar, zor günler geçiriyor. Tiyatro Kooperatifi, tüm gelirleri kesilen tiyatrolar için "#BizdeYerinAyrı" sloganıyla yeni bir seyirci destek programı başlattı. "Şimdi ayrı olsak da #BizdeYerinAyrı" sloganıyla başlatılan kampanyaya katılan tiyatroseverler, birçok sahnenin yeni sezon oyunlarından hem yerlerini ayırtmış oluyor hem de bugün zor durumda olan tiyatrolara da destek veriyor.

Farklı ücretlerde birçok paket sunarak herkesin tiyatroya destek olabilmesine imkân sağlayan #BizdeYerinAyrı programına ait paketler, hem bireyler hem de kurumlar tarafından satın alınabiliyor.

Paketleri satın alanlar, 30 Haziran 2021 tarihine kadar, programa dahil olan tiyatroların sahnelediği oyunlara bugünden rezervasyon yaptırabiliyor. 100, 250, 500, 1.000, 2.500 ve 5.000 TL'lik paketlerin olduğu programda kampanyaya dahil tiyatrolardan sadece birine destek olmak isteyenler "Tiyatro Aşığı" paketini seçip ve tiyatro tercihini Mobilnet Destek ekibiyle (destek@mobilet.com veya 0850 502 36 26) paylaşabiliyor.

1.000 TL ve üstü paketlerde sezon açılışında düzenlenecek olan Tiyatro Kooperatifi Özel Etkinliği'ne katılım hakkı 2.500TL ve üstü paketlerde ise Tiyatro Kooperatifi Özel Etkinliği'ne ek olarak oyun prömiyerlerine katılım hakkı bulunuyor. #BizdeYerinAyrı programının sunduğu paketlerin detaylarına bizdeyerinayri.com ve mobilet.com sitelerinden ulaşılabilir.

KİMLER VAR?

Programa dahil olan kooperatif ortağı tiyatrolar ise; Alt-kat Sanat Atölyesi, Altsahne, Ankara Birlik Tiyatrosu, Asmalı Sahne, Baba Sahne, Balkonda Sanat, Das-Das, GalataPerform, İkincikat, Kadıköy Theatron, Levent Üzümcü Tiyatrosu, NoAct Sahne, ÖyküSahne, TiyatroAçıkça, Tiyatro Yeniden, Tatavla Tiyatro, Tatavla Sahne, Tiyatro BeReZe, Tiyatro D22, Tiyatro Dalga, Tiyatro Öteki Hayatlar, Yolcu Tiyatro, Gaca Tiyatro, K! Kültürel Performing Arts ve Pangea-UNIQ İstanbul

Covid-19 salgını nedeni ile ara vermek zorunda kaldığımız geri dönüşümlü atıkların toplanması çalışmalarımıza tekrar başlıyoruz.

Detaylı bilgi için; <http://cevre.kadikoy.bel.tr/> ve (0216) 414 38 15 Atık Koordinasyon Merkezi

Burası bedava, hadi ekip biçin bakalım

BETÜL MEMİŞ

memisbetul@gmail.com

“Geçmişte sabahın bir köşesinde / Oturup ilk ve son kez efendiyi suçladım... Hızlı yaşlandığım dedikodusu çıkmıştı / Sonra ağacın yanında uyuyan bir canavarla karıştım / Baktım ve kaşlarımı çattım, canavar bendim...” Bugünün fonunu (1947 – 2016) David Bowie'nin 1970 çıkışlı “The Man Who Sold The World” albümünden “Width Of a Circle” şarkısıyla verelim istedim. Günün nevaleliği pandemi karşısında, efendiyi suçlamakta vazgeçti, canavarın kendimiz olduğunu anlayabildik mi, yoksa daha yolumuz var mı? Bu da yazının –spoiler uyarısı olsun deyin, yavaşta sayıklamalara geliyorum...

Yapılan araştırmalarda ortaya çıkan, insanın insani dileme süresi sekiz saniye imiş; bakınız bu verinin karşısında o zaman, ‘niçin üretiyoruz-konusuyoruz-anlatıyoruz?’ sorusu peşime düşüyor, bir de Harold Ramis'in 1993'te vizyona teşrif eden “Bugün Aslında Düdü” filmi. Şimdi, online hayatlarımızın çokça önünde, asgarîye karşısında geçirdiğimiz Stendhal Sendromu hemhalimiz, belki de aslında bugün(ler) de dün(ler)de kalacak)miş olamaz mı dedirtiyor bana. Hem de en temizinden bir düğâh makamı kıvamında;

ki bu da bir istek kîpîne yavaşta hamlesi-dir, yani sekiz saniye doldu geçebiliriz! Malumunuz hafıza-i beşer nısan ile malûldür / hafızasının eksikliği unutkanlıdır... (Bu da var notu: Adını, Stendhal mahlasıyla yazan, Fransız yazar Marie-Henri Beyle'den alan 'Stendhal Sendromu', turist hastalığı' ya da 'sanat zehirlenmesi' olarak da deklare ediliyor. Yazarın Napoli ve Floransa: Milan'dan Reggio'ya Yolculuk kitabında, (1817'de) Floransa'daki İtalyan Rönesansı'na ait sanat eserlerini ziyareti sırasında yaşadığı olumsuz sayılabilecek deneyimleri yazdığı bölümden alıyormuş. Bu arada, meraklısına not: 1996'da, İtalyan yönetmen Dario Argento'nun üstlendiği, aynı adı taşıyan bir de korku filmi mevcut.

Dijital feodal efendiler

Katartik yöntemle her şekle-performansa ve izana geldiğimiz şu günlerde, sesli-sesiz sakinliğimizde #EvdeKal alternatiflerinde gün geçmiyor ki yeni mevzulara dalmayalım. Teknolojinin (gani) nimeti ve şirazyi kaçırın envanterlerinin arasında, filozof ve kültürel teorisyen **Bung – Chul Han**'in “Çin modelinin kendini dayatabileceği dijital bir feodalizme doğru gidiyoruz” başlıklı yeni yazısına denk geldim. Tadimlik sarkıtmak isterim izninizle: “Facebook gibi dijital feodal efendiler, ‘Bakin, burası bedava, hadi ekip biçin bakalım’ diye bize bir arazi parçası veriyorlar. Biz de orayı çlgınlar gibi ekip biçiyoruz! Sonuçta, o beyefendiler ürünü almaya geliyorlar. İletişim bu şekilde bütünüyle işletilip gö-

zetleniyor. Son derece etkili bir sistem bu. Hiçbir protesto gün işiğine çıkmıyor, çünkü bizatîhi özgürlüğü sömürün bir sistem içinde yaşıyoruz. Kapitalizm bütünüyle bir gözetleme kapitalizmine dönüşüyor. Google, Facebook ya da Amazon gibi platformlar kârlarını azamileştirmek için gibi gözetliyor ve manipüle ediyor. Her tıklama kayıt altına alınıyor ve analiz ediliyor. Algoritma akışları tarafından kuklalar gibi gezdiriliyor. Ama kendimizi özgür hissediyoruz. Özgürlüğü bir kulluğa dönüştüren bir özgür-Özgürlüğüne tanık oluyoruz. Buna hâlâ liberalizm denebilir mi? (Mediapart'ta yayınlanan yazıyı **Haldun Bayrı** çevirmiş, bilahare bakarsınız.) Tam da burada uzun bir düşünme efekti sessizliği iyi gider kendimdayım. Geçtiğimiz hafta, 1918-1920 arasında, yaklaşık 50 milyon insanın ölümüne yol açan İspanyol Gribisi recinde yaşanan sanat-300'e yakın tablo üreten) **Egon Schiele**, diğeri ise Norveçli ressam **Edvard Munch**. Viyana Hastanesi'nin morguna giderek arkadaşları Klimt'i ölü halde resmeden Schiele, aynı yıl, altı aylık hamile eşini ve kendisini resmettiği “The Family” tablosu üzerinde çalışmaya başlıyor, ki tam da o sırada, eşi gribe yakalanıyor ve tablo bitmeden hayatını kaybediyor. Eşinin ölümünden üç gün sonra da Schiele grip nedeniyle yaşamını yitiriyor. Ve sosyal medya kullanıcılarının “Çiğlik” adlı eserini her şekle büründürdüğü Munch da İspanyol Gribi'ne yakalananlardan. Hastalık sürecinde

Edvard Munch'ün 1919 tarihli iki portresi
Solda: İspanyol Gribi ile Otoportre
Sağda: İspanyol Gribinden Sonra Otoportre

yaşadıklarını ise “İspanyol Gribi ile Otoportre” ve “İspanyol Gribi'nden Sonra Otoportre” başlıklı iki tabloyla resmediyor. Bu gribin bir diğer kaybedeni ise S. Freud. Kızı Sophie, üçüncü çocuğuna hamileyken, İspanyol Gribi sonucu gelişen zatürre nedeniyle ölüyor. Daha 12 yaşında 6 dil anadili gibi konuşan, 19. yüzyılın önemli buluşu ‘bilincaltını’ icat eden, 40 yaşında kendi bilincaltını yorumlayan ilk kişi olan, nev-i şahsına münhasır nörolog, psikanalist Freud, kızının ölümü üzerine, çalışma arkadaşı Sandor Ferenczi'ye yazdığı mektubunda şöyle diyor: “Asla iyileşmeyecek olan narsistik bir acı duygusunun izini oldukça derinlerde sürebilirim... Çekti gitti, söyleyecek bir şey yok. Ya biz? Karım çok sarsıldı. Şöyle düşünüyorum: Seans devam ediyor. Ama bir hafta boyunca biraz fazlaydı.” Ki kızının ölümünden altı hafta sonra da en karamsar ve çelişik kitaplarından birini yazdı: ‘Zevk Prensinin Ötesi’.

Bundan 100 yıl önce yaşanan pandemiden insanyavrusunun payına düşenlerin yansıması böyle belki ama peki, bugün bizler

Ada hikâyelerini çini mürekkebiyle anlatan ressam

Bozcaada'da büyüyip Fransa'nın deniz aşırı adası La Réunion'da bir süre yaşadıkdan sonra Kadıköy'e yerleşen, Türkiye'nin ilk ve tek çini mürekkebi ressamı Pınar Tınç ile böyleliktik

● Semra ÇELEBİ

Engin en güzel “ceziyesi” Bozcaada'nın naifliği ile Hint Okyanusu'nun yanardağlarla çevrili adalarının canlılığı Pınar Tınç'ın resimlerinde birleşti ve bizlere farklı bir dünyanın kapılarını araladı. Evi ve atölyesi Kadıköy'de bulunan Tınç, “Türkiye'nin ilk ve tek çini mürekkebi ressamı” olarak tanınıyor. Büyük boyutlu çini resimleriyle dikkat çeken ressam son sergisi “BonneNuitMonBébe” (İyi Gece Sevdiğim)‘yi sanatseverlerle buluşturmaya hazırlanırken dünya pandemiye yakalandı ve her şey gibi resim sergileri de bir süreliğine durdu ancak onun çalışmaları durmadı. Çini mürekkepli resimlerin peşinde renkli hikâyeler anlatan bu özel sanatçıyı, Pınar Tınç'ı daha yakından tanımak için buyurun sohbetimizde...

◆ **Çini mürekkebi ile resim yapmanın diğer yöntemlerden nasıl bir farkı var? Suluboya, pastel, yağlıboya gibi daha yaygın tekniklerden daha mı zor daha mı pahalı yoksa henüz yeterince keşfedilmemiş bir yöntem mi?**

Çini mürekkebi diğer materyallerle nazaran çok daha akıcı ve kontrol edilebilir bir madde. Hem yarattığı ışık oyunları, hem esnek yapısı bana resme hem seri hem de geniş şekilde hüküm olma imkânı veriyor. Belki yağlı boya veya suluboya kadar yaygın değil ama inanıyorum zamanla yeni sanatçılar da benim yolumdan gelecekler. Çağdaş hayatta uygun yeni sanatsal arayışlar arttıkça, desen ve motifleri hem rahat hem de etkili şekilde yaratmaya elverişli bu materyalin daha çok kullanıcı kazanacağına inanıyorum. Ben ilk başladığımda daha farklı renkleri pazarlanmıyordu bile. Yalnızca siyah çini mürekkebi satılıyordu. La Réunion'da büyük bir Çin etkisi var, dolayısıyla Çin'den değişik renklerde mürekkepler geliyor. Ben de oraya yerleştiklerimizde bu çeşitlilikten yararlanma fırsatı buldum. Birkaç sene sonra da bütün dünyaya ve Türkiye'ye yayıldı renkli mürekkepler.

◆ **Türkiye'nin ilk ve tek çini mürekkebi ressamı olarak biliniyorsunuz, hala “tek” misiniz? Sizi örnek alıp bu şekilde sanat hayatına devam eden ressamlar yok mu?**

Bu konuda ilk olmak kolay değil ama birçok konuda da bu böyle. İlk kadın pilot, ilk kadın tiyatrocu... aklıma gelen zorlu bazı ilkler. Kadın ressam da olmak kolay olmadı. Hatta belki de ilk mürekkep ressamı olmaktan daha zor oldu. Aslında dürüst olmak gerekirse, bu ülkede ve bu dünyada kadın olmak kendiliğinden ve herkes için bir zorluk. Erkeklerle kıyasla hem daha az kazanıyoruz hem daha çok sorunla baş ediyoruz. Hele benim gibi iki çocuk annesi iseniz ve eşiniz halen Hint okyanusundaki o minik adacığa uzun uzun gidip geliyorsunuz her şey çok daha zor. Fakat bütün bunlara rağmen kadın olmanın ve alanında bir ilke imza atmanın çok büyük avantajları olduğunu da düşünüyorum. Bunlardan en önemlisi de zorluk çeken, arayış içinde olan diğer kadınlara örnek olmak; mümkünse onlara umut vermek, çabalamaya değerliğini, verdikleri emeğe değerliğini onlara göstermek. Elbet ben de maddi ve manevi sıkıntıları bahane ederek sanatımı bırakıp kendime başka bir hayat seçebilirdim. Ama devam ettim, inandım, mücadeleyi bırakmadım. Daha yolun başındayım. Ben vazgeçmedikçe, çini mürekkebi akımı olacak ve belki çok daha ileride başka ressamlar da bu yolu izleyecek. Onlara tavsiyem bu malzemenin ressamı verdikleri özgürlüğü en iyi şekilde değerlendirmeleri.

◆ **Eğitimler veriyor musunuz? Ya da şöyle sorayım; çini mürekkebiyle resim yapmak, el almak isteyen genç sanatçılara nasıl bir yöntem izlemeli?**

Eğitim vermeyi, öğretmeyi, anlatmayı ve ilham vermeyi çok seviyorum. Şu anda Alev Lisesi'nde resim öğretmenliği yapıyorum ve bu işi gerçekten çok severek yapıyorum. Zaman zaman kendi atölyemde çini mürekkebi dersleri veriyorum. Öğrenmek isteyenlere, gençlere deneyimlerini ve birikimlerini aktarıyorum. Eğer resim yapmak vâroluşsal bir seçimseniz ve yapmak istiyorlarsa hiçbir zaman tutkularını bırakmamalarını tavsiye ediyorum.

DUVARDAN FIŞKIRAN RENKLER

◆ **Bir özelliğiniz çini mürekkebiyle resim yapmaktan dev boyutlarda yapmak... Neden büyük boyutlu tablolar yapmayı tercih ediyorsunuz? İçinizdekileri daha iyi yansıttığınızı mı düşünüyorsunuz?**

Ben hayallerimi ve biriktirdiğim hikâyeleri dev boyutlu tablolara aktarmayı, üretmeyi tercih ediyorum. Hayallerimi, rüyalarımı ve hikâyelerimi minik boyutlara hapsedemem istemedim hiç. Hayatın bize dayattığı kuralları yaksın istiyorum, ticari olarak küçük boyutlar çok daha kazandırmasın rağmen ya da illa tuval resmi yapmam doğrultusunda önerilere kulak kapatıp, kendi tekniğimi kullanarak anlatabileceğim, arkasında durabileceğim resimler yapıyorum. Bu resimlerin de gereği büyük boyutlar. Resimlerimin, oldukları mekânı kavrayıp, kendi aurasını yaratmasını istiyorum. Zenginliğini, mesajlarını, yaratmaya çalıştığım dünyanın renkliliğini ve güzelliklerini tüm detaylarla duvardan fişkirmasına ancak bu ebatlarla gerçekleştirebiliyorum.

◆ **Eserlerinizde renklerin canlılığı dikkat çekiyor, ancak sadece şekilsel bir canlılık değil, figürlerinizle birlikte kendini tamamlayan bir yanı var... Renk ve figür uyumunu nasıl yakalyorsunuz? Bunların arkasında hep bir hikâye mi var?**

Koca bir dünya o küçük ada (La Réunion). Sanki bütün Hint Okyanusu ülkeleri ve hatta bütün Okyanus ülkelerinin renkleri, kokuları, peyzajları bu minik kara parçasında birleşmişler. Bütün bu karşın kendine has tropik bir iklimi, rengârenk ve yemyeşil bir doğa, çeşit çeşit insan ve kültürle burada harmanlanmış. Hayatımda hiç görmediğim Afrikalı kadın tipleri, Mayot, Madagaskar, Komorlar gibi ülkelerden parça parça gelmişler; Avrupalı Fransızlar'dan sarı saçlı mavi gözülü melezlere, siyahı ama Çinli eksantrik insan tiplerine kadar dünyadaki neredeyse her yerden insan gelmiş burada harmanlanmış... Kısacası sadece bir ressam için değil, hemen hemen her türlü sanatçı, yazar, düşünür için adeta bir ilham laboratuvarı La Réunion adası. Deniz kenarında sıcak, küçük şehirler, sinema ve kafeler, restoranlar, müzeler Avrupa'yı aratmazken yukarılara çıkıldıkça vahşileşen bir doğa örtüsü, hayatınızda birarada göremeyeceğiniz rengârenk çiçekler, kokular, minik köyler, tatlı ve sıcakkanlı insanlar... Adeta milyonlarca kültürü ve yaşantıyı bir arada bulabileceğiniz nadide bir yanardağ tepesi. Her köşesinden ilham akıyor. Resimlerimdeki dikeyler, kollar, hikâyeler, figür, motif ve renkler hep bu buluşmanın bir ifadesi.

“ADALILIK RESME YAKLAŞTIRDI”

◆ **Bütünüyle “adali” bir ressamınız. Bozcaada'da doğduğunuz büyüdüünüz, yine bir dönem Fransa'nın La Réunion adasında yaşadınız. Nasıl yansıttığınız adalı olmanız? Çok mutlu bir çocukluğunuz oldu. Kalabalık bir aile olduğunuz için adalı olmanın yalnızlığını çok yoğun şekilde yaşamadım. Arkabalar, konu komşular, tanıdıklar, her zaman yalnızlığı ve uzaklığı paylaşıpça birileri vardı. Kısacası adalılığı paylaşabildiğimiz için güzel ve mutlu bir yalnızlığı diyebilirim. Adalı hayat, izole yaşam benim resme daha da yaklaştırdı. Hayal dünyamı, iç dünyamı daha çok beslemeye sebep oldu. Kendi kendine kalmak, gerekirse bazen sıkılmak, anı yaşamak, yapacak bir şeyin, bir meşguliyetin kalmaması, zamanın enleşip uzama-**

si... Resim yaparken bu anlar, iç dünyasına verdiğim zaman, kendimle baş başa geçirdiğim, kendimi dinlediğim anlar bana çok yardımcı oluyor. Öteki ada ise bundan çok daha farklı şekilde besledi resimlerimi. La Réunion adası Bozcaada'dan çok daha büyük ve kalabalık. Hayat çok daha hareketli. Ama yine de insanlarda adalılık hissi hâkim. Avrupalılardan çok daha sıcakkanlı ve bize, Akdeniz kültürüne yakın insanlar. Herhalde adalılığın da vermiş olduğu birbirine yakınlık, dayanışma, bağlılık var. Bozcaada'daki sıcaklığı, yumuşaklığı bazen orada da buldum. Fakat resimim için Bozcaada'dan daha farklı bir esin kaynağı oldu. Bozcaada hayalperest tarafımı, resimlerimin hikaye içerikli olmasını sağladı. La Réunion adası da o hikâyelerin içini doldurmama yardım etti.

◆ **Tuvallerinizde “yerli” halkları görüyoruz, neden?**

Yeryüzündeki bir cennetin yansıması La Reunion. Belki insanlar çok zengin değil, para hırsları yok, küçük ve dö-küntü evleri var ama resimlerimde de çizdiğim gibi bir hafiflikleri var. Hayata sadece var olmak için değil yaşamak için gelmiş gibiler. Dansları, Sega, Maloya şarkıları gibi masum, sade, ritmik bir hayat, neşe ve heyecan var insanlarında. Bu ruh hali beni ve resimlerimi oldukça etkiledi. Eski kölelerin torunları hala bu adanın yerli halkı. Köleler özgürlüklerini kazandıktan sonra devlet onlara toprak vermiş ve burada kalmışlar. Ama kara kadınların bazıları, özellikle Madagaskar, Mayot veya Komorlardan gelenleri hala kölelik zamanlarından gelen hikâyeleri yansıtan simalara sahipler. Onların bakışlarında çok samimi çok gerçek bir şeyler görüyoruz. Modern dünyamızda kaçtığımız bir gerçek, basit bir insanıyet gerçeğini, masumiyeti, alçakgönüllülüğü görüyoruz ve bunları çizmeye çalışıyoruz. Hem anaç, sabırlı, anlayışlı bakışlar bunlar hem de hatalarımız, korkularımızı, zayıflıklarımızı bize hatırlatan. Beni çok etkiliyor...

◆ **Son serginiz “BonneNuitMonBébe” korona virüsü günlerinde denk geldi. Salgın nedeniyle dünya şalteri indirmese nerede sergilemeyi düşündüğünüz bu sergiyi? Dünya gerçekten şalteri indirmiş durumda ama hayat devam ediyor. Ben üretmeye, kafamdaki resimleri, hikâyelerimi çizmeye boyamaya, hayat vermeye devam ediyorum. Resim üretme işi gerçekten çok sıkı bir çalışma temposu ve disiplin gerektiriyor. Evim biraz atölyeye dönmüş durumda, salgın üretimi durduruyor, daha da yoğunlaşmak için hayatı sadeleştiriyor. Gün içindeki koşturmayı bırakarak bu dönemde. Bu işleri İstanbul'daki Arnavutköy Art Gallery'de sergilenmekte. Hayatımız normale döndüğünde eylül ayının sonunda mayıs ayında planladığımız sergiyi gerçekleştireceğim.**

100 yıl sonraya neler kavuşturacağız?! Sanırım bugünün iletişimi-diyaloğu ve monologlarından oluşan online'de aher ne üretiyor ve yaratıyorsak ortaya karışık ahvalimizin fotoğrafı olacak.Yazının vedasına sakladığım geleceğe temiz kalacak fotoğraflardan bir tanesini takdim edeceğim ama gelin, öncesinde ilginize mazhar olur niyetine, **terabayt** sitesinde denk geldiğim Miheme Porgebol'un “Türkiye'de Bağımsız Tiyatronun Çıkması” adlı yazısından kısa bir alıntıya: “Polonya’da Yoksul Tiyatro kuramını ortaya atan ve çağın en ilericî tiyatro teorisyenlerinden sayılan Jerzy Grotowski, “Tiyatro kendi sınırlarını tanımak zorunda. Eğer tiyatro sınırlanmadan daha zengin olamıyorsa, bırakın yoksul kalsın. Televizyon kadar savurgan olamıyorsa, yalın olsun. Teknik bir atraksiyon hâline gelmiyorsa, dıştan gelen her türlü teknolojiyen vazgeçsin. Böylece elimizde yoksul bir tiyatrodaki 'kutsal' oyuncu kalır”...

BGST Tiyatro, korona günlerinde, izole yaşayan farklı sınıfsal ve sosyal konumlara sahip kadınların hikâyelerini arkası yarın serisi olarak yayınladı. “Fiziksel mekânı paylaşmasak da, izolasyondaki başka kadınların hikâyelerini paylaştık; aynı sahne, salonda buluşmasak da, Sevilya Saral'ın yazdığı kadın monologları üzerinden buluştuk” diyen ekibin okuma tiyatrosunun adı: “Her Güne Bir Vaka”... Monologlara, Ayşel Yıldırım, Bulut B. Sezer, Ayşen Şamiloğlu, Elif Karaman, Songül Özden, Berna Laçın ve Zeynep Okan hayat verirken, rejji Ayşel Yıldırım, video/edit'lerini ise İlker Yaşın Keskin üstleniyor. Seri, BGST Tiyatro YouTube'da izlenebilir.

“KADIKÖY EVİM GİBİ”

◆ **Atölyeniz Kadıköy'de ama serginizi Arnavutköy'de açmanın sebebi neydi? Kadıköy'de açmayı planladığınız mı hiç?**

Kadıköy benim evim gibi, vapurdan inip Moda'daki evime yürürken ya da Kadıköy çarşısındaki atölyeme giderken kendimi ev terliklerimi giymiş, evimde dolayışım gibi hissediyorum. Bana ressam olarak yaratma ve üretme ilhamı ve kolaylığı veriyor. Arnavutköy Art Gallery benim İstanbul'da çalıştığım galeri. Onlarla profesyonel olarak çalışmayı seviyorum. Atölyemde de zaman zaman resimlerimi görmek isteyen sanat severleri de ağırlyorum.

◆ **Sanat dünyası bu dönemi “online sergi”lerle değerlendirilmeye çalıştı. Sizin böyle bir hazrlığınız ya da planınız var mı?**

Mart ayında Ankara'da Galerî Soyuttan açtığım sergim şu an visualexp olarak Soyut Galerî'nin internet sitesinde bulunmaktadır. Sergiyi merak edenler galeri ortamında gezer gibi sergiyi ziyaret edebilirler. Yeni ürettiğim işlerimi kendi web sitem www.pınartinc.com'da bulunmaktadır.

◆ **Siz bu dönemi nasıl geçiriyorsunuz? Kimi sanatçı çok daha üretken olduğuna söylerken kimi tamamen durduğuna belirtiyor? Sizin yaratmanızda bir etkisi oldu mu?** Çok zor bir dönemden geçiyoruz. Hem sağlık hem ekonomik açıdan. Herkesin planları alt üstü oldu, bütün dünyayı programları alt üst oldu... Aslında böyle bir durumda sergi düşünmek ne kadar abes diyebilir insan. Fakat bençe asıl bu gibi zamanlarda resim ve sanat, hatta iç dünyamızı zenginleştirecek her türlü etkinlik vazgeçilmez oluyor. Yaşam şartlarımız güçleştikçe gördüğümüz resimler, okuduğumuz şirler, sevdiğimiz romanlar, dinlediğimiz müzikler daha da çok anlam kazanıyor bence. Ben bu dönem biraz daha kararlık çalışmaya başladım. Figürler azaldı, hatta bazen yok oldu. Uzun zamandır cesaret edemediğim motifli çalışmalara başladım. Sanki bu dönem bana güç verdi. Sadece motif içeren resimler yapmaya başladım. O motiflerin dalgalanmalarında kendimi bırakmaya başladım. Dünya karmaşıklaştıkça fazlalıkları atıyor gibiyim. Bir süre sonra insan sadede daha çabuk gelmeye başlıyor sanki. Daha sade ama daha doğru bir hikâyeyi istiyorum. Bu da gösteriyor ki kapalı dönem benim için de bazı yeniliklerin habercisi olabilir.

65 yaş ve üzeri vatandaşlar sokakta: Bırak dakikayı saniyeyi saydım da çıktım”

Ülke genelinde 65 yaş ve üzeri vatandaşlar altı saatliğine sokağa çıkarken, Kadıköylülerin kimi Moda'ya kimi ise sahili tercih etti. Kadıköylüler altı saatlerini gazetemize anlattı

● **Firat FİSTİK**

C umhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kabine toplantısı sonrası 65 yaş ve üzeri vatandaşların belli saatlerde sokağa çıkabileceğini açıklamıştı. 65 yaş ve üzeri vatandaşlar zorunlu olarak evde kaldıkları 50 günün ardından, ilk kez 10 Mayıs'ta dört saatliğine dışarı çıktılar. Bu hafta ise yine pazar günü bu sefer sokağa çıkma yaşağı altı saatliğine kaldırıldı ve vatandaşlar altı saat boyunca yürüyüş yaparak, birbirleriyle sohbet ederek güzel havanın da keyfini çıkardı.

Ülke genelinde 65 yaş ve üzeri vatandaşlar sokağa çıkarken Kadıköylülerin kimi Moda'ya kimi ise sahili tercih etti. Bazı vatandaşlar sahil kenarında yürüyüş yaparken, bazıları ise bankalarda dinlendi.

Gazete Kadıköy olarak Söğütözü'nden başlayarak tüm Kadıköy merkezini dolaştık ve bir haftalık aranın ardından yeniden sokağa çıkan 65 yaş ve üzeri vatandaşlara ne düşündüklerini, nasıl hissettiklerini sorduk. İlk durağımız Kadıköy'ün simgesi Boğa heykeli oldu. Boğa heykeli, günde binlerce kişinin fotoğrafı çektiği yerdir. Fotoğrafçı Erhan Demirtaş'ın buluşma yeri ancak bu sefer etrafı kalabalık değil. Burada Kadir Sadıkoğlu'na mikrofonumuzu uzatıyoruz, Sadıkoğlu, "İki aydır evdeyiz, bu böyle bitmez. Kimisi çıkıyor, kimisi evde bırakılıyor. Herkes kendi tedbirini kendi almalı. Evde tek başınayım, yatıyorum, balkona çıkıyorum böyle vakit geçiriyorum" diyor.

“KANATSIZ KUŞLAR GİBİYİZ”

Boğa'nın karşısına gölgelikte dinlenen Canser Atam da şunları söylüyor: "Evde olmaya alıştık aslında. Eskiden evde oturamazdık ama alıştık. İnsan yine de dışarıyı arıyor. Normal bir yaşam standardı yok, her yer

kapalı. Gelecekte de buna benzer bir yaşam süreceğiz, kaçınılmaz bir durum. Her şeye rağmen yaşadığımız hayattan tat almaya çalışıyoruz."

Bahariye Caddesine doğru çıkarken bankalarda oturan Gülşen Gürlü ile konuşuyoruz. Gürlü, 1977'den beri Kadıköy'de yaşıyor ve salgın sonrası sokağa çıktığı için mutlu olduğunu söylüyor: "1 Mart'tan beri evdeyim. Geçen hafta da çıktım. Kanatsız kuşlar gibiyiz, güzel oldu, temiz hava aldık. Çünkü kronik hastalıklarımız var. Tansiyon, şeker, kalp hastasıyım. Evde de sıkılmadım, ev işleri yaptım, tasarım yaptım. El sanatlarıyla meşgul oldum. Sıkılmadım çünkü her şeyden önemli bu virüs."

“SANİYEYİ SAYDIM DA ÇIKTİM”

Gül Yıldırım da fiından ekme almış ve eve bıraktıktan sonra tekrar çıkacağını 18.00'a kadar sokakta kalacağını belirtiyor: "Moda'da yaşıyorum. Bırak dakikayı saniyeyi saydım da çıktım. Bugün de biraz yürüyeceğim mola vereceğim sonra tekrar çıkacağım. Bu gidişe göre insanlarımız biraz daha duyarlı olurlarsa iyi durumdayız. Niye insanlar bu kadar sorumsuzca davranıyorlar? Evde dolap falan kalmadı boşalttım tekrar dizdim. Bu arada bol bol bulmaca çözdüm, çok seviyorum. Komşulardan da topladım, senelerdir bulmaca çözüyorum zaten."

Bahariye'de yolunuda devam ederken bastonuy-

la Fikirtepe'den Bahariye'ye kadar yürüyen Mehmet amcayla tanışıyoruz. Az ilerisinde 85 yaşındaki Hüsnü Deniz, sokağa çıktıkları için mutlu olduğunu ancak hafta içi de bazı saatler izin verilmesi gerektiğini söylüyor: "Kimse maşumuzu getiremiyor, maske alamıyoruz. Başka bir gün olsa hiç değilse kendimiz ihtiyaçlarımızı görürüz. Açık bir yer de yok, altı saat oturuyoruz sadece bir yerde bir şey içemiyoruz. İnşallah bu hastalık kader da rahatlarız. Bizim için zor."

“YAŞ 85 AMA ÇOCUK GİBİYİM”

Moda'ya doğru yürürken Yazar çiftine mikrofon

uzatıyoruz. Krikor Yazar, pazar günleri sayesinde rahatladıklarını söylüyor: "İki aydır evdeyiz çıkamadık dışarıya. Evimiz de Bahariye Caddesi'nde. Ben çok hareketli biriyim, yaş 85 ama çocuk gibiyim. Halkımız düşünmüyor. İdare etmeliler, çıkmamalılar ama herkes çıkıyor. Düşünen yok bunları." Eşi Elmas Yazar ise salgın sürecinde insanların tedbirlere uymadığından, sürekli sokağa çıktıklarından yakınıyor.

Yine Bahariye Caddesi'ndeki bankalarda soluklanarlardan Mahmut Kutsal ise "Hanımın belinde rahatsızlık olduğu için fazla yürüyemiyoruz, caddede gidip geliyoruz. Bankta oturup konuşuyoruz, etrafa bakıyoruz. Bizde internet yok, akıllı telefon yok, evde kendi kendime kitap veya gazete okuyorum, televizyon izliyoruz" diyor.

“ÖMRÜME BÖYLE BİR ŞEY GÖRMEDİM”

Mehmet Ayvalıtaş Parkı'ndan sahile doğru iniyoruz. Sahil, Moda'ya ve Bahariye'ye göre daha kalabalık. Çoğu kişi sahilde turluyor, bazıları ise bulduğu gölgelikte soluklanıyor. Bankta oturarak denize bakanlardan Safiye Apaydın, salgın döneminin üzücü zamanlar olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Yukarıdan aşağı gelirken hiç kimsenin olmadığını gördüm, dükkânların hepsi kapalı. Terk edilmiş gibi. Eve alışık artık çok sıkıcı gelmiyor. Günlük işlerimizi yapıyoruz, kendimizi temizliğe vurduk."

Bankta yanında oturan Mehmet Sevgi de sohbetle kulak misafiri olmuş ve söze giriyor, "İstanbul'un haline acıyorum. Ben ömrü hayatımda, 81 yaşındayım böyle bir şey görmemişim."

Kadıköy'de 65 yaş ve üzeri vatandaşlar sokağa çıkabildikleri altı saat böyle geçirdiler. Birçoğu evde kalmaktan sıkılmış durumda ve birileriyle sohbet etmeyi, yürümeyi, deniz görmeyi, parkta nefes almayı özlemiş durumdadır. Hepsinin umudu ise salgının bir an önce bitmesi ve sokağa çıkma yasaklarının kalkması...

“Sosyal yardım paraları yetmez”

● **Erhan DEMİRTAŞ**

Salgın nedeniyle ciddi risk grubunda yer alan yaşlılar hâlâ belirlenen günlerde ve saatlerde dışarı çıkabiliyorlar. Salgının ilk günlerinde ciddi bir şekilde ayrımcılığa uğrayan yaşlılar için yürütülen uygulamalar yeterli mi, ileriki dönemde hangi politikalar izlenmeli? Kent sosyolojisi, İstanbul'un kentleşme deneyimi ve kent politikalarının yaşlılarla olan ilişkisi üzerine araştırmalar yapan Prof. Dr. Hatice Kurtuluş ile salgında en kırılgan kesimi oluşturan yaşlıları konuştuk. Kurtuluş, asil tartışılması gereken konunun yaşlıları toplumun en dayanıksız grubu haline getiren nedenler olduğunu söylüyor.

“MADDİ KOŞULLARI KÖTÜLEŞİYOR”

Salgının başlangıcında ilk olarak tartışılan toplumsal kesim yaşlı nüfus olmuştur. Siz bu tartışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Covid-19 salgınında en dayanıksız yaş grubunun 65 yaş üstü olduğu daha salgının ilk ayında dünyanın farklı bölgelerinden gelen verilerle kesinleşmişti. Bu dayanıksızlığın nedeni tıbbi açıdan yaşlı nüfusun orta ve genç yaşlardaki nüfusa kıyasla daha fazla kronik hastalıklara sahip olması olarak açıklandı ve bu açıklama ile bu dayanıksızlığın diğer nedenlerinin üstü kolayca örtülmüş oldu. Yaşlıların en yüksek risk grubu olarak tanımlamak, toplumda, yaşlı nüfus sanki bu riskin farkında olmadan sokaklarda gezerek hastalığın yayılmasına neden oluyormuş algısı da oluşturdu. Bu nedenle konu yaşlıları evde tutma meselesi olarak gündeme oturdu ve asil mesele göz ardı edildi. Oysa asil tartışılması gereken konu - bu salgının açıkça gösterdiği gibi - yaşlıları toplumun en dayanıksız grubu haline getiren nedenler, ki kronik sağlık sorunları da bunun içinde ele alınmalıydı, yaşlıların içinde bulunduğu maddi koşulların kötüleşmesi ve toplumsal desteklerin azalmasıydı.

• Bu konuyu biraz daha açar mısınız?

Kronik hastalıkları iyi takip edilmeyen, aktif yaşamı destekleyecek refah koşullarının sağlanmadığı, sahip oldukları görece refah unsurlarını da (konut sahipliği, emekli maaşı, sosyal yardım ödeneği, vb) işsiz ve gelecek kaygısı olan çocukları ve torunlarıyla paylaşmak zorunda kalan yaşlıların çeşitli kırılma zamanlarının en dayanıksız yaş grubu olmaları kaçınılmazdı. Diğer yandan yaşlılıkta birlikte artan kronik hastalıkların bile sadece yaşa bağlı olmadığı, çevresel koşullar, sağlıklı gıdaya erişim imkânı, aile ve komşuluk ilişkileri gibi güçlü sosyal dayanışma ağları ile doğrudan ilişkili olduğu açıktır. Bütün toplumsal dayanışma ağlarının hızla çözülmeye neden olan gayrimenkul piyasasının yönlendirdiği kentleşme politikaları ve daha da önemlisi hızlı sermaye birikimini ulusal refah artışı olarak topluma empoze eden ekonomi politikaları, bu birikimden toplumun hangi kesimlerinin ne kadar pay aldığına ba-

Prof. Dr. Hatice Kurtuluş: "Salgın, yaşlı nüfusun karşı karşıya olduğu risklerin sınırlı maddi sosyal yardım paralarıyla çözülebilecek bir konu olmadığını ve çok daha kapsamlı bir politikaya ihtiyaç duyulduğunu açıkça ortaya çıkardı"

kılmaksızın neredeyse kutsandı. Bu kutsama aynı zamanda bu birikimin önünde engel oluşturduğu düşünülen bütün toplumsal gruplara karşı son derece saygısız ve incitici bir retorinin oluşmasına neden oldu. Çok çalışanlar, sabahın 6'sında kalkıp gece 12'ye kadar çalışanlar, büyük riskler alan girişimciler, sermaye birikimine spin attıracak yaratıcı sektörlerin yaratıcı çalışanları kutsanırken, işsizleri ya da kendi profesyonel alanlarının dışındaki işleri yapmayı reddedenleri, emeklileri, engellileri ve yaşlıları toplumun sırtında yük olarak görmek bu retorinin bir parçası oldu. Bu retorik o kadar hakim hâle geldi ki yaşlılar gibi artık aktif birikim alanının dışında kalmış bir kesim için harcanacak her kurşun çocukların ve gençlerin payından alındığı söylenen iktisatçıların sözleri bile yadırganmadı. Yaşlıların varlığının aile ve topluma kattığı değeri ve onların insan haklarını savunmak bu egemen retorik karşısında hızla romantize edildi.

YAŞLI NÜFUS ARTIYOR

• Bütün bu politikalarla rağmen dünya nüfusunun büyük bir kesimini yaşlılar oluşturuyor. Dolayısıyla politikaların da bu gerçeğe göre belirlenmesi gerekmez mi?

Evet, bu retorije karşın demografik çalışmalar, hızla kenteleşen dünyanın aynı zamanda hızla yaşlanmakta olduğunu gösteriyor. Birleşmiş Milletler'in nüfus kriterlerine göre, Japonya yüzde 26 yaşlı nüfusuyla dünyanın süper yaşlı toplumu, Avrupa ortalamada yüzde 15-20 arasında yaşlılarla çok yaşlı toplumu ve Türkiye ise yüzde 8.8 yaşlı nüfusu ile yaşlı toplum olarak tanımlanıyor. Türkiye'nin nüfus projeksiyonuna göre 2023'te Türkiye'de yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı yüzde 9.1 olacak. Bu rakamlar yaşlılığın çok daha dikkatli ele alınması gerektiğini ve yaşlı refahının gelecekteki en önemli konulardan biri olduğunu bize gösteriyor. Bu çerçeveden bakıldığında Covid-19 salgınının yaşlılar üzerindeki etkileri bütün dünyada ve Türkiye'de henüz tam olarak açıklanmış olmamakla birlikte, bu politikaların ve retorinin dramatik sonuçları yaşlı bakım evlerindeki kitlesel ölümlerle, evlerinde ölü bulunan bakıma muhtaç yaşlılarla açıkça izlenmektedir. Yaşlı nüfusun karşı karşıya olduğu risklerin son derecede sınırlı

maddi sosyal yardım paralarıyla çözülebilecek bir konu olmadığını ve çok daha kapsamlı bir politikaya ihtiyaç duyulduğunu bu salgın açıkça ortaya çıkarmıştır.

• Salgın uzun sürecini düşünürsek özellikle yaşlılar ile ilgili nasıl bir politika izlenmeli?

Öncelikle yaşlılara yönelik bu çok sıkı dışarı çıkma yasağı değişmeli ve her gün belli saatlerde açık hava ya çıkılmalarının güvenli yolu bulunmalıdır. Evde kaldıkları süreler içinde de refahlarını artıran sosyal hizmet uygulamaları daha sistemik hale getirilmeli ve mahalle dayanışması güçlendirilmelidir. Yaşlıların mahalle muhtarlarına ve iyi örgütlenmiş mahalle dayanışma gruplarına kolaylıkla ulaşması sağlanmalıdır. Her mahallede yaşlılara destek gönüllü grupları oluşturulabilir. Elbette en önemlisi yaşlılara dair daha geniş bir veri tabanına ihtiyaç vardır. Uzun vadede bu tür salgınlar ve diğer afetler karşısında yaşlıların dayanıklılığını artırmak için Türkiye'de yaşlıların yaşam koşullarının iyi bilinmesi gerekir. Yaşlılara yönelik daha çok araştırma yapılması ve bu araştırmalara dayanarak dayanıklılığı artırıcı sosyal hizmet uygulamaları geliştirilmesi gerekir.

“YAŞLILARIN KOŞULLARI DÜŞÜNÜLMEDİ”

• Yaşlılar 50 günün sonunda kısa süreliğine dışarı çıktılar ve çok mutlu görünüyorlardı. Özellikle İstanbul gibi binalarla izole edilmiş bir şehirde yaşlıların evlere kapatılması onları nasıl etkiledi sizce?

Yaşlıların bu salgında en dayanıksız grup olduğunu ortaya çıkması ile alınacak önlemlerin başında elbette yaşlıları hastalık bulaşma riskinden uzak tutmak için evde kalmalarını sağlamak geliyordu. Bu genel olarak doğru bir yaklaşım. Ancak bunun daha az incitici ve diğer yaş gruplarından da fedakârlık isteyen bir biçimde yapılması gerekirdi. Örneğin günün belli saatlerinde (iş saatlerinin dışında olabilir) sadece yaşlıların dışarı çıkmasına izin verilip, diğer gruplar evde tutulabilir. Ama yukarıda da değindiğim gibi genel olarak ekonomik olarak aktif olmayan ya da bakıma muhtaç olan yaşlılar olduğu açık. 65 yaş üstünün evde kalma kararı açıklanırken elimizde evde kalacak olan yaşlıların koşullarına dair bir veri yoktu. Bakıma muhtaç olduğu için belediyelere başvurmuş ve ilçe belediyeleri eliyle evde bakım hizmeti verilen yaşlılar dışındaki yaşlıların dışarı çıka-

mayınca yaşadıkları mağduriyetleri henüz yeterince bilmiyoruz. Ayrıca ev ve evde kalma hâli toplumsal cinsiyetle çok ilişkili bir durumdur. Evde kalmanın yaşlı kadın ve erkekleri farklı biçimlerde etkilediğini tahmin etmek zor değil. Ama kişisel olarak çevremizden edindiğimiz izlenimler dışında 65 yaş üstünün 50 günlük evde kalma deneyimine dair elimizde bir veri yok. Tek bildiğimiz, yaşlıların büyük oranda evde kalma yaşağına uydukları ve uymayanların da oldukça saygısız ve incitici tavırlarla karşı karşıya kaldıkları.

50 gün sonra dışarı çıkan yaşlılar mutlu görünüyorlardı gerçekten. Kadıköy'de yaşadığım için bunu açıkça izledim.

• Kent meselesi de gündeme geldi bu sayede. Yeni yaşlı bireylerin kentle kurduğu ilişki tartışma konusu oldu. Siz bu tartışmaya nasıl bakıyorsunuz?

Türkiye'nin hızla kentleştiği 1950'lerden 1980'li yıllara kadar, özellikle belirli kentlerimiz aldıkları genç işgücü göçünün yoğunluğuna bağlı olarak görece genç nüfuslara sahipti. İç göçler kentleri güçlendirmişti. Ancak artık kentlerimiz yaşlanıyor. İstanbul özellikle yabancı göçmen işgücü için cazip olmaya devam etmesine rağmen nüfusu yaşlanıyor. Türkiye nüfusu içinde yüzde 7 civarındadır. Bu oran giderek artacaktır. Bu nedenle kentlerimize dair her türlü politikada bu yaşlı nüfusu dikkate almak gerekir. Yaşlı dostu kent kriterlerinin artık bizim kentlerimiz için de tartışılması gerekir.

• Salgın bir sağlık konusu olmanın ötesinde kent politikalarının da merkezinde yer alıyor. Katılır mısınız buna?

Bu salgın bize bütün dünyanın içinde bulunduğu bu kentleşme modelinin kentliler için nasıl bir tehdit barındırdığını çok açık bir biçimde gösterdi. Salgında en yüksek vaka sayıları ve can kayıpları dünyanın büyük metropollerinde, modern dünyanın kalbinin attığı o gösterişli kentlerde, New York'ta, Londra'da, Paris'te, Milano'da, Barselona'da gerçekleşiyor. Aynı şekilde Türkiye'de de İstanbul salgının merkezi konumunda. Bu kentlerin en büyük ortak yanı bitmek bilmeyen bir gayrimenkul yatırım arzusunun kurban edilmiş olmaları. Harvey bunu irrasyonel bir büyüme olarak yorumluyor. Gerçekten de bu salgın, bu irrasyonel büyüme modelinin kentleri nasıl kırılma hâle getirdiğini gözler önüne serdi. Salgın sadece son derece ticarileşmiş sağlık sistemlerini çökertmekle kalmadı, belli metropoliten bölgelerde aşırı yoğunlaşmış emek ve sermaye piyasalarında da ciddi bir krize neden oldu. Bu büyüme modelinin belli kesimlerini o kadar kırılma hâle getirmişti ki oralarda dramatik kırılmalar olmaya başladı. Diğer yandan bu salgın herkese, gezegenin artık bu birikim modelinin yarattığı ekolojik bozulmaya karşı verdiği tepkiyi de göstermiş oldu. Şimdi bütün dünya bu kentleşme modelinin dramatik sonuçları karşısında yeniden düşünmek zorunda.

Evlendirmeye Dairesi'nde

● Gökçe UYGUN

Hafta içi bir gün, sabah 11.00 civarı. Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi'nde sakinlik hakim. Zira pandemi günlerindeyiz. Tek bir çift var nikah için bekleyen; Mina Üzülmez- Muhammed Mustafa Yıldız. Damat, klasik damatlık yerine kendine has tarzı olan bir takım giymiş, gelinin üstünde ise alışlageldiği üzere gelinlik değil, oldukça şık krem rengi bir elbise var. Elinde gelin buketi. Ve elbette yüzlerinde maskele-ri! Yanlarında damadın anne-babası, gelinin yakınla-rı şehir dışında olduğu için gelememiş. İki de şahit.

Yanlarına yaklaşip önce tebrik ediyoruz az sonra kıyılacak nikahları öncesi. Kendimi tanıtip, nikahları esasında fotoğraflarını çekip çekemeyeceğimi soruyorum. Kısa bir tereddüt sonrası kabul ediyorlar.

İşte nikah saati de geldi. Nikah refakatçisi, toplam 6 kişiden oluşan nikah ekibini salona davet ediyor. Salona dediysem salonun girişine. Zira önlemler kapsamında nikahlar salonda değil, girişe kurulan bir masada kıyılıyor. Gelin-damat salonun kapısında, aradaki ilk boşluk bölmeye de sadece iki şahidin girmesine izin veriliyor. Damadın anne-babası ise dışarıda, önlerine çekilen kırmızı bandı aşmadan içeriye görebilecek şekilde duruyorlar. Nikah töreninin başlamasına dakikalar kala, hatıra fotoğrafları çekiyorlar. Baba, gelin-damada 'Bir de normal fotoğrafınız olsun' diyerek kısa bir süre maskelerini çıkarmalarını öneriyor. Ve evet pandemi günlerinde kıyılan bir nikahın, normale yakın bir fotoğrafı da kayıtlara geçmiş oluyor. Ardından nikah memuru gelip, nikah işlemini gerçekleştiriyor. Damadın babası da gelemeyen aile ve eş dost için telefonuyla canlı yayın yapıyor. Karantinada buruk bir nikah daha gerçekleşmiş oluyor...

50 GÜNDE 250 ACİL NİKAH!

Ben de Kadıköy Evlendirme Dairesi Sorumlusu İrep Korkmaz'ın yanına geçiyorum röportaj için. "Evlendirmeye de günler nasıl geçiyor?" diye başlıyorum sorularına. İrep Hanım, Ramazan'da olduğumuzu hatırlatarak, "O nedenle durgun. Yani pandemi olmasaydı da bugün buraya gelseydiniz aşağı yukarı aynı manzarayla karşılaşırdınız. Kadıköy'de en az nikahın yapıldığı ay her zaman Ramazan olur." diyor. "Ama siz bizi bir de geçen ay görseniz!" diye ekliyor. Şaşırıyorum. Nisan ayı neden çok dolu olabilir ki? Pandemi insanları nikahlarını erteler diye düşünmüştüm oysa ki. Ama hiç de öyle değilmiş, ilk aşamada akla gelmeyen gereklilikler varmış. İrep Korkmaz açıklıyor;

"Eskiye oranla çok daha fazla acil nikah talebi oldu! Yani insanlar evlenmekten vazgeçmek, ertelemek bir yana (elbette ertelenenler de oldu ama) acele evlenmek istedikler. Başta ben de şaşırıp ama gerçekleri duyunca anladım. Mesela karantina sürecini birlikte geçirmek isteyenler vardı. Yahut ev kiralamışlar nasılsa evleneceğiz diye, kira kontratı başladıysa mesela Nisan'da. Bu durumda olan pek çok çift

de bir an evvel evlenmek istedi. Ya da hamile olan gelin adayları, karantina sürecini yalnız geçirmemek için hemen evlenmek istedikler. İlginç iki durum daha oldu; 65 yaş üstü iki yaşlı amca da evlerinde yardıma gelen kadınlarla evlendiler. Birisi gerçekten sevdiği için evlendiğini söyledi. Diğer amcanın yardımcısı kadının ailesi nikah olmadan birlikte yaşamalarına izin vermiyormuş. Adam da tek başına yaşayamıyor, temizlik-alışveriş vb. için başka kadın görevli de alamıyor. 'Evlenelim ki bana da yardımcı olsun' diyerek evleniyorlar."

Velhasıl türlü sebeplerle acil nikah kıydır-mak isteyenler olunca Kadıköy Evlendirme Dairesi, normalden bile fazla mesai yapmış bu süreçte. Ortalama 50 günlük süreçte (15 Mart ile Nisan sonu) 250 acil nikah kıyılmış.

ÖDEMELER İADE EDİLİYOR

Kadıköy Evlendirme Dairesi Sorumlusu İrep Korkmaz, 16 Mart'tan bu güne kıyılan tüm nikahların da ücretsiz olduğunu altını çiziyor; "Yani önceden, bu zamanlar için gün almış ve ödemesini yapmış çiftlerimizin nikahlarını kıyıyor ve paralarını iade ediyoruz. Zaten aldığımız ücret salon ücreti idi, şimdi nikahlar salonda da kıyılmadığına göre ücretleri iade etmenin gerekli olduğunu düşünüyoruz. Kadıköy Belediyesi olarak, zaten buruk olan çiftlerimize biraz destek olmuş oluyoruz. Sadece nikah cüzdanı ücreti alıyoruz ki o da zaten belediye bütçesine gitmiyor, Kadıköy Mal Müdürlüğü'ne verilen bir ödeme."

"BEKLEMEDE 217 NİKAH VAR"

İrep Korkmaz bir de tamamen beklemeye alınan nikahlardan bahsediyor. Şu an bu rakam 217. Yani bu çiftler nikah tarihlerini süresiz olarak askıya al-

ışlar, salgın tamamen bitince evlenmeyi planlıyorlar. Peki ya ertelemek isteyenler? Evlendirme Dairesi'nin telefonları hiç susmamış. Ve her bir telefon görüşmesi de en az 10 dakika sürmüş çünkü çiftlerin aklında pek çok soru varmış. İrep Hanım şöyle aktarıyor; "Arayanlar endişeli. Çünkü sürecin ne zaman biteceği bilinmiyor, bittiğinde her şey hemen eskiye mi dönecek belli değil. Mesela 'Eylüle ertelesem herkesi davet edebilecek miyim nikahıma?', 'Ağustos-ta yapsak nikahı kokteyl olur mu?' gibi pek çok soru soruluyor."

Ciddi den nasıl olacak? İrep Hanımın şimdiden bazı fikirleri var; nikah törenlerini yaz döneminde bahçede yapmak, yahut belediyenin kültür merkezleri yeniden açılmamış olursa bazı nikahları buralara taşımak gibi.

2 ŞAHİTLİ NİKAHA DEVAM

Tabii bunlar net değil zira her şey 'normalleşmiş' değil henüz, önümüzü de pek göremiyoruz. Gerçi Cumhurbaşkanlığı'nın normalleşme planına göre hazırandan itibaren nikah dairelerinde salondaki koltuk sayısının yüzde 25'i kadar davetli içeriye alınabilecek. Ancak İrep Korkmaz, Kadıköy Evlendirme Dairesi olarak bu yeni kararı uygulamayacaklarını söylüyor; "Hazırda da sadece 2 şahitli nikah uygulamamıza devam edeceğiz çünkü hala önlemleri sıkı almamız gerektiğini düşünüyoruz."

İrep Korkmaz son olarak, "Belirsizlik hala sürüyor ancak biz Kadıköy Nikah Dairesi olarak, gelin-damat adaylarımızın ve konuklarımızın sağlığını tehlikeye atmadan, onları bir şekilde evlendirmeye devam edeceğiz. Her zaman yanlarındayız, bunu bil-sinler..." diye sözlerini noktalıyor.

Korona virüsü ekonomiyi vurmaya devam ediyor. Altında yaşanan dalgalanmanın etkilerini ekonomist Alp Altınörs ve Kadıköy kuyumcu esnafına sorduk

● Görkem DURUSOY / Simge KANSU

Altın, Türkiye'de her zaman önemli bir birikim ve yatırım aracı olarak görülüyor. Sürekli dalgalanma içerisinde olan altın fiyatları kimi yatırımcının yüzünü güldürürken kimisini ise üzüyor. Piyasaların güvenli limanı olarak görülen altın, yaşadığımız salgın döneminde ciddi bir artış yaşıyor. Korona virüsüyle birlikte düşen, nişan gibi birçok organizasyonun iptal olması, altın üretiminde yer alan atölyelerin kapanmasına sebep olarak iç piyasadaki hareketliliği yavaşlatıyor. Peki şu an altın nasıl bir yol izliyor? Altın piyasasındaki dalgalanmanın sebebi üretimin durması mı? Önümüzdeki günlerde yatırımcıları neler bekliyor? Tüm bu soruların cevabını ekonomist Alp Altınörs ve Kadıköy kuyumcu esnafı ile konuştuk.

ALTINDA NELER YAŞANIYOR?

Dünyada ve Türkiye'de yaşanan altın yükselişiyile ilgili konuşan Alp Altınörs, süreci şöyle özetliyor: "ABD piyasasında, Çin'in ilk korona virüsü vakasını Dünya Sağlık Örgütü'ne bildirdiği 31 Aralık 2019 tarihinde altının gram fiyatı 48,87 dolar idi, 15 Mayıs itibarıyla, %12,7 artış ile 56,03 dolara çıktı. Türkiye piyasasında ise gram altın fiyatları, 31 Aralık'ta 290,3 TL'den 15 Mayıs'ta %25'lik bir artışla 386,8 TL'ye çıkmayı başardı. Dolayısıyla koro-

na salgının dünya genelinde altın fiyatlarında bir yükseliş yol açtığını, ancak Türkiye'de TL'nin değer kaybına bağlı olarak bu artışın daha fazla olduğunu görüyoruz. Korona virüsü salgının küresel finansal krize dönüştüğü dönemde, 9-22 Mart arasında altın fiyatlarında, acil nakit ihtiyacı sebebiyle bir düşüş görülse de ardından yeniden altın fiyatlarında güçlü bir yükseliş görüldü. Altının üretiminin kısıtlı olması, nakit paralar gibi hızla üretilememesi de bir görece kısıtlı durumu yaratarak bu tür toplu alım dönemlerinde altının fiyatının hızlı yükselmesine sebep olur."

"TALEP ÇOK, ÜRETİM AZ"

Altın Konseyi'nin verilerini de yorumlayan Altınörs, "Dünya Altın Konseyi'nin sağladığı verilere göre 2019'un son çeyreğinde küresel altın arzı net 1224,9 ton iken, 2020'nin ilk çeyreğinde bu arz net 1066,3 tona düşmüştür. Yani %13 dolayında bir düşüş söz konusudur. Özellikle altın madencilikinde bir düşüş gözlenmektedir. Bu düşüşü dünyadaki genel üretim düşüşünün bir parçası olarak görebiliriz. Buna mukabil, aynı dönemde altın talebi ise 30 tona yakın artmıştır. Bu dönem içerisinde kuyumculuk ve teknolojik kullanım amaçlı altın talebi düşerken, yatırım ve Merkez Bankası (rezerv) amaçlı altın talebinin arttığı görülmektedir. Talep artarken üretimin azalmasının fiyat artışına yol açtığı söylenebilir." dedi.

"YÜKSELMEYE DEVAM EDECEK"

Önümüzdeki süreci değerlendiren Ekonomist Altınörs, "Üretim kısıtlıdır, talebin artması eğiliminin en azından bir çeyrek daha devam etmesi beklenebilir. Bu dönem içerisinde acil nakit ihtiyacı doğuracak mali çalkantılar olmadığı koşullarda altının fiyatı küresel olarak yükselmeye devam edecektir. Mali çalkantılar oluşursa dahi, nakde dönme eğili-

mi altın fiyatlarında ancak geçici düşüşlere yol açabilecektir. Türkiye'de ise bu küresel artış oranının da üzerinde artış beklenebilir" ifadelerini kullandı.

KUYUMCULAR NE DÜŞÜNÜYOR?

Alım gücünün düşmesi ve altın fiyatlarının artması, altına talebi de düşürdü. Altına yatırım yapmak isteyen insanlar, yaşanan dalgalanmadan dolayı birtakım tereddütler yaşıyor. Bu sebepten işlerin büyük ölçüde düştüğünü söyleyen Kadıköy kuyumcu esnafı, üretimin durduğunu ve stoklarla çalıştıklarını belirtti.

Talas Kuyumculuk çalışanı Cengiz Ahmetoğlu, altın fiyatlarının aşırı yükseldiğini söylediğini belirterek şöyle devam ediyor: "Şu an yüzde 30'luk bir artıştan söz edebiliriz. Düşünlerin olmaması altın satışlarını durdurdu. Bireysel satış yapamıyoruz. Altın üretimi durdurulduğu için şu an stokta olanlarla çalışıyoruz. Ülke sınırlarının kapalı olması da fiyatları büyük ölçüde etkiliyor."

"İÇ PİYASADA HAREKETLİLİK AZALDI"

Virüs başladığından beri altın fiyatlarının sürekli yükselişte olduğunu belirten Naci Kuyumculuk çalışanı Doğan Yenidoğan da, "Altın fiyatlarındaki durum iç piyasadaki hareketliliği de azalttı. Hem alımda hem satımda bariz bir durgunluk oluş-

tu. Altın üretiminin şu anda sıfır noktasında olduğunu söyleyebiliriz. Altın, çok farklı sebeplerden dolayı her zaman dalgalanma yaşayabilir. Dünyadaki bütün politik olaylar, savaşlar ve hastalıklar bu dalgalanmada etken olabilir" dedi ve şöyle devam etti: "Çalışma saatlerinde kısıtlamaya gidildi. Belirli saat aralıklarında çalışıyoruz. Maske ve dezenfektan kullanımına özen gösteriyoruz."

"YARISINI BİLE YAPAMIYORUZ"

Murat Kuyumculuk çalışanı Murat Memiş ise şunları söyledi: "Dünya üzerindeki altın fiyatlarında önemli bir artış oldu. Altının ne zaman ne olacağı hiç belli olmuyor. Normal zamanda yaptığımız işin şu an yarısını bile yapamıyoruz. İşlerin azalması bizi çok etkiledi."

MARIO LEVİ

Gördüklerimiz Göremediklerimiz (115)

Hiç unutmam, İzzet Bey, birçok işsiz güçsüzün, umutlarını çoktan kaybetmiş emeklinin ve tüm ticari başarısızlıklarına rağmen, gereken parayı bulmaları halinde, yapacakları büyük işleri anlatmaktan vazgeçmeyen alkolle ilişkisini iyi tutan hayalperest'in ısrarla devam ettiği, o aşık geleneğine duyduğu sevgiyi ara sıra icra ettiği türküler ve farklı sazlarıyla göstermeye çalışan tek gözülü Şakir'in kahvesinde, kendisiyle bazen 'Hayrola, işler çok mu konsolos' diyerek alay eden tombalacı Nizami'nin bacaklarının tam birleştiği yere, beklenmedik bir atak yaparak, sivri uçlu sert İtalyan ayakkabısıyla bir sabah öyle bir tekme patlatmıştı ki, olayın sahahitliğini yapanlar, aniden vuku bulan bu sahneyi günlerce konuşmaya ihtiyaç duymuştu. Olay sadece bir tekmeden ibaret değildi çünkü. Onun, sakın sakın demil çayını içtiği ve gazetesini ince okuma gözlüğüyle başını yine muhtemelen okuduklarının verdiği hoşnutsuzlukla, adını veremediğim bir şeylere itiraz edercesine, sağa sola salladığı anlarda, birçok kez duyduğu halde umursamazlıkla karşıladığı bu alaycı sözleri duyar duymaz yerinden aniden kalkışı, o tekmeyi savururken, kurbanına "Sen İzmir torba yapmana bak yavşak!" demesi, eylemin hemen ardından da 'bitti bu iş!' dercesine ellerini birbirine vurup ovuşturmasıyla birlikte iskemlesine yavaşça oturması, yeşil çuha örtülü masanın üzerinden biraz dağılmış halde bulunan gazetesini düzelterek okumaya devam etmesi, çayından bir yudum daha alması da görülmeye değerdi doğrusu. Yediği şiddetli ve beklenmedik tekmenin verdiği acıyla iki büklüm olmuş, ellerini acının kaynağına götürerek "Hassiktir! Taşakla-rımı patlattın! İğdiş ettin beni puşt konsolos!" diyerek feryat etmesi de görülmeye değerdi tabii. Orada kalması mümkün değildi artık. Birçok aç-dan mümkün değildi. Hem duyduğu acının getirdiği, sözlerine de yansıyan korkuyla baş etmek zorundaydı artık, hem de onca insanın karşısında böyle rezil edilmesinin verdiği utançla... Hepimiz dommuş kalmıştık. O kadar şaşkınlık içindeydik ki hiçbirimizin aklına Nizami'nin yanına gitmek gelmemişti. Şakir dışında... Ama o da biraz sırtına hafiften vurarak gereken uğurlamayı yapmasının ve dışarıda muhtemelen çok bildik sıradan birkaç teskin edici laf etmesinin ardından mekâna geri dönmüştü. Tek kelime edemiyorduk. İzzet Bey tam o anlarda sıradan bir günde elbette beklenebilecek, ama bu hareketinden sonra, ne gizleyeyim, pek de beklenmeyecek bir sakinlikle çayının tazelenmesini istemiş, gözlerini ısrarla okuduğu ya da okuduğunu göstermek istediği gazetesinden ayırmamıştı. Birkaç dakika sonra da kendisine şaşkınlıkla bakanlara bir açıklama yaparcasına söyledikleriyle üzerindeki ilginin daha da artmasına fazlasıyla yetmişti.

"Zavallı çocuk! Benim sadece Beyoğlu'nun parlak sokaklarını bildiğimi sandı!"

Laf lar kahvedekiler için biraz zor anlaşılır sayılabılırdi. Yine de herkes söylediklerinden arka sokakları çok iyi tanıdığını anlamakta zorlanmadı. Açıklama, tekmenin ardından, ikinci şaşkınlığı doğuruyordu. Hiç kimse ona, o güne kadar bu sokakları yakıştıramamıştı çünkü. Kahveye her zaman eskimiş, ama çok kaliteli bir kumaştan, üstelik usta bir terzinin elinden çıktığı görülen takım elbiseleri, temiz gömlekleri ve adeta 'ala-met-i farikas' gibi değerlendirilecek papyonlarıyla gelen, nezaketi hiçbir zaman elden bırakmayan, okey atmayan, konuşmayı pek sevmeyen, sadece sessizce gazetesini okuyan, yaşını başını bir hayli almış bir adamdan başka ne beklenebilir ki... O aynı zamanda bir konsolostu üstelik. Fahri konsolostu ama bu unvanı hak etmek için gereken mührü, haliyle de yetkiyi elinde yıllardır, hiçbir tereddüde mahal bırakmadan, gururla bulunduruyordu. İddiası buydu. Hangi ülkenin konsolosluğunu yaptığınıysa hiçbir zaman söylemeye yanaşmamıştı. Bir keresinde sorduğunda verdiği cevap pek fazla ilerlememe imkân tanımamıştı.

"Küçük bir Orta Amerika ülkesi... Sorsam, haritada yerini gösteremezsin..."

Öyle miydi? Ne olmuştu da bu ülkenin konsolosluğunu yapmaya başlamış ve bunca yıl sürdürmüştü? Ne gibi işler yapmış, kimlere hangi hizmetleri vermişti? Temsil ettiği ülkeyi söylemeyen, bu işleri söyler miydi? Söylemezdi tabii. Yine de bu gizlilik onun konsolos olduğuna inancı sarsmamıştı. Herkes mahalleyi böyle önemli bir insanla paylaşmaktan gizli bir övünç bile duyuyordu. Bu özelliğinin yaşadıklarının yanında pek büyük bir önem taşımadığıysa hiç kimse bilmiyordu.

MÜCADELEDEN UZAKLAŞTIRMAK İSTİYORLAR,

Uzun yıllardır Haydarpaşa Garı'nda çalışan Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası üyesi Tugay Kartal, TCDD'nin kararına göre İzmit Garı'na gönderilecek. Kartal, "Beni Haydarpaşa'dan, Haydarpaşa Garı'nın işlevini sürdürmesi için 2005 yılından beri verilen mücadeleden uzaklaştırmayı hedefliyorlar" diyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası'na bağlı üye ve yöneticilerin de aralarında olduğu onlarca demiryolu çalışanın görev yerleri değiştirildi. Sendikanın "sürgün" olarak tanımlandığı ve protesto ettiği bu karardan etkilenen biri de 32 yıldır Haydarpaşa Garı'nda görev yapan Tugay Kartal oldu. Haydarpaşa Dayanışması'nın kurucularından olan ve garın korunmasında uzun yıllardır mücadele eden Kartal, İzmit Garı'na gönderilmek isteniyor. 1960'lı yıllarda babası da Haydarpaşa Garı'nda çalışan Kartal, çocukluğundan beri Haydarpaşa'yı evi bellemiş biri. Haydarpaşa Garı denince akla gelen ilk isimlerden biri olan Kartal ile hem TCDD'nin aldığı kararı hem de meslek hayatını konuştuk. 17 yaşında meslek hayatına Van'da başlayan Kartal, "Haydarpaşa tanımlanırken İstanbul'un Avrupa'ya ve Asya'ya açılan kapısı olarak tanınılan. Senin için hangi kapı dersiniz, benim için öncelikle 'ekmek kapısı'dır Haydarpaşa." diyor.

BABA MESLEĞİ

◆ **Haydarpaşa Garı denince ilk akla gelen isimlerden birisin. Yani gar hakkında bilgi sahibi olmak isteyen araştırmacı, gazeteci veya akademisyen kim olursa olsun, seninle tanışmak zorunda. Bu gar sevdası ya da daha geniş tabirle demiryolu sevdası nereden geliyor?** 1967 yılına kadar İstanbul'da yaşıdım. Babam Haydarpaşa'da çalışıyordu. Çocukluğumda bindiğim banliyö trenlerinde koşum takımları geçit sacından dolayı gözükmeyen için vagonların tamponlarının mknatsız olduğunu, birbirine o sayede tutunduğunu düşünürdüm. Babamın Haydarpaşa'dan Eskişehir'e naklinin çıkması üzerine 1967-1977 yılları arası ömrüm kalabak suyu içerek ve klasik matematiği severek geçti. Liseye başladığım yıl modern matematiğe geçilmesinden hiç hoşlanmadım. Eskişehir Demiryolu Meslek Lisesi sınavlarında başarılı olduğum haberi gelince ve burada klasik matematikle eğitim yapılacağını öğrenir öğrenmez kaydımı Eskişehir Demiryolu Meslek Okuluna aldım. Bu sayede de vagonların birbirine nasıl tutunduğunu öğrendim.

Tugay Kartal'ın babası Celal Kartal Haydarpaşa Garı önünde arkadaşlarıyla birlikte

◆ **Meslek hayatın nasıl başladı?** 1977 yılında 17 yaşında Van Gar'da hareket memuru olarak göreve başladım. Demiryolu camiasından Demiryol Meslek Okulu mezunlarına "mektepli" olmayanlara "alaylı" deniyordu. Demiryol Meslek Okulu mezunları ise kendilerini o gün bu gündür "Oxfordlu" olarak tanımlarlar. Van Gar'da geçen altı aylık staj sonrası ben Kurtalan Gar'a, okul sıra arkadaşım Yücel Bozkurt ise Maden Gar'a sürüldük. 1980-1981 yıllarındaki askerlik görevi sonrası tekrar Van Gar'da görev aldım. 1983 yılında kendi isteğimle Eskişehir Gar'a nakil edildim. Eskişehir Gar'da lojman talebim karşılanmadı. Hakkı olmayan bir memura lojman tahsis edilmedi üzerine Çorlu Gar'da bir hareket memuru ile beca-yış (karşılıklı istekli yer değişimi) yaptım. Çorlu Gar'da 1988 yılına kadar görev yaptık sonra Haydarpaşa 1. Bölge Müdürlüğüne lojmansız nakil talebinde bulundum ve o yıl Haydarpaşa Garı'na geçtim.

"EKMEK KAPIMI"

◆ **Başka iş yapmayı düşündün mü?** Evet, şeytan kanımına girmede değil. Okuldan mezun olduktan sonra İskenderun Demir Çelik Fabrikasından davet aldım. TCDD'ye göre daha fazla maaş önermelerine rağmen askerlik dönüşü iş garantisi vermedikleri için davet havada kaldı. Nurettin Sözen'in İstanbul'da metro inşaatlarına başladığı günlerde metroya geçmemiz için yine davet aldım. Ancak teklif ettikleri ücret TCDD'deki ücretimin yüzde 25 fazlası idi. Kabul etmem mümkün değildi. Görüleceği üzere bana başka iş

teklifinde bulunanlar da raylı sistemlerden. Demiryolu Meslek Okulundaki hocalarımızdan biri "Raya poposu değen bir daha başka yere gidemez" derdi. Doğru olduğunu yaşayarak gördüm.

◆ **Demiryolculuk senin için ne anlam ifade ediyor?** Severe yaptığım bir iş. Sanırım bunu da çevremdekilere hissettiriyorum, kim demiryolu ile ilgili bir belge, bilgi bulursa bana ulaştırıyor, bilgi dağarcığımda ek-sik bir şey kalmamış diye. İnternet ve buna bağlı sosyal medya gruplarındaki paylaşımların Demiryolu Meslek Okulundaki bilgilerime ve meslek tecrübeme katkısı da yadsınamaz.

"BİZ BAĞLANMAYALIM DA KİM BAĞLANSIN?"

◆ **Ya Haydarpaşa Garı? 32 yıldır burada çalışıyorsun ve çocukken burada zaman geçirdin. Senin için ayrı bir yeri olmalı?**

Ömrümün yarısından daha fazlasını burada geçirdim dersem yalan söylemiş olmam. Haydarpaşa tanımlanırken İstanbul'un Avrupa'ya ve Asya'ya açılan kapısı olarak tanımlanır. Senin için hangi kapı dersiniz... Benim için öncelikle "ekmek kapısı"dır Haydarpaşa. 13 Kasım 1991 yılında üyesi olmaktan onur duyduğum Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası'nın kurulduğu yerdir Haydarpaşa. "Bu İş Yeri Grev Vardır" pankartını astığımız, sendikal haklarımız için grev yaptığımız bir merkez gardır Haydarpaşa. O günden bugüne hem işveren hem de işveren yanlısı sarı sendikaların yoluna döşediği balast taşlarını temizlemekle geçti günlerimiz Haydarpaşa'da. Haydarpaşa Gar bu güne kadar hafızalarda azinliklerin, muhaliflerin iktidarlarla barışık olmayanların sürgünü gönderildiği gar olarak yer etmiştir. Evet yaptıkları geçici görevlendirme, daha doğrusu sürgün işlemleri beni Haydarpaşa'dan, Haydarpaşa Garın işlevini sürdürmesi için 2005 yılından beri verilen mücadeleden uzaklaştırmayı hedefliyorlar.

◆ Neden bu kadar bağlısın buraya?

Alman mimarlar Otto Ritter ve Helmut Cuno 1906-1908 yılları arasında 21 metre uzunluğunda suya karşı yalıtılmış 1700 kazığı denize çakararak Haydarpaşa Garı'nı bizlere miras olarak bırakmışlar. Bizler de bırakılan mirasın endüstriyel işlevinden arındırılarak ulusal ve uluslararası sermayenin kullanımına verilerek istenmesine karşı 2005 yılından beri "Haydarpaşa Gardır Gar Kalacak" sloganı/ talebi ile mücadele ediyoruz. Yani Alman mimarlar Otto Ritter ve Helmut Cuno'dan daha fazla emek harcadık desek abartmış olmayız. Biz bağlanmayalım da kim bağlansın?

"TÜM BÜROLARDA ÇALIŞTİM"

◆ **Haydarpaşa'da ilk iş gününü hatırlıyor musun?** 1988 yılı yazında o zamanki ismi ile TCDD'nin "Kurmaya Sınıfı" olan Hareket Servis Müdürlüğüne geldiğimde Servis Müdürü Yardımcısı İrfan Arusan "Servisin tüm bürolarında belirli dönem çalışıp servisin bütün işlerini öğreneceksin" dedi ve Etüt Tetkik Bürosunda göreve başladım. Şimdi 3 kişinin çalıştığı odada neredeyse 11 masa ve 11 memur vardı, bana masa yoktu, bir masanın kıyısında oturdum, gelen evraklara bakıp anlamaya çalıştım. Daha sonra bir memur istifa edip ayrılınca benim de masam oldu. Sonraki yıllarda bütçe bürosu hariç tüm bürolarda görev yaptım.

◆ Haydarpaşa'yı ve Kadıköy'ü çocukluğundan da biliyorsun. O yıllar nasıldı?

Haydarpaşa Gar'da 3. katta çalışan babamın yanına geldiğimi (Şimdi o yerde kız kardeşim görev yapıyor) gelirken de tramvay kullandığımızı hatırlıyorum. Haydarpaşa sandalları ile Kadıköy'e yolculuk etmek yaz aylarında çocukluğumuzun neşe kaynağı idi. Sandalcının küreği ile beraber daldardı mavî derinliklere ellerimiz. Dalgalı günlerde bir denge aracına dönüşürdü sandal iskelesine dayanan kürekler. Kadıköy'e sandalcı bir an evvel ulaşmayı biz ise bu yolculuğun bitmemesini isterdik. Sandaldan inilince "anne beni parka götür" sızlanmaları başlardı. Moda Parkı'ndaki bir kaydırak, bir salıncak bir de tahterevallili idi bizi çocukça sevince boğan. Haydarpaşa'da çalışan babam ve arkadaşları yine yaz aylarında öğlen tatillerinde, akşam iş çıkışlarında, kiraladıkları sandallarda sefa sürer, açık denizde yüzerlerdi. O günlerde Haydarpaşa Gar binasının uzun kenarının bodrum katında demiryolu emekçilerinin alışveriş yaptığı kenderlinin kurdukları kooperatif vardı. Benim dilim kooperatif demeye dönmez "kötü herife gidelim mi?" derdim. Meğer kötü herifler daha yukarılarda imiş.

"HUKUKSUZ VE SİYASİ..."

◆ **Neden İzmit'e gönderiliyorsun, sebebi ne?** Bu soruyu bana değil de, İzmit Gar'a gönderilme kararını veren TCDD Genel Müdürlüğüne sormalısın. Verecekleri cevapta "rotasyon" diyecekler. Rotasyonda bir kişi bir yere gönderildiğinde o yerden bir kişinin de o boşalan yere gelmesi lazım. Böyle bir şey var mı? Ben cevap veremim, yok. Daha önemlisi TCDD'de rotasyon adı ile yer değişimi diye bir yönetmelik ve uygulama da yok.

◆ İtiraz ettin sanırım, taleplerin neler?

Resmi olarak tebligat yapılmadığı için itiraz dilekçemi daha vermedim. Bekliyorum tebligat yapılmasını. Tugay Kartal'ın kadrosu Haydarpaşa'dadır. Eğer bir yere görevlendirmek istiyorsanız Haydarpaşa TCDD 1. Bölge Müdürü olmak istediğime dair dilekçem var. Önce idari itiraz yolunu deneyeceğim, itiraz kabul olmaz ise yargı yoluna başvuracağım. Bu hukuksuz işlemin yarığın döneneğine eminim. İdari yargı kararı lehime sonuçlanınca, hukuksuz ve siyasi amaçlı bu idari işlemleri yapanlar hakkında tazminat davası açacağım.

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerdl Dara ODABAŞI

YAYIN KURULU

Dinc ÇOBAN,
Ayten GENÇ, Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sayfa Tasarımı

Yasemin ÖZGÜNEŞ - Sinem HAMARAT

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Serkan OKAY

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN - Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Osmanağa Mahallesi
Söğütöçesme Cad.
Kalem Sok. No: 7/2 A Blok
Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündüğü
(0532) 727 0107

Baskı: İleri Basım Matbaacılık Amb. Reklam Tanıtım Yayıncılık ve Teknik Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A/21 Yenibosna / İSTANBUL
Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Bu şarkılar olmasa o diziler bitmezdi

MELİS DANIŞMENDİ

Hayatım artık bir kanepede. Enim çarpi bo-yumdan hallice bir yuva. Onunla yaşıyor, onun üzerinde yiyip içiyor, kimi zaman uyuyor, şu an yazı yazıyor, okuyor, onu seviyor, ondan sıkılıyor ve sonra yine ona sığınıyorum. Yaşayabileceğim tüm duyguları tek minderde eriten, artık neredeyse uzvum sayacağım bir eşya.

İçine gömüldüğüm bu güvenli yuvadan gözlerimi ufka doğru diktiğimde ise onun en büyük tamamlayıcısı karşımda: Televizyon. Karantinaya girdiğimizden beri, psikolojimi dengede tutmak için koyduğum ev kurallarının içine yerleştirdiğim şeylerden biri, kafamı dağıtacak, çok sevdiğim, klasikleşmiş bazı komedi dizilerini yatıştırıcı hap misali günde bir, iki, hadi bilemedin üç doz almaktı. 60 günün sonunda bir baktım, bölümleri onar onar yutuyordum. "Hadi bu son bölüm" dediğim yerden sonrası, sonu gelmeyen dipsiz bir kuyu. Artık öyle bir noktadayım ki, o dizilerin dekorları sanki evim, karak-

terler arkadaşlarım ve yaşadıkları da hatıralarım.

Bu dizilerden biri, yayınlandığı 1994-2004 dönemine de yettiğim için Coşkun Sabah'ın 'Anlaaaar' haykırışlarıyla izlediğim, 78 kez seyretsem de (ki kaçınıcı tekrarı artık bilmiyorum) sıkılmayacağım, her bir karakterini ezberlediğim, artık çekimlerdeki devamlılık hatalarını falan fark ettiğim güzeller güzeli, özeller özeli Friends. Karantina döneminde bana terapi köpeği gibi eşlik eden dost. Fakat geçen gün aklıma geldi, intro'yu hiç geçmediğim için her akşam düzenli olarak sekiz-on kere çalan 'I'll Be There For You'yu (The Rembrandts imzalı ünlü şarkısı) duya duya komşularım kim bilir artık ne hale geldi? Oturduğum başka bir evde üst kat komşum her ama her Allah'ın günü sabah erkenden elektrik süpürgesini çalıştırır ve tüm eşyaları garç garç çekerek yeri süpürürdü. Acaba dizi her başladığında alt komşumda o etkiyi ve fobiymi yaratıyor diye meraklanırken, bir şarkının ya da jenerik müziğinin bir diziyi hafızaya kazıma konusunda ne kadar kilit bir rol oynadığını düşündüm. Aklıma tüm bölümlerini izlememiş olsam dahi, finalini rahmetli Cnbc-e kanalında yakaladığımda ağlamamak için kendimi zor tuttuğum

Six Feet Under geldi. Dünya dizi tarihinin en muhteşem finali-rinden biri olması, Sia'nın Breath Me şarkısının ona eşlik etmesi yüzünden değil miydi? Sonra Big Little Lies'in açılışındaki Michael Kiwanuka mucizesi Cold Little Heart. İnsan dostlukların ve hayatın tertemiz olduğuna inandıran Cheers şarkısı Where Everybody Knows Your Name. Entrikalara muhteşem habercisi Dallas tema müziği. Gözümde akan minik bir damla-yla ezber söyleyebileceğim Perihan Abla melodisi. Son yılların en iyi dizi müziklerinden biri olduğunu düşündüğüm Fiona Apple imzalı Contender (The Affair'den). Desperate Housewives'in gizemli ve tatlı açılışı. Fi ve Şahsiyet'in çok cool bulduğum jenerikleri. İlk başta hiç ısınamayıp hatta alakasız bulup sonra evde ısıklarla tekrarlayıp durduğum Game of Thrones. Ve daha neler neler...

Konuyu hemen sosyal medyada paylaştım (en sevdiğim anket tipi). Cevap-

gibi oldum (ki bu süreçte zaman tüneline girmek hiç hayırlara vesile olmuyor). Bizde Muhteşem İkili adıyla gösterilen (ya da kısaca Kuzen Bal-ki/Larry) Perfect Strangers, Behzat Ç.'nin Pili Bebek şarkıları, Bir İstanbul Masalı, Avrupa Yakası, Mad Men, Pinhan'li Kavak Yelleri, The Sopranos, A Takımı, Yalan Rüzgarı, Dawson's Creek, Sex and the City, Fame, Ezel, Kara Melek, Mahallenin Muhtarları, Bonanza, The Persuaders!, Narcos... Yok yoktu. Hatta çizgi filmlerden Cleem-tine, Yakarı, Denver the Last Dinosaur bile paylaşıldı. Ana akım yeni Türk dizilerinin çoğunda olduğu gibi tükenmeyen, sahneye yapışan, her şeyden fazla öne çıkan ve çoğunlukla iç kıyan bir kemanın başrolde olduğu müzikler değildi bunlar. Gerçekten o dizilere hayat veren, sahneleri parlatan, karakterleri tamamlayan melodilerdi. Bu müzikler olmasa kim bilir o dizilerin halli niceydi.

Kimsenin ankete katmadığı, bu yazıyı bitirirken aklıma gelen bir efsaneden bahsetmeden geçemeyeceğim. Tırnaklarımızı yiyerek izlediğimiz altı sezonluk Lost'un (final hüsrana değinmiyorum) Michael Giacchino tarafından bestelenmiş Life and Death adlı etkileyici eseri. Youtube'da şimdi bir daha dinledim de, acaba diziyi baştan sona tekrar izlesem mi? Hmmm... Hazırlan komşu!

Kadıköy'den Çıkmayan adam!

Kadıköylü müzik grubu Bence Güzel ile şarkıları "Kadıköy'den Çıkmayan Adam"ı konuştuk

● Gökçe UYGUN

Kadıköylü yönetmen Osman Moustafa'yı daha önce sayfamıza konuk etmiştik, Marlon adlı filmi vesilesiyle. Şimdi de müzisyen kimliği ile yeniden aramızda. Moustafa, "Kadıköylü olmak isteyenlerin hikayesi" diye tanımladığı şarkısı 'Kadıköy'den Çıkmayan Adam'ı anlatıyor...

• **Osman tam anlamadım siz müzik grubu musunuz yoksa sen bu şarkıyı tek başınıza mı yaptınız?**

İkisi de doğru. Şarkıyı ben yaptım ama "Bence Güzel" bir müzik grubu. Baştan anlatayım, biliyorsunuz ben iş olarak yönetmenlik yapıyorum (klibi de kendimiz çektik) ama müzik benim eskiden beri kopamadığım bir tutkum. Üniversite yıllarında da müzik gruplarım oldu ama sonra iş güc darken uzun bir süre uzak kaldım. 2018 yılında çalışma odama bir home studio kurunca, kaydedilmiş kenarda duran şarkılara bir el atsam nasıl olur dedim ve gitari elime aldım. Kayıt aşamasına gelince, arada eğlence amaçlı stüdyoya girip çaldığımız arkadaşım (aynı zamanda görüntü yönetmeni) Cem Balaban'a gel bana vokal yap dedim, o da kabul edince grup kurulmuş oldu.

• **Ama şimdi sadece ikiniz değilsiniz sanırım.**

Dediğim gibi ilk başta Cem'le ikimiz vardık. Birkaç şarkı yapıp yayınlayınca insanlar ilgi göstermeye başladı, takipçilerimiz hızla arttı. Bu durumda tabii ki neden canlı çalmıyorsunuz, sizi nerede dinleriz şeklinde sorular gelmeye başladı. Bu durumda grubu canlı çalabilecek şekilde genişlememiz gerekiyordu, biz de uzakta adam aramaya gerek yok dedik ve ara ara bizimle stüdyoda çalmaya gelen arkadaşlarımızı aradık. Sonunda gitara Barış Arpacı, davula

Kaan Pekici'ten ve bas gitara Deniz Kumbacı'yı dahil ettik ve grubu tamamladık.

• **Bu şarkıyı yapmanız nasıl oldu? Sözleri yazarken kendiniz, arkadaşlarınız, Kadıköy insanlarından mı ilham aldınız?**

Ya bu komik işte bak. Bir yaz günü, haftasonu Kadıköy civıl civıl her tarafında insanlar, o zaman korona yok tabii, herkes mutlu (aahh güzel günler). Arkadaşlarımla buluşacağım, nerede olduklarını sormak için telefon ettim. Bir yandan da sokakta oturan bir grubun konuşmalarına kulak misafiri oluyordum. Bir tanesi eve dönmek istiyor, diğerleri ise onu kalmaya için ikna etmeye çalışıyorlar. "Abi otur ya nereye gideceksin, baksana mis gibi ortam" vs. Bizimki de dedi ki, "Ya şu metro açıldığından beri Kadıköy'den çıkmaz olduk, iki bira içince çeneniz açılıyor gidemiyorum." Bana komik geldi, eskiden buralar hep bizimdi filan derken onu melodiye çevirdim ve ağzıma takıldı bütün gece "Kadıköy'den çıkmayan adam" diye dolaştım ortalıkta. Sabah uyanınca aldım elimde gitari...

"KADIKÖYLÜ OLMAK İSTEYENLER..."

• **"Kadıköy'den çıkmayan adam"ı nasıl anlatırsınız bize? Gerçi şarkı ve klip anlatıyor ama yine de sizden duyalım.**

Benim gözlemim şu şekilde, Kadıköy'de yaşayanlar (ben de dahil) Kadıköy'den çıkmıyor, bu zaten bilinen bir durum, kime sorsan söyler. İlginç olan Kadıköy'de yaşamayanlar da burada yaşayıp Kadıköy'den çıkmamak istiyor. Şarkı biraz kinayeli, bu ikinci tarafı anlatıyor, buradaki ortamı başka yerde bulamadığı için geldiğinde gitmek istemeyen, buralı olmak isteyenlerin hikayesi.

• **Bu şarkıyı yaklaşık 1 yıl önce yaptınız. Kadıköy'den çıkmayan adamın/sizin pandemi günleriniz nasıl geçiyor?**

(Gülüyor) Yeni şarkılar yapıyorum demek isterdim ama bir süredir bir şey yapamadım. Grupla çalışmalarına da ara verdik, zaten

çalışım desek stüdyolar kapalı. Ocak ayında bir sinema filmi çekmiştik, zor koşullarda onu tamamlamaya çalışıyorum (ki o da Kadıköy filmi, ekip Kadıköylü çekimler de Göztepe'de gerçekleşti). Motivasyon düşük tabii, sinemalar kapalı, barlar kapalı, birşey yapamam olacak ki şeklinde sinyaller veren bilinçaltını susturup devam etmeye çalışıyorum.

• **Kadıköy'den çıkmayan adam artık gerçekten Kadıköy'den çıkmıyor karantina nedeniyle herhalde?**

Haha, karantina olmasa da çıkmazdım ki. Şu anda biraz format değiştirdim sadece, evden çıkmayan adam oldum.

• **Salgın bittiğinde Kadıköy'den çıkmayan adam ne yapacak?**

İçeceklerimi ve sandalyemi alıp koşarak Moda sahile gideceğim. :) Sonra ne yapacağımı da orada karar veririm zaten.

<https://www.youtube.com/watch?v=dkowGTAvQEY>

Operacılar 'evde sanatla kal' diyor

İstanbul Devlet Opera ve Balesi (İDOB), içinde bulunduğumuz pandemi günlerinde "evdekalsanatla kal", başlığı çerçevesinde çalışmalarını dijital ortamlarda devam ettiriyor. Bu kapsamda İDOB, Saint Benoit Fransız Lisesi'nin de yer aldığı ortak bir projede yer alıyor. Sanatseverler ve öğrenciler, İDOB sanatçıları ile online

olarak buluşuyor. Opera ve bale sanat dallarının kapsamında olan konular, söyleşilerde yer almaya devam ederken, sanatseverler ve öğrenciler ilgili konularda merak ettiklerini öğrenebiliyorlar. 12 Nisan'dan itibaren devam eden projeye simdiye dek Mdttist Proje Yönetmeni Beyhan Murphy, Bale Baş Koreografı Ayşem Sunal Savaşkurt, İDOB Müdür ve Sanat Yönetmeni Suat Arıkan ve İDOB Sanat Teknik Müdürü M. Serdar Kalmaz katıldı. Program ve detaylı bilgi için: www.sb.k12.tr

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin "evde kal sanatla kal" etkinlikleri sürüyor

Canlı Yayın SİNEMA SOHBETLERİ

@SinematekSinemaEvi

22 MAYIS CUMA 15.00

SENARİST ve YÖNETMEN
ELİF REFİĞ

SENARYODAN SALONA FİLM YAPIM SÜREÇLERİ VE SİNEMATEK
Instagram hesabımızdan takip edebilirsiniz.

“Türkiye, salgına hazırlıksız yakalandı”

● Fırat FISTIK

MEF Üniversitesi İktisat Bölümü Başkanı ve Michigan Üniversitesi'nde misafir araştırmacı Prof. Dr. Onur Başer, korona virüsü ile mücadelede Türkiye ile OECD ülkelerini karşılaştırdı.

Araştırmaya göre 36 üye ülkesi bulunan OECD içinde Türkiye, korona virüsü salgınına en az sağlık kaynağıyla yakalanan ülke konumunda. Türkiye, Meksika'dan sonra (1.138 dolar) kişi başına en az sağlık harcaması yapan ülke (1.227 dolar). OECD ortalaması ise 4.000 dolar, örneğin ABD'de bu rakam 10.500 dolar.

Türkiye ayrıca yüzde 4,2 ile gayri safi milli hasılasından sağlığa en az pay ayıran ülke. Yine ABD'den örnek verirse; ABD'de gayri safi milli hasılanın yüzde 16,9'u sağlığa ayrılıyor. Ülkemiz bu istatistiklerin yanı sıra her bin kişiye en az doktor ve hemşire düşen ülke.

Diğer ülkelerdeki sağlık harcamalarına baktığımızda Meksika, Macaristan gibi ülkeler ortalamamızın altında seyrediyor. İspanya, toplum sağlığı açısından salgın öncesi iyi durumda olmasına rağmen salgından oldukça etkilendi. İtalya'da sağlık harcamaları ortalamamızın altında ve vaka oranları oldukça yüksek. Fransa ise hem sağlıklı bir topluma sahip hem de sağlığa ortalamamızın üzerinde para harcıyor ancak vaka sayıları burada da fazla. Almanya ise salgın öncesi sağlık harcamalarına en yüksek payı ayıran ülkelerden biri ve korona virüsünden dolayı ölümlerde iyi durumda bulunuyor.

TÜRKİYE DİYABETTE 2. SIRADA

Türkiye'de her yıl açıklanan vefat oranları da OECD ortalamasının üstünde, her 100 bin kişiden vefat oranı 949 kişi. OECD ortalaması ise 801. Örneğin, salgınla mücadelede başarılı olarak gösterilen Güney Kore ve Japonya zaten salgından önce de sağlıklı nüfusa sahip olan ülkeler.

Prof. Dr. Onur Başer'in yaptığı araştırmaya göre Türkiye, sağlığa en az pay ayıran, kişi başına düşen doktor/hemşire sayısı en az olan ülke olmasına rağmen diğer ülkelerle karşılaştırıldığında başarılı

Ülkemizde hastalıklardan kaynaklı ölümlere baktığımızda kalp, hipertansiyon ve dolaşım sistemi hastalıkları ölümlerin yüzde 31'ini kapsıyor. Ölüm sebeplerinde sırayla yüzde 25 ile kanser, yüzde 10 ile solunum hastalıkları, yüzde 9 ile Alzheimer, yüzde

3 ile diyabet geliyor. Türkiye diyabet rahatsızlığında Meksika'nın ardından ikinci sırada ve diyabetten dolayı hayatını kaybedenler OECD ortalamasından iki kat fazla. Dolaşım sistemleri hastalıkları ve solunum hastalıklarında da OECD ortalamasının üzerinde. Sigara tüketiminde ise Endonezya, Rusya ve Yunanistan'dan sonra dördüncü sırada.

Türkiye, genel tabloya bakıldığında hem nüfus yoğunluğu hem de sağlığa ayırdığı paya göre başarılı sayılacak ülkeler arasında. Prof. Dr. Onur Başer'e göre bu başarının birinci nedeni Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında nüfusu en genç ülke olması ve sağlık çalışanlarının olağanüstü çabası. Türkiye nüfusunun yüzde 9,12'si 65 yaş ve üzeri yaşta.

NÜFUS YOĞUNLUĞU VİRÜSÜ NASIL ETKİLİYOR?

Prof. Dr. Onur Başer'in bir diğer araştırması da nüfus yoğunluklarının salgını nasıl etkilediği üzeri-

ne. Başer, bu araştırmanın sebebinin virüsün kalabalık yerlerde daha hızlı yayılması ve yoğunlaşmanın virüs üzerinde etkili olduğunun kanıtlanması olduğunu söylüyor.

Araştırmaya göre Türkiye'de bir kişi bir kilometrelik alanda 3 bin 868 kişiyle birlikte yaşıyor. İstanbul ise en yoğun il durumunda. İstanbul'da yaşayan ortalama bir kişi bir kilometrelik alanda 16 bin 757 kişiyle birlikte yaşıyor. İzmir ise nüfus bakımından Ankara'nın ardından gelse de yoğunlukta Ankara'nın önünde İstanbul'un ardından ikinci sırada. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın en fazla vakanın görüldüğü illeri açıkladığında da İzmir'in Ankara'nın önünde ikinci sırada yer aldığı görülmüştü. Başer, bu veriyi araştırmaya destekler nitelikte bir kanıt olarak görüyor.

ESENLER-KADIKÖY KARŞILAŞTIRMASI

İstanbul'un ilçelerine baktığımızda Esenler, nüfus en yoğun, sıkışık yaşadığı ilçe olarak karşımıza çıkıyor. Esenler'de bir kişi bir kilometrelik alanda 86 bin 949 kişiyle birlikte yaşıyor. Örneğin, Kadıköy, Çiğdemli'de bir kişi ortalama 2 bin 8 kişiyle birlikte yaşıyor. Kadıköy ile Esenler nüfusu birbirine yakın olmasına rağmen Kadıköy yoğunluk bakımından iyi ilçelerden biri.

İstanbul'un 39 ilçesinin 29'unun nüfus yoğunluğu, New York'taki nüfus yoğunluğundan yüksek. Esenler ile birlikte Zeytinburnu, Bahçelievler, Güngören, Bağcılar, Gaziosmanpaşa, Fatih, Esenyurt bu ilçelerden bazıları. Araştırmaya göre ayrıca yüksek sıcaklığa sahip şehirler daha az yayılıma sahipler. Sağlık çalışanlarının fazla olması da virüsün yayılımını doğal olarak düşüren etmenlerden biri.

Yeni salgın endişesi: Kawasaki

Korona virüsü bitmeden yeni bir salgın çeşidi gündemde. Özellikle çocuklarda yüksek ateşe yol açan Kawasaki hastalığını araştırdık

● Görkem DURUSOY

Çin'de ortaya çıkan ve Türkiye dahil olmak üzere birçok ülkede etkisini sürdüren korona virüsüyle mücadele tüm hızıyla sürüyor. Başta İngiltere olmak üzere İtalya, İspanya, Fransa ve Belçika'da görülen ve korona virüsüne yakalanan çocuklarda yoğun bakım riski taşıyan gizemli ateşli bir hastalık daha tespit edildi. "Kawasaki" adı verilen bu hastalık bağışıklık sistemini de büyük ölçüde etkiliyor. İngiltere'de doktorlar, söz konusu hastalıkla ilgili yaptıkları araştırmalar neticesinde bu hastalığa yakalanan çocuklarda belli kan değerlerinin yüksek çıktığını vurguluyor. Biz de Gazete Kadıköy olarak yeniden ortaya çıkan bu hastalık hakkında, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Doktor Hüseyin Tapık ile görüştük.

"VERİLER YETERLİ DEĞİL"

Kawasaki hastalığının korona virüsüyle ilişkisini değerlendiren Hüseyin Tapık, "Bu hastalık ilk olarak

1967'de Dr. Tomisaku Kawasaki tarafından tespit edilmiştir. Özellikle beş yaş altı çocuklarda üç günden uzun süren ateş, dilde çilek manzarası, boğaz ağrısı ve boyunda lenf bezlerin şişmesi, gözlerde kızarıklık ile kendini gösteriyor. Kawasaki hastalığı belirtileri olan kişilerde Covid-19 testi de pozitif çıkabiliyor. Bu durum iki hastalık arasındaki ilişkiyi ve riskleri araştırma mecburiyetini beraberinde getirdi. Ancak vaka sayısı ve veriler henüz yeterli olmadığı için kesin bir şey söyleyemiyoruz. Bu sebeple yeni durumu Kawasaki'ye benzer hastalık olarak tanımlanmaktadır. Vakalar tespit edildikçe daha net bilgilere ulaşacağız. Hastalığın en önemli komplikasyonu kalp damarlarında tıkanıklığa, dola-

yısıyla ani ölümlere sebep olabilir. Oysa tanı erken konulursa tedavisi çok kolaydır." şeklinde konuştu.

"HENÜZ ÜLKEMİZDE YOK"

Tapık şunları söyledi: "Yurt içi ve yurt dışında yaptığımız araştırmalar sonucu burada en önemli faktörün beslenme olduğunu belirtmek isterim. Köylerin boşaldığını, atalık tohumlarımızın kaybolduğunu, paketli

gıdaların sağlığını tehdit ettiğini söyleyebilirim. Çocuklarımızı her türlü hastalıktan uzak tutmanın yolu kuvvetli bir bağışıklık sistemine sahip olmamızdan geçer. Tabii ki sosyal izolasyon ve ruh sağlığı da çok önemlidir. Çocuklarımızdaki Covid-19 istatistik bilgileri yeterli değildir. Çünkü hastalık çoğu zaman bulgu vermediği için testler de fazla yapılamıyor. Kawasaki hastalığı çocuklarda tehdit oluşturabilir. Ancak asıl tehdit tanı ve tedavide geç kalmaktır. Bunun için biz hekimler ve aileler yukarıdaki bulguları taşıyan çocuklarda hemen bu hastalığı akla getirip, tedavisine başlamalıyız. Bu yeni belirlenen hastalık henüz ülkemizde yok fakat her zaman dikkatli davranmalıyız. Bu yeni hastalığın salgına dönüşme ihtimali biraz zor."

"SALGINLAR TARİH BOYU VARDI"

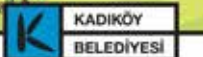
Uzman Doktor Hüseyin Tapık salgınların tarih boyu her zaman olduğunu belirterek, "Bu salgınlardan korunmanın en kolay yolu temiz çevre, düzenli uyku, ruh sağlığı ve sağlıklı beslenmedir. Korona virüsü acaba bize neyi anlatmak istiyor? Öncelikle bunu anlamak çok önemli. Doğumdan önce küçük anne rahmine sığın, ölüncü de iki metrelik toprağa sığabilen, ancak Covid-19'dan önce dünyaya bile sığmayan, çevreyi bu kadar hor kullanan insanlığın bunu anlaması gerekir." dedi.

25-31 MAYIS 2020 ULUSLARARASI LÖSEMİLİ ÇOCUKLAR HAFTASI

Lösemi Tedavisi Olan Bir Hastalıktır. Yaşasın Umut! Yaşasın Çocuklar!

Av. Şerdil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | kadikoybelediye

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI

Genel Yönetmen: Prof. Dr. Paşa Göktaş
Laboratuvarlarımız, yaygın şubeleri ve görevleriyle, İstanbul'un çoğu merkez bölgelerinde **EVDEN KAN ALMA** hizmeti yürütmektedir. Evden kan alma hizmetimiz için laboratuvarlarımızla, telefon ya da www.gelisimlab.com.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr
[facebook.com/gelisimtip](https://www.facebook.com/gelisimtip) [instagram.com/gelisimtip](https://www.instagram.com/gelisimtip)

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Bağdat Cad. No:67 Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad. No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst. yanı) Tel: (0212) 529 89 79

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı

Dinlenme-Huzurevi-Özel Bakım Bölümü Tesisleri

- ✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
- ✓ Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
- ✓ Ayrıca tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
- ✓ Yaşlılarınıza güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanındayız.

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - GSM: (0533) 657 73 78
Fax: (0216) 494 33 57 - E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oraler Kampüsü
Edebali Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL

www.kasev.org.tr

SALGIN DEVAM EDİYOR

futbol ligi başlıyor

Türkiye'de futbol liginin başlama kararı üzerine tartışmalar devam ediyor. Birçok kulüpte testi pozitif çıkan personele rastlanırken, TFF ligleri başlatmakta kararlı. Ajansspor Haber Müdürü Kenan Başaran, tartışmaları değerlendirdi ve futbolcularla yaptıkları anketi paylaştı

● Frat FISTIK

Türkiye'de basketbol ve voleybol ligleri sonlandırılarak Türkiye Futbol Federasyonu (TFF)'nin kararıyla Süper Lig'in başlaması tartışılıyor. TFF Başkanı Nihat Özdemir, liglerin 12 Haziran'da başlatılmasına ilişkin detayları paylaşırken "Takımlarda virüs çıksa dahi, pozitif çıkanları ayırarak yolumuza devam edeceğiz" dedi ve bu cümle tartışmaları alevlendirdi.

Liglerin başlama tarihi olarak 12 Haziran 2020 belirlenmiş durumda ancak Özdemir'in belirttiğine göre ligler, temmuz ayının ortalarında başlatılabilir.

Bu açıklamalar yapılırken kulüplerde ise korona virüsü testi pozitif çıkan futbolcular ve personel bulunuyor. Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Erzurumspor, Kasımpaşa, Giresunspor gibi kulüplerde futbolcu veya personelin korona virüsüne yakalandığı açıklanırken Beşiktaş Başkanı Ahmet Nur Çebi'nin de test sonucunun pozitif çıktığı paylaşılmıştı. Beşiktaş kulübünde yapılan testler sonucunda sekiz kişinin korona virüsüne yakalandığı tespit edildi.

Fenerbahçe'de tüm futbolcu ve personele test yaptırılarak test sonuçlarına göre haftalık antrenman programının belirleneceği duyuruldu. Galatasaray'da ise yapılan testler sonucunda bir personelin virüse yakalandığı açıklanmış, 55 günlük aranın ardından başlayan antrenmanlara altı gün ara verilmişti.

Türkiye'de basketbol ve voleybol ligleri ise futbolun aksine salgın nedeniyle sonlandırıldı. Basketbol ve voleybol federasyonları, hiçbir ligde şampiyon ilan edilmeyeceğini açıkladı.

KARAR NEDEN TFF'YE BIRAKILDI?

Futbolda liglerin başlama kararını ve TFF Başkanı Nihat Özdemir'in açıklamalarını Ajansspor Haber Müdürü Kenan Başaran ile konuştuk. Başaran, "TFF'nin ligi öncelikle oynatarak sonlandırma çabasını anlıyorum" derken tartışmalı gördüğü konuyu şöyle açıkladı: "Benim açımdan tartışmalı olan konu, oynatma kararının şeklen neden TFF'ye havale edildiği. TFF yönetim kurulu üyelerinin seçimine kadar karşın siyasi irade, tüm toplumu ilgilendiren liglerin başlama kararında neden açık bir tavır almıyor. Sözü ettiğimiz Avrupa ülkelerinde 'oynanabilir' kararını siyaset verdi. Almanya'da Angela Merkel'in izin vermesinden sonra lig başladı. Hollanda'da hükümet 1 Eylül'e kadar sporu yasakladı. Türkiye'de elini futboldan hiç çekmeyen siyaset, tam da bugün karşması gerekirken, karışıyor görünüyor. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, sorumluluğun TFF'de olduğunu ısrarla söylüyor. TFF Başkanı Nihat Özdemir de kendilerinin özerkliğinden dolayı Bakan Koca'nın böyle bir tavır aldığı söylüyor. Özerklik şimdi mi akıllara geldi? Mart ayında TFF Başkanı 'Galatasaray-Beşiktaş derbisi dahil, tüm maç-

lar seyircili oynanacak' dedi. Üç saat sonra hükümet aksi karar açıkladı ve maçlar seyircisiz oynandı. TFF o zaman özerk değil miydi?"

Başaran, TFF'nin ısrarını ve Özdemir'in "Pozitif çıkanları ayırarak yolumuza devam edeceğiz" sözlerini şöyle değerlendirdi: "İsrarın üç temel nedeni var. Birincisi yayıncı kuruluşun lig oynanmadığı için ödemeleri dondurması. İkincisi bahis pazarı lobisi. Üçüncüsü ise Süper Lig'de ilk iki sıradaki takımların averajla sıralanması, üçüncü ve dördüncü takımın da iddiasının güçlü olması. TFF, mevcut haliyle tescil etmeyi göze alamıyor. Trabzonspor, Başakşehir ve Galatasaray'ın lobileri çok güçlü. Üçünü birden memnun edecek bir formül henüz bulunmuş değil."

Konunun toplumsal sağlığını ilgilendiren bir konu olduğunu vurgulayan Başaran, bu süreçte futbolcuların örgütsüzlüğünün ne kadar can yakıcı bir sorun olduğunu söyledi: "Şu an Roma dönemi gladyatörleri gibiler, ölümlüne dövüştürülüyorlar."

FUTBOLCULARIN ÇOĞU İSTEMİYOR

Ajansspor tarafından 50 futbolcuyla liglerin başlayıp başlamamasına dair fikirleri soruldu. Başaran, bu çalışma sonucunda oyuncuların yüzde 64'ünün liglerin başlamasını istemediğini belirtiyor söylüyor ve ekliyor: "Oyuncular bireysel olarak ara ara olumsuz tepki gösteriyor ama bunun pek bir anlamı yok. Profesyonel Futbolcular Derneği süreci seyirci gibi izliyor. Bir anket dahi yapılmadı. Çünkü, siyasetten çekiniyorlar, piyasada iş yapamamaktan korkuyorlar. Yoksa tek dertleri futbolcu hakları olsa, önce kendi çıkarlarını korurlar."

İddiası olmayan kulüplerin oynamak iste-

mediğini belirten Başaran, "Yani herkes kendi penceresinden bakıyor. Kimse bu anlamda dürüst değil. Diğer yandan alt ligler TFF'nin Futbol Dönüş Protokolü'ne uymaları mümkün olmadığı için oynamak istemiyor. Daha da önemli konu, TFF, bu protokolü bir talimata dönüştürecek mi? Çünkü bu haliyle bir tavsiye, mecburiyet değil. Bakın örnek gösterilen Almanya, bu protokolü mecbur kıldı, yani bir talimata dönüştürdü." diyor.

NE YAPILMALI?

Avrupa'da Almanya'da ligler oynanmaya başlandı. İtalya, İngiltere ve İspanya gibi ülkelerde de ligleri başlatmayı planlıyor. Başaran, son olarak yapılması gerekenleri şöyle sıralıyor: "En başından itibaren TFF'nin ayrıca bir bilim kurulu oluşturması gerekiyor. İkincisi, esas kararı hükümete bırakmalıydı. Hâlâ daha bu yapılabilir. Futbol Dönüş Öneri Protokolü, derhal bir talimata dönüştürülmeli ve kulüpler sıkı şekilde denetlenmeli. Vaka ortaya çıkarsa ve istenmeyen sonuçlar olursa bunun hukuken sorumluları da baştan ilan edilmeli. Nisanda tüm kulüpler Antalya'da karantinaya alınarak mayısta lig başlatılabilir. Bu tren kaçtı. Ama en azından İstanbul-Sakarya-Bursa üçgeni düşünülebilir. Takımları uçağa bindirmeden deplasmanlara taşımak çok daha güvenli. Bizim kulüplerin maddi olanakları, Almanlara göre kötü. Dolayısıyla uygulanabilir en özel seyahatlerle lig oynatılmalı. Vakalar ortaya çıktığında tüm takımın karantinaya alınıp alınmayacağı Sağlık Bakanlığı'nın kararı doğrultusunda belirlenmeli. Son olarak da tüm senaryolar kulüplerin onayı alındıktan sonra kamuoyuna deklare edilmeli."

● Görkem DURUSOY/ Simge KANSU

Korona virüsü vakalarının ülkemizde de görülmesiyle beraber kısa bir süre önce Süper Lig, TFF 1-2. Lig ve tüm alt liglere ara verildi. Geçtiğimiz günlerde Sağlık Bakanı Dr. Fahrettin Koca ve Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir bir araya geldi. Görüşme sonucunda Dr. Fahrettin Koca, liglerin devamı konusunu federasyona bıraktıklarını söyledi. Bunun üzerine Türkiye Futbol Federasyonu, müsabakaların başlatılması düşünülen tarihi 12 Haziran olarak belirledi.

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından alınan karar, bazı futbolseverler tarafından olumlu karşılanmadı. Fenerbahçe Spor Kulübü taraftar grupları geçtiğimiz günlerde, "Kaldırım Tribünü Geliyor" etiketiyle ortak bir bildiri yayınladı. Taraftar grupları bildiride öncelikle önemli olanın insan sağlığı olduğunu vurgulayarak, "Liglerin devamı ile ilgili olarak TFF tarafından alınan ve bazı kendini bilmez kesimlerce desteklenen bu hastalıklı karara, Sayın Sağlık Bakanımız ve Bilim Kurulunun Değerli Üyeleri tarafından onay verilmeyeceğini umut ediyoruz." denildi. Taraftarlar, ligler iptal edilmezse maçlara alınmasalar bile kaldırılma takımlarına destek vereceklerini açıkladı.

Genç Fenerbahçeliler taraftar grubu lideri Cem Gölbaşı ve 1907 Üniteli Fenerbahçeliler Birliği Üyesi Melih Köse ile bildirinin detaylarını konuştuk.

"TFF GEÇ KALDI"

Genç Fenerbahçeliler taraftar grubu lideri Cem Gölbaşı, ülke olarak korona virüsüyle mücadele kapsamında iyi önlemler alındığını fakat Türkiye Futbol Federasyonu'nun bazı kararları alma noktasında geç kaldığını belirtti. Gölbaşı şöyle devam etti: "Doğru bir karardı fakat zamanlama olarak yanlışti. Şimdi ise liglerin devam edeceğini duyuyorlar. Fakat şu an

Fenerbahçe taraftarı tepkili

Liglerin 12 Haziran'da başlatılmasına Fenerbahçe taraftarı da bir bildiriyle tepki gösterdi

ülkemiz dâhil olmak üzere tüm dünyada salgın tehlikesi devam ediyor, her gün yeni vakalar çıkıyor. Samandıra Tesisleri'nde ilk idman açılışında Beşiktaş ve Erzurumspor'da korona virüsü vakalarına rastlandı. Bu durum karşısında liglerin yeniden başlatılması tam bir fiyaskodur. Zaten bu hatalar devam ettiği sürece vaka sayısı artar ve iş iştenden geçtikten sonra ligleri durdurmanın hiçbir mantığı yoktur. Bu duruma tepki göstermek amacıyla sadece Genç Fenerbahçeliler olarak değil, tüm Fenerbahçe taraftarları olarak bir bildiri yayınladık. Örneğin basketbol ve voleybol ligleri iptal edilebilir. Fakat söz konusu futbol olunca bir direniş söz konusu diyebiliriz."

Ligler devam etse bile çıkan vakalar sonrası liglerin tekrar iptal edileceğini belirten Cem Gölbaşı, "İş iştenden geçmeden her şey durdurulmalıdır. Hiç kimseye zarar gelmemesini temenni ediyoruz." dedi.

"SEYİRCİSİZ MAÇLARIN ANLAMI YOK"

Liglerin ertelenmemesi halinde oynanacak maçların takım açısından motivasyon düşüklüğüne yol açacağını söyleyen Cem Gölbaşı, "Seyircisiz bu maçların hiçbir anlamı yoktur. Rekabette takım motive eden ve takım üzerindeki etkisi olan etkin durum taraftardır. Biz bunları çok yaşadık. En son İnönü deplasmanına gittiğimizde 3-1 mağlupken sesimiz kısılana kadar bağırılmaz takımın gol atmasına etki etti. Hatta yöneticilerimiz de o zaman, bu taraftarın galiyettir dedi. Bizim kardeşlerimizin sağlığı her şeyden önemlidir ancak işler kaldırım tribünü noktasına gelirse önlemlerimizi ona göre alacağız. Ama önemli olan işin bu boyuta gelmemesi ve doğru kararlar verilmesidir." dedi

"SKANDAL BİR KARAR"

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 1907 ÜNİFEB'den Melih Köse, grubun aktif üyelerinden biri. Köse, "Tüm dünyayı etkisi altına alan korona virüsü, toplumun her alanını etkilediği gibi sporu ve Fenerbahçe'yi hayat felsefesi haline getirmiş bizleri de etkiledi. Ancak son günlerde skandal bir kararla karşı-

karşıyoruz; liglerin devam kararı. İnsan sağlığını ciddi anlamda tehlikeye atan bu virüs henüz tam anlamıyla hayatımızdan çıkmamış-

ken böyle bir karar alınması, bizlerin bir kez daha Türkiye Futbol Federasyonu'nun objektifliğini sorgulamamıza neden oldu" dedi ve geçtiğimiz günlerde Fenerbahçe taraftar gruplarının bu konu hakkında yayınladıkları ortak bildiriye değindi. Köse, "Omuz omuza baraj kurulmasına göz yuman federasyonun kaldırılma omuz omuza tribün coşkusunu yaşayacak bu insanlara tavır gerçekten merak konusu. Spor camiasındaki bütün kulüplerin tutarlı bir şekilde insan sağlığını düşünecek adımlar atması gerekiyor. Umarım sürecin geri kalanını en az zararla kapatırız" ifadelerini kullandı.

DIŞARIYA
ÇIKTIĞIMIZDA

BİRBİRİMİZİ
KORUMAK
GÖREVİMİZ

SOSYAL
MESAFEMİZİ

2 metre

KORUYALIM!

Pandemi sürecinde etik değerler

● Gökçe UYGUN

Salgının ilk günlerinde sokağa çıktığı için alay edilen yaşlılara bu şekilde davranmak etik miydi? Maske dağıtımına adilane yapılabildi mi? Gerçekleri gerçekten öğrenebiliyor muyuz?

İçinden geçtiğimiz pandemi günlerinde pek çok şey tartışılıyor. Bu tartışmalarda etiğin yeri ne peki? Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi (HÜTF) Tıp Tarihi ve Etiği Anabilim Dalı Başkanı, HÜ Biyoetik Merkezi (HÜBAM) Müdürü Prof. Dr. Nüket Örnek Büken de bu soruları soran akademisyenlerden biri.

29 Mart'ta Birikim Dergisi'nde "Salgın ve Etik" başlıklı bir makalesi yayımlanan Büken ile, 25 Mayıs Etik Günü vesilesiyle konuştuk.

• **Konu çok geniş ama sadece pandemi ve etik ilişkisine yoğunlaşacağım. Bu ikili arasında nasıl bir bağlantı var?**

İnsanoğlu tarihsel süreçte bilim ve teknoloji ile kazandığı başarılarının azametiyle, çok açık olan bir şeyi gözden kaçırdı; kitlik, salgın ve savaşlar ortadan kalkmadı, boyut değiştirerek hep var olmaya hep devam etti. Tıp tarihinde salgınlar ve salgın sonrası toplumsal dönüşüm ve değişimler önemlidir, hem tıp tarihinin hem de biyoetiğin çalışma alanlarıdır.

• **"Tıbbi araç ve olanakların tüm toplum kesimine adil ve dürüstçe dağıtılması, adalet ilkesi gereklerine uygun biçimde davranmakla gerçekleştirilebilir." diyorsunuz. Sürecin başından beri yaşanan 'maske dağıtımını bilmece'ni bu bağlamda nasıl yorumlarsınız?**

Sağlık hizmetlerinin sunumunda en yaşamsal başlıklardan biri olan kişisel koruyucu donanım (KKD) öncelikle sağlık çalışanlarına yeterli, düzenli, uygun ve sürekli bir biçimde sağlanmalı. Koruyucu malzemelerin azlığı/eksikliği kabul edilemez bir durumdur. Maske dağıtım konusundaki süreç yönetimi belki de bu pandemi süreci yönetiminin en başarısız kısmı olmuştur kanımca.

YAPILAN MUAMELE ETİK MİYDİ?

• **'Oturdıkları banklar atlarından alınan, sokağa çıktığı için aşağılanan, güllenen, kızılan yaşlılar' oldu. Bu durumu etik açıdan nasıl yorumlarsınız?**

Yaşlı bireylere yönelik vahşi bir ayrımcılık içeren, çok çirkin ifadelerle saldıran bir yığın "geç" gördük bu süreçte, komik olduğu zannedilerek paylaşılan videolar, yaşlıların evden çıkmaması için alınan önlemler, yaşlıları kovalayan insanlar, sokaktaki yaşlılara laf atan-dürten başka insanlar vs... Biraz akli ve vicdani olan herkesin, utanç hissetmeden izleyemeyeceği ve okumaya katlanamayacağı durumlar yaşandı ne yazık ki. 'Yaşlılık' eğer yeterince sağlıklı ve şanslıysak hepimizin yaşayacağı bir dönem. Gençlerin dert edindiği dünya dertlerinin gerçek değerinin çok iyi tartışıldığı bir dönem. İşte bu kıymetli dönemi, şimdi, salgın tehdidinin olduğu bu olağanüstü zamanlarda ne kadar kolay gözden çıkarıverdiğimizizi gördük aslında ki bu üzücü.

• **"KAMU SAĞLIĞI İHTİYAÇ" Sürecin başından bugüne baktığınızda etik açıdan doğru-yanlış yapıları özetlemeniz mümkün mü?**

Salgın, neo-liberal politikaların ve sağlık sisteminin çöktüğünü, kamucu sağlık politikalarının bir lüks değil, temel insan hakkı olduğunu bir kez daha gösterdi. Salgında ölim olaylarının yaşlı ve kronik hastalığı olan bireylerde daha çok görüldüğünü yarattığı "güçlü olan yaşasın" olarak tanımlanabilecek verimliliğe dayanan yaklaşımların savunulması ve

yaşanan kriz ortamını fırsata çevirmek isteyen, stokçuluk, karaborsacılık, işten çıkarma, evde çalışma ile iş yükünü artırma, ücretleri düşürme, etnik ayrımcılık, yabancı düşmanlığı vb. hiçbir girişim kabul edilemez.

Salgınlar sağlık çalışanlarında kaygı ve korku yaratıyor. Sürecin uzaması, riskin artması, meslektaşlarının hastalanması; kaygı ve korkuların artmasına, yorgunluğa ve tükenmişliğe neden olabiliyor. Böylesi kaotik dönemlerde sağlık otoritelerince sürecin iyi yönetilmesi, görev tanımlarının açık bir biçimde belirlenmesi, sağlık hizmetinin sürdürülmesiyle ilgili algoritmaların oluşturulması; KKD'ye erişim konusunda yetersizlik yaşanmaması, çalışma koşullarının uygunluğunun sağlanması, sağlık çalışanlarının zorlu görevlerini dayanışma içinde gerçekleştirmelerini olanaklı kılacaktır.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etiği Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nüket Örnek Büken: "Maske dağıtımını, süreç yönetiminin en başarısız kısmı oldu"

SAĞLIK MI EKONOMİ Mİ?

• **İçinde bulunduğumuz 'yeni normalleşme' sürecinde etik konular nasıl ele alınmalı, nelere dikkat edilmeli?**

Yeni normalleşme süreci ile birlikte, "sağlık mı, ekonomi mi" sorusunun sorulduğu ve yanıtı olarak devletlerin uygulamaya kararları aldıkları bir döneme girildi. Pandemiyle bu durum kaçınılmaz olup, devlet ve toplum için yaşamsal öneme sahip faaliyetlerin ve toplum yaşamındaki olağan akışın etkilenmesine bağlı olarak bu durumun, çeşitli zorluklara ve ekonomik kayıplara neden olduğu aşikar. Ulaştırma, ticaret, güvenlik ve kamu hizmetleri gibi alt yapı hizmetlerinin ulusal ve toplum düzeyinde aksadığı bu sürecin bu haliyle sürdürülebilir olması kuşkusuz güçtür. Aşı ve etkin ilacın bulunması sonrasında bunların dağıtımını ile ilgili önceliklerin belirlenmesi konusunda yeni tartışmalar başlayacaktır. Buna göre, kaynaklar her zaman kısıtlı olduğundan ve her zaman acil olarak karşılanabilecek olandan daha çok korunma ve tedavi talebi olacağından, triaj, sağlık hizmetlerinin dağıtılmasında genel bir ilke olarak kullanılmalıya devam edecektir. Triyaj ilkelerinin tanımlanması ve gerekelendirilmesi, protokollerin oluşturulması için ilgili tarafların katılımıyla ulusal triyaj kurulu oluşturulmalı. Bu kurul tarafından belirlenen triyaj ilke ve protokollerinin değiştirilmesine göre güncellenmeli. Hekimler ulusal triaj etik kurulu tarafından belirlenen ilke ve protokollerini uygulamalı. TTB nin önerisi de bu şekildedir.

Göçmenler için imza kampanyası

● Evrim ARSLAN

Korona virüsü sebebiyle birçok şey yaşadık. Uçuşlar iptal edildi, ülkelerin sınırları başka ülkelere kapatıldı. Diğer ülkedeki vatandaşlar kendi ülkelerine dönebilmek için son uçuşu yakalamaya çalıştılar. Ama bu süreçte evlerine dönemeyen bir kesim var: Göçmenler. Korona virüsü, işsizliği, maddi yetersizliği ve bir yandan da yersiz-yurtsuz kalma halini beraberinde getirdi. Hepimiz Göçmeniz- Irkçılığa Hayır Platformu ise bu süreçte "Korona virüsü salgınında birliktiyiz, birlikte yaşamaya devam edelim" diyerek bir imza kampanyası başlattı. Bu imza kampanyasında platform, göçmenlere mülteci statüsünün verilmesi çağrısında bulunuyor.

Göçmenlerin ne tür zorluklar yaşadıklarını ve mülteci statüsünün göçmenler için ne anlama geldiğini Hepimiz Göçmeniz Platformu'ndan Faruk Sevim ile konuştuk.

Sokağa çıkma yasakları, işsizlik, işyerlerinin kapatılması gibi problemlerin en çok göçmenleri etkilediğini söyleyen Sevim, göçmenlerin büyük bir kısmının hizmet sektöründe ve kayıtsız olarak çalıştığını ifade ediyor. Kayıtlı veya kayıtsız çalışan 2 milyon göçmenin yüzde 80'inin işsiz olduğunu belirten Sevim "Kayıtsız çalışanlar, işçilere verilen işsizlik sigortası, kısa çalışma yardımı ve benzeri hiçbir yardımdan yararlanamıyor. Salgın döneminde çok sayıda küçük işletme sahibi göçmen de işsiz kaldı. Durumları daha da kötü çünkü hem ev hem dükkân kirasını ödeyemiyorlar. Ayrıca ödenmesi gereken vergileri, stopajları var."

Sevim'in aktardığına göre ise en büyük problem kira, elektrik ve su faturalarının ödenememesi. Sevim, göçmenlere destek veren kurumların sadece

Göçmenler korona virüsünün etkisiyle işsizlik, maddi yetersizlik gibi zorlukların yanı sıra "yersiz-yurtsuz" olmakla da mücadele ediyor. Hepimiz Göçmeniz Platformu, göçmenlere mültecilik statüsü verilmesi için imza kampanyası başlattı

gıda, giyim, temizlik malzemesi gibi aynı yardımlarda bulunabildiğini nakit desteği veremediklerini aktarıyor.

"ACILARINI HATIRLAMAYA BAŞLADILAR"

Suriyeli göçmenlerin savaşın yıkımını tekrar hatırladıklarını söyleyen Faruk Sevim şöyle anlatıyor: "Hayat yavaşlayıp herkes evlere çekilince, acılarını hatırlamaya başladılar. Erteleedikleri birçok acıyı yaşar hale geldiler. İnsanlar kendilerini dinledikçe psikolojileri bozuluyor. Suriyeliler zaten psikolojik olarak çok acılı bir toplumdur. Evde oturmaya başlayınca kabusları çok arttı. Göçmenlere salgın döneminde verilen tek hak, korona virüsü yakalananlara, kayıt durumuna bakılmaksızın ücretsiz tedavi verilmesi. Ama pek çok kayıtsız göçmen, hasta olsalar bile hastanelere gitmekten çekiniyor. Çünkü tedavi sonrası sınırdışı edilmekten veya bulunduğu ilden gönderilmekten korkuyorlar."

28 Şubat'ta sınırların göçmenlerin geçişine açılmasının ardından binlerce göçmen Edirne'ye doğru yola çıktılar. Sevim, göçmenlerin bir ay boyunca güvenlik, barınma, sağlıklı beslenme, temizlik ve hijyen gibi ihtiyaçların karşılanmasının mümkün olmadığı bir ortamda beklemediklerini söylüyor ve şöyle devam ediyor: "Koşullar nedeniyle vücut direnci düşmüş insanlar, çok sınırlı sağlık hizmetinin olduğu bir ortamda, salgın için kırılma grubu oluşturdular. Göçmenlerin büyük

çoğunluğu sınırdan geçişin mümkün olmadığını görünce, kendi imkânları ile kayıtlı oldukları illere geri döndüler. Ama bir kısmı son bir umutla beklemeye devam etti."

ÇÖZÜM: MÜLTECİLİK HAKKI

Sevim, göçmenlere yıllardır bir statü verilmediğini, temel haklardan yoksun bir şekilde, zor koşullarda yaşadıklarını ifade ediyor. Salgınla beraber göçmenlerin yaşam koşullarının daha da kötüleştiğini belirten Sevim "Örneğin, Suriyeliler geçici koruma statüsünde. Bu statü normalde altı ay, bir yıl gibi süreleri kapsar. Bu süre sonunda o sorunu kalıcı olarak çöz-

mek gerekir. Suriyeliler için bu statü neredeyse dokuz yıl buldu. Dokuz yıllık geçici statü olmaz. İnsanlar burada doğuyorlar, ölüyorlar, hasta oluyorlar, evleniyorlar, kiracı oluyorlar. Bu insanlar buranın bir parçası ise, bunlara ilişkin politikalar üretmek gerekir." diyor.

Göçmenlerin mülteci olmadığı için devlet yardımı alamadıklarını aktaran Sevim, birçok göçmenin kayıtlı olduğu il dışında iş bulup çalıştığı için sağlık hizmetlerinden de yararlanmadığını ifade ediyor. Göçmen sorununun kalıcı olarak çözümü için mültecilik hakkı tanınması gerektiğini aktaran Sevim bu hakkı şöyle açıklıyor: "Bu hak ile ülkede yasal olarak ikamet eden yabancılara tanınan tüm haklara sahip oluyorsunuz. İş bulma, ev kiralama, seyahat etme, sağlık hizmeti alma vb. haklar. En önemlisi de, suç işlemedikçe sınır dışı edilme korkunuz olmuyor."

"AMACIMIZ HAKLARININ VERİLMESİ"

Faruk Sevim, özellikle sosyal medyada göçmenlere yönelik düşmanca, agresif davranışlar sergilendiğini söylüyor. Sevim "Politikacılara ve dini konulara yönelik saldırgan davranışlar konusunda savcılıklar hemen harekete geçerken, göçmenlere yönelik düşmanlık ve ırkçılık yapanlara, hukuk diliyle söylesek, 'halkı kin ve düşmanlığa teşvik edenlere' karşı çok az soruşturma yapılıyor. Bu konularda yasaların acilen işletilmesi gerekir." diyor.

"Göçmenler gittikleri yeni topluma katkıda bulunurlar, o topluma destek olurlar" diyen Faruk Sevim şöyle devam ediyor: "Türkiye'de göçmen öğrenciler pek çok üniversitede birinci oldular ama pek gündeme çıkarılmadılar. Göçmen doktorlar, salgında Türkiye'deki doktorlarla birlikte mücadele ediyorlar. İki göçmen doktor salgın nedeniyle öldü. Göçmenlerle dayanışma, göçmenlere devlet yardımı ve göçmenlere her türlü insani hakların verilmesi en önemli hedeflerimizdir."

İmza metnine ulaşmak için göçmeniz.org sitesine girip "İmza metni 3" kısmına tıklayabilirsiniz.

İLKER MUMCUOĞLU

BULMACA

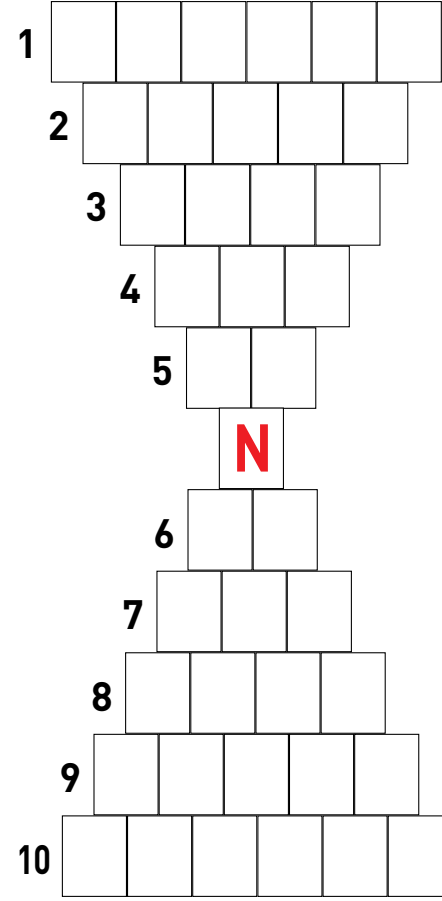
KELİME AVI BULMACA

B E N İ A V R A L K Ö R
K L U Y U L A R D A M E
R A D İ V E F L A N E T
N N S İ L Z İ B İ L R A
K D T I A N T D E A N İ
Z O N L N E A R O V R L
T A İ S S I L N D A B A
A K T Y E E L A P O N S
L K A E N S İ Z B İ R T
A K L T O G R A L İ N A

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizelerini oluşturacaktır.

LANDO LARVA
LANET LASTA
LANSE LATİF
LAPON LATİN
LARGO LAV

KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. N harfini ipucu olarak veriyoruz. N'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

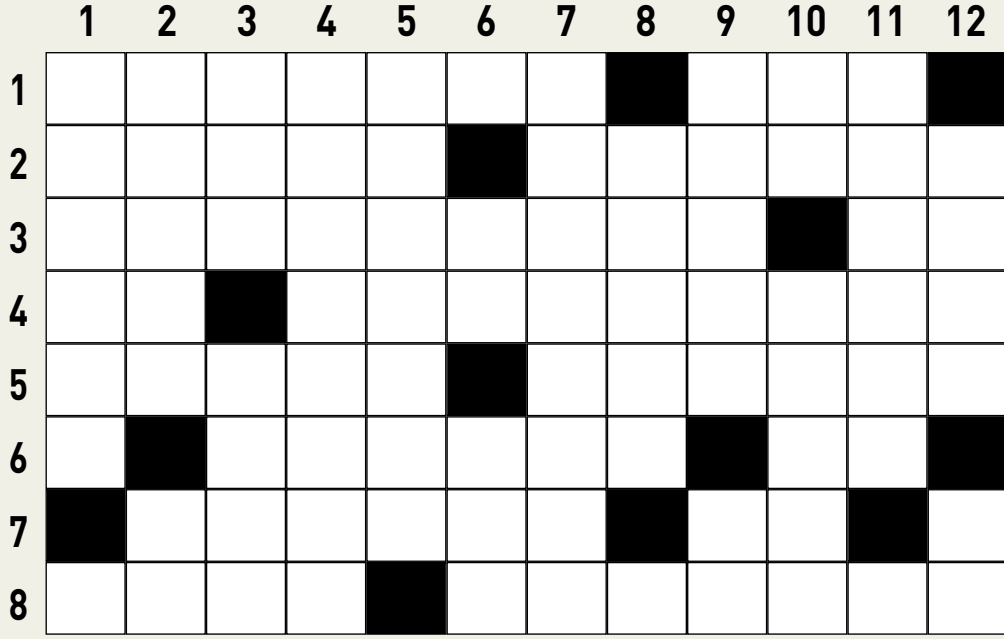
1. Bir ilimiz.
2. Allah.
3. Teşhis.
4. Seher vakti.
5. En kısa zaman.
6. Bir sayı
7. Bin kilogramlık ağırlık birimi.
8. Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.
9. Pilot, havacı bülteni.
10. Bir deliği kapamaya yarayan, herhangi bir maddeden yapılmış büyük tıkaç.

SUDOKU BULMACA

5			3			6		
	8	2						
		3	4			7		
6				3			1	
1				7	9		3	
4		7		5				
2	7	4			6	1		
					1			5
						2		9

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. Mavikantaron - Davar ağılı.
2. Tasvip - Akarsuyun çok hızlı aktığı yer.
3. Kirlenmek - Sodyumun simgesi.
4. İşaret - Osmanlı devlet tarihçisi.
5. Çekilmiş olan - Dalkavuk.
6. Yurdumuzdaki ünlü bir höyük - Bir nota.
7. Oje çıkartıcı sıvı - Bir nota.
8. Anahtar - Üç aylardan sonuncusu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Yahudi kadını.
2. Cılız, zayıf, güçsüz - Haris.
3. Tahta cilası - Para dolabı.
4. Eski bir İslam hanedanı.
5. Bakırtaşı.
6. İlave - Batı Sibiry'a'da yaşayan bir Türk topluluğu.
7. Kutsal Hint destanları.
8. Kıyı.
9. Perçem - Su.
10. Bir sayı - Seyahat çantası.
11. Gemi havalan-dırma bacası.
12. Jimnastikte bir at-lama aracı - Mağara.

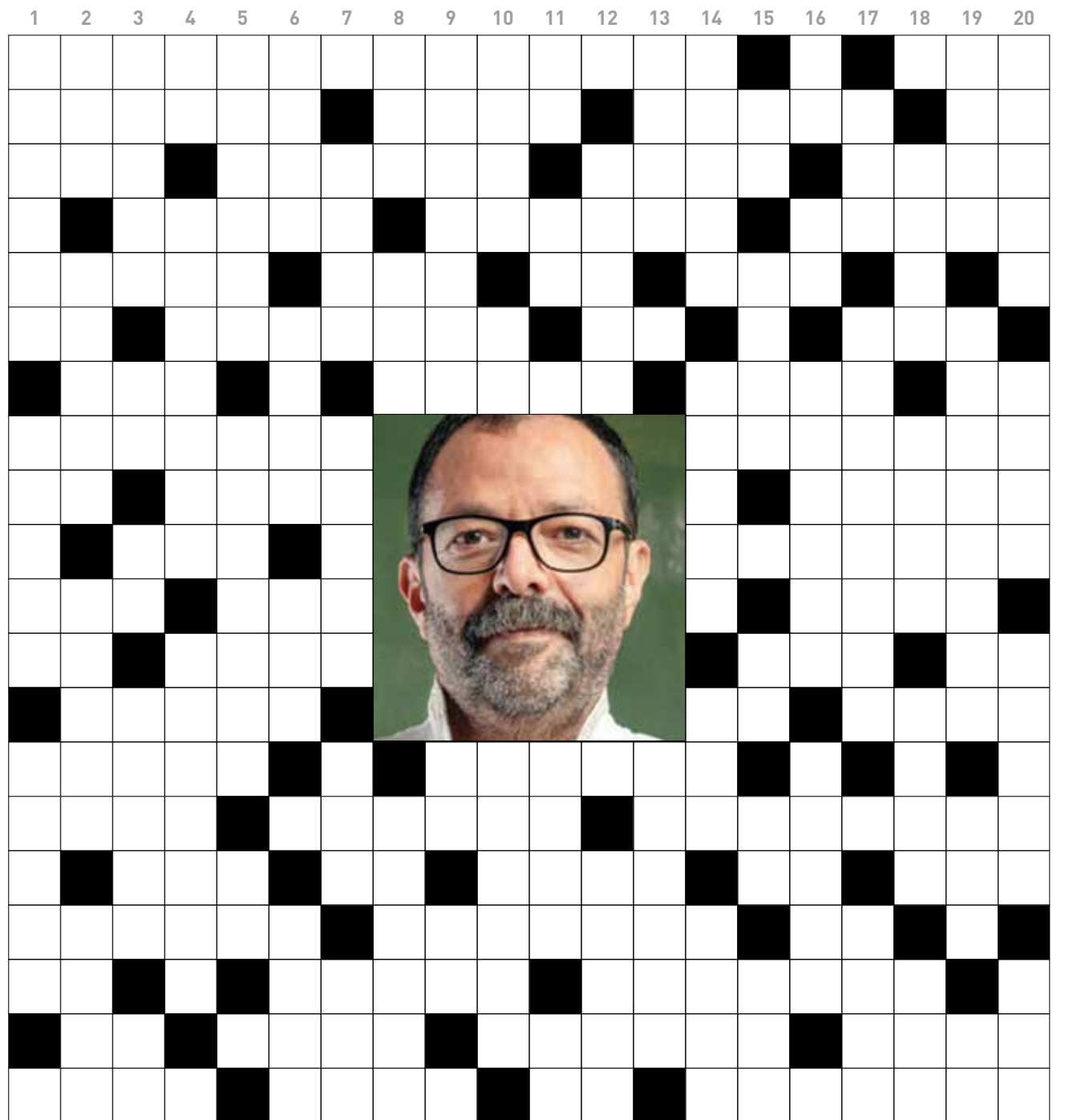
KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1. Chefs Table belgeseline konuk olan, 512 sayfalık İngilizce "The Turkish Cookbook" kitabı Mart 2020'de Phaidon Press tarafından tüm dünyada yayımlanan, Çiya'nın kurucusu olan şef (Resimdeki) - Ağıl. 2. "Halide Edip ..." (Kurtuluş Savaşı'na da katılan tanınmış kadın yazar) - Cava yerlilerinin silahlarına sürdükleri çok güçlü zehir - Güzel sanatların bir dalı - Çıplak resim. 3. İlişkin - Kauçuktan yapılmış şey - Yüzbaşı Tommiks'in sevgilisi - Şu anda, henüz. 4. Yelkenleri indirme - Tarihle ilgili - Japon pirinç tanrısı. 5. Sarma, kuşatma - Yemin etme - İlaç - Çizgi. 6. Bir nota - Termodinamiğin ikinci yasası - İlkel benlik - Bir ödeme aracı. 7. Bir çeşit yağsız taze peynir - "... Ümit" (Polisiye roman yazarı) - Namuslu - Bir kan grubu. 8. Ünlü bir kompleks - Hiç saklamadan, açık açık. 9. Mektup dipnotu (Kısa) - Bir tür deri - "Salih ..." (Kadıköylü şair). 10. Kol, kısım - Karakterize etme. 11. Yapma, yerine getirme - Avuç içi - Kuş yemi. 12. Kiloamperin simgesi - Eski Türklerde, çocukları koruduğuna inanılan tanrıça - Kabul etmeme - "... Corbusier" (Fransız mimar). 13. Değıştokuş - Bir şeyin esas tutulan yüzü - Akıcı, sıvı. 14. Gemi pervanesi - Soyluluk. 15. Eğilimi olan - Tahsisat - Doğubayazıt ile Çaldıran arasında bulunan volkanik dağ. 16. Hile, entrika - Bir yüzey ölçüsü - Masonların toplantı yeri - Lahza - Bir papağan türü. 17. "... Rodriguez" (Fado'nun Kraliçesi olarak tanınan Portekizli şarkıcı) - Yumurta ağızlıkları seramik bir flüt çeşidi - Ali Özgentürk'ün bir filmi. 18. Bir Japon tiyatrosu - Vergiler - Ad belirtilerek yapılan. 19. Bir nota - Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret - Üstten sağa eğik olan basım harfi - Faiz. 20. Bir Japon içkisi - "Rüzgar ..." (Teoman'ın şarkısı) - Notada durak işareti - İstanbul'un en güzide ilçesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1. Eğitim ve öğretimi sistemi - Işık ve görme olaylarını inceleyen fizik kolu - Okyanus. 2. Ut çalan kimse - Saf, arı - Ordu'nun bir ilçesi - Kadıköy'ün en turistik semti. 3. Malarya hastalığı - Ateş - Rusça evet - Bir şeker türü - Yay silahı. 4. Tuzağa düşürülen şey - Gümüşbalığı - Hawaii çalgısı. 5. Balıkların geçtiği yerlere sabit ağ, çapa, yüzdürücü gibi maddelerle yapılan tuzak ve kapanlara verilen ad - Gemi bağlama halatı - Bir bağlaç. 6. Tütün kurutma sergisi - Tiyatro topluluğu - Matem - Cem Yılmaz'ın bir filmi. 7. Başka, öteki - Padişah, devlet başkanı konutu - Ev bölümü - Buruşukluk gideren araç. 8. Bir meyve - Vudu dini ruhları - Aşkla ilgili, şehevî. 9. King Crimson'ın ünlü şarkısı - Lahza - Kurçatovyumun simgesi. 10. Hadise - Alamet - "...çeşme" (Fener yolu, Fenerbahçe ve Göztepe mahallelerinin kesişiminde yer alan semt). 11. Duman kırı - Bir nota - Armoni kurallarına göre üst üste bindirilmiş sesler - Bir cetvel türü. 12. Susamlı gevrek - Edebi bir sanat. 13. Siirt'in bir ilçesi - Alkol. 14. Temiz ahlaklı, saf, lekesiz kimse - Çiklet - Öbür yan - Hatay'da bir ova. 15. Bir nota - Resimli duvar ilanı - Radonun simgesi - Olumsuzluk veren bir örnek - Yapma, etme. 16. Akiliah Azra Kohen'in bir romanı - Dalaşı olur - Pamuklu, geniş kollu kadın ceket, hırkası - "... Giz" (Bir Zamanlar Kadıköy adlı kitabı olan, Kadıköylü tarihçi, araştırmacı ve tiyatro yazarı). 17. Yasaklama - Kakaodan yapılan, kimi zaman içine şeker, süt, fındık, fıstık katılan yiyecek - Teşhis. 18. Metal parlaklığı verilen deri ya da kağıt - Meydan - Bir renk - Arnavutluk para birimi. 19. Her birine on - Bir tür şekerleme - Güç, iktidar - Milattan önce (Kısa). 20. "... Nurettin Selçuk" (Kalamış Atatürk Parkı'nın yanından akarak Fenerbahçe'ye çıkan cadde) - Yunancada ikinci harf - Süpürgeotu - Demiryolu.

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Bülent Ortaçgil - Agora. 2. Arif Damar - OAS - Ekotip. 3. Yeme - Pu - Astral - Rb - Na. 4. Emel Korum - Analog. 5. Ze - Ein - Lara - Ali - Ey. 6. Okr - Ev - Ege Cansen. 7. Dal - İncir - Ana - Es - Ast. 8. Atel - Flit - Er. 9. Erat - Li - Na. 10. Te - Akut - Aks - Tıp. 11. Ara - Apoşi. 12. Süis - MR - Haranı. 13. Do - Ace - Yalaka. 14. Alkil - Kob - Pera - Yal. 15. Eriş - Durum - Ru - Cu. 16. Km - Nar - Bey - Sarraf. 17. Me - Ati - Odlipus - Arama. 18. İman - Kep - Anali - Ran. 19. Garoz - Kalfa - Ata - Kup. 20. Netameli - Tay - Tarkan. YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Bayezid - Eti - Dam - Mig. 2. Üreme - Aare - Sol - Keman. 3. Lime - Olta - Sü - Kem - Are. 4. Efelek - Eta - Sair - Anot. 5. Nd - Kiril - Ka - Clint - ZA. 6. Tapon - Gurme - Laik. 7. Omur - Ece - Tar - Eke. 8. Ra - Ulvi - Od - Opal. 9. Trata - Bubi - Li. 10. Süre - Redif. 11. Çotra - Pu Yi - At. 12. Gark - En - Em - Pa. 13. İsa - Aga - Sunay. 14. Lale - Flash - Arasat. 15. Nicelik - Ay - Ur - Lat. 16. Akra - Asi - Saray - RAL. 17. Goben - TN - Palamar - Kr. 18. Ot - Oysa - Atonal - Faruk. 19. Ring - Ese - Işık - Mapa. 20. Apa - Entropi - Asuman.

ÇÖZÜMLER

BAYRAMDA

En mutlu kahvaltılar

Hazırlayan: Özge ÖZVEREN MUSLU

Bir Ramazan ayını daha geride bırakıyoruz ve bayram günlerine doğru yol alıyoruz. Ancak bu bayram her bayramdan farklı olarak evlerimizde olacak, sevdiğimizle uzaktan bayramlaşacağız. Biz de sizlere bayramda ailecek yapacağınız "en mutlu" kahvaltılar için önerilerde bulunacağız... Herkese iyi bayramlar!

YAĞ ÇEKMEYEN MAYASIZ PİŞİ

Malzemeler:

- Yarım su bardağı süt
- Yarım su bardağı yoğurt
- 1 tane yumurta
- 1 paket kabartma tozu
- 1,5 çay kaşığı tuz
- 2,5-3 su bardağı kadar un

Kızartmak için: sıvıyağ

Yapılışı:

Derin bir kabin içinde tüm malzemeleri koyup karıştırılmalı, ölçülü olarak un ekleyip ele yapışmayacak kulak memesi kıvamında bir hamur elde edelim. Üzerini örtüp 15 dakika kadar dinlendiriyoruz. Tezgaha un serpip hamuru tabak inceliğinde merdaneyle açıyoruz ve küçük kareler şeklinde kesiyoruz. Tavada kızdırdığımız yağda iki tarafı eşit pişecek şekilde hamurları kızartıyoruz.

KAHVALTILIK PİZZA OMLET

Malzemeler:

- 2 adet yumurta (kişi sayısına göre artırabilirsiniz)
- 2 yemek kaşığı sıvı yağ
- 2 yemek kaşığı mısır
- 1 tatlı kaşığı ketçap
- 1 adet biber
- 1 kase küp doğranmış sucuk, salam dilimleri
- 1 kase kaşar rendesi
- 1 çay kaşığından az tuz

Yapılışı:

Bir kapta yumurta, kaşar rendesi iyice çırpıyoruz içine salam sucuk minik minik doğruyoruz, biber, ketçap, tuz ve mısır koyup iyice karıştırıyoruz. Tavaya sıvı yağ koyup karışımı döküp eşit şekilde arkalı önü orta ateşte pişiriyoruz (söz damak tadınıza göre istediğiniz malzemeyi ekleyebilirsiniz). Afiyet olsun.

KAŞAR PEYNİRLİ SİMİT POĞAÇA

Malzemeler (15 adet çıkıyor):

- 1 su bardağı ılık süt (200 ml)
- 1,5 yemek kaşığı oda sıcaklığında tereyağ
- 1 paket toz maya
- Yarım çay bardağı sıvı yağ
- 1 yemek kaşığı toz şeker

- 1 tatlı kaşığı tuz
- 1 adet yumurta
- 4 su bardağı un

İç malzemesi: Kaşar peyniri

Üzeri için: 2 yemek kaşığı pekmez, yarım çay bardağı su, kavrulmuş susam

Yapılışı:

Karıştırma kabına oda sıcaklığında tereyağ, 1 su bardağı ılık süt, yumurta, sıvı yağ, şeker, tuz ve mayayı koyup iyice karıştırıyoruz. Ardından yavaş yavaş un ekleyerek yumuşak bir hamur yoğuruyoruz (ele yapışmayacak) üzerine kapatıp yarım saat mayalanmaya bırakıyoruz. Bir kapta pekmez ve suyu karıştırıyoruz, başka bir kaba kavrulmuş susamları koyuyoruz, bir kenarda kaşar peynirlerini dilimliyoruz. Mayalanan hamurumuzu bir kez daha yoğuruyoruz ki maya kokusu çıksın ve 15 parçaya bölüyoruz. Her parçayı parmak uçlarımızı bastırarak açıyoruz ve içine bir parça kaşar peyniri koyup kapatıyoruz sonra hamurumuzu arkalı önü pekmez karışımına batırıp sonra susama buluyoruz ve yağlı kağıt serilmiş fırın kabına yerleştiriyoruz. 15 dak. tepside mayalanmasını bekliyoruz ve önceden ısıtılmış 190 derecede üzerleri kızarana kadar pişiriyoruz.

Dostluk, Barış ve Dayanışma içinde...

RAMAZAN

BAYRAMIMIZ

KUTLU OLSUN

Av. Şerdil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı